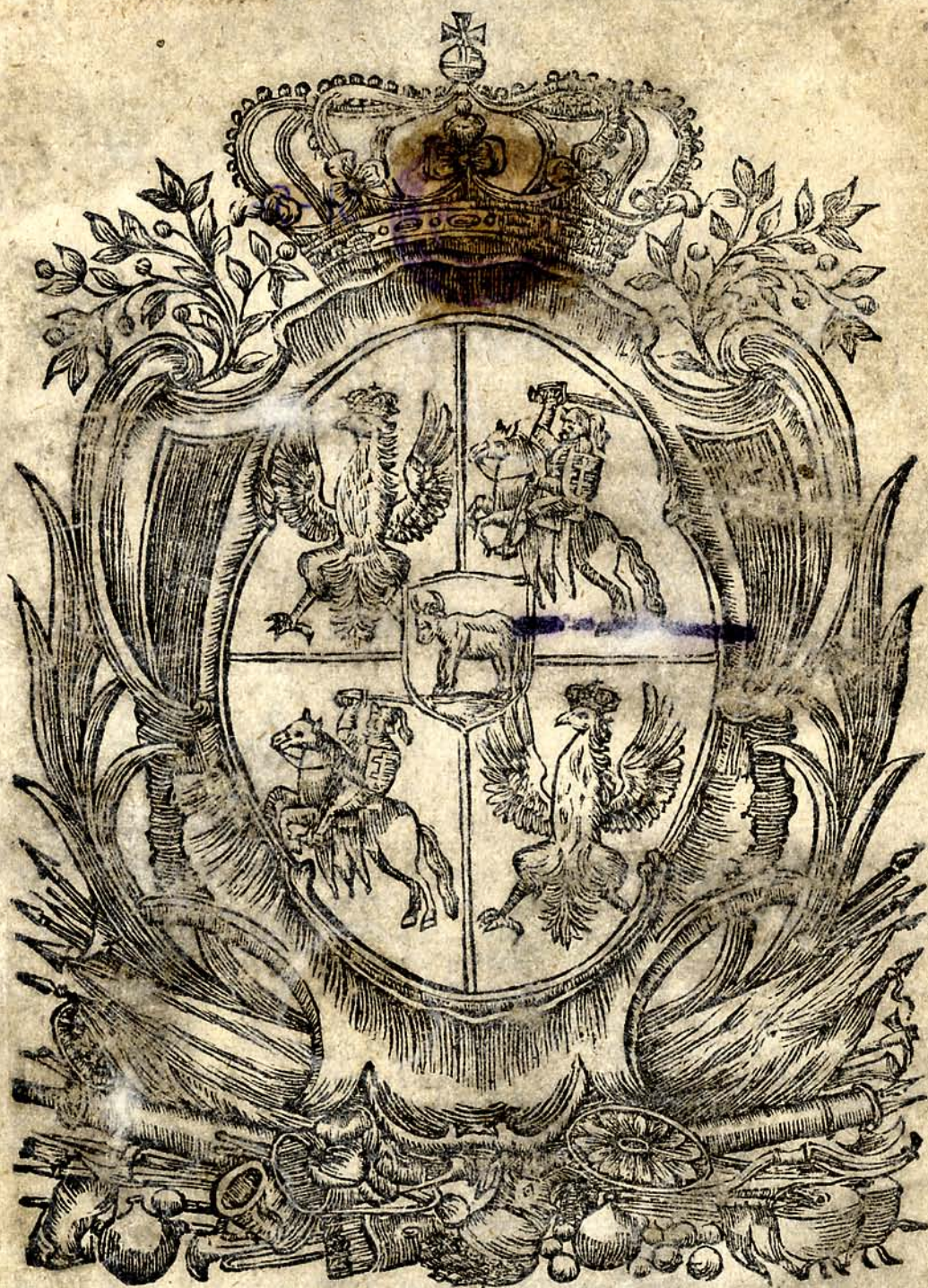

KONSTYTUCYE

SEYMU ORDYNARYINEGO WARSZAWSKIEGO
ROKU MDCCLXXVI.

od dnia 26. Sierpnia aż do dnia 31. Października.
POD WĘZŁEM KONFEDERACJI GENERALNET
OBOYGA NARODOW
AGITUJĄCEGO SIĘ.

w W A R S Z A W I E R. 1776.

w Drukarni J. K. MCI y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum.

W JMIE PANSKIE AMEN.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI KROL POLSKI, WIELKI XIĄŻE LITĘ-
WSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KI-
JOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI,
JNFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI
Y CZERNIECHOWSKI.

Akt Konfederacyi Generalney Oboygą Narodow.

MY Rady Duchowne y Swieckie w obecności Nayaśnniejszego KROLA JMCI PANA Naszego Miłościwego, z naywyższą aprobacyą y Przewodniczym podpisem Nayśaskawszey Ręki Jego, zgromadzeni Senatorowie, Ministrowie, Połowie, y Konsyliarze Rady przy Boku J. K. MCI Nieustający, gdy zieczawszy się za Uniwersałami Krolewskimi na Seym Ordynaryiny do Warszawy, odbieramy z wielu bardzo mieysc Krolestwa Polskiego y W. X. Litt. smutne, a przenikające ferca Patriotyczne, wiadomości o Seymikach rozroznionych, y dwoistych na tychże obranych Połach, innych tumultuarne y gwałtownie obranych; innych nakoniec, na ktorych przeciwko wyraźnemu Prawu 1764. wymuszono od Osób do funkcyi Pośelskiej wybranych, Przyśięgi na Instrukcyje im włożone; przewidując iawnie, iak okropne, a może dla całej Oyczyzny fatalne, wyniknąć mogą skutki; a oraz mając za cel jedyny utrzymanie wolności y sławy Narodowey; ziednoczyliśmy na dniu dzisiejszym, umyśły Na-

fze, we trzech Stanach zgromadzone, y przed terminem ieszcze, Seymowi naznaczonym węzłem Konfederacyi Generalney Oboypa Narodow, spoić się niezerwanie determinowaliśmy, y iakie w tym dziele są zamiary nasze, przed Bogiem y całym światem iak nayuroczyściey oświadczamy, to iest: Konfederujemy się nayprzod przy Wierze Świętey Katolickiey Rzymskiey.

2do. Przy Osobie y dostoięństwie Tronu Nayiaśnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA KROLA Polskiego, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Łaskawie nam Panującego.

3tio. Przy Prawach, swobodach, y wolnościach Oboypa Narodow, tylu Prawami y Paktami Konwentami naszymi ubeścięczonych.

4to. Przy Rządzie Wolnym Republikantkim y niedependującym na Seymach do Prawodawstwa, a między Seymami do exekucyi Praw y Dekretow zmierzającym.

5to. Przy utrzymaniu nienaruszonym Traktatow y Soiuszow z Potencyami wszystkimi Rzeczypospolitey sprzyjającymi.

6to. Przy potrzebney między różnemi Magistraturami Rzeczypospolitey harmonii, y zupełnym od niższych dla wyższej Magistratury uszanowaniu y posłuszeństwie.

7mo. Przy wynalezieniu sposobow naydatnieyszych do ulgi, w ciężarze podatkow, z umiarkowaniem wszelkiey niepotrzebney, lub zbyteczney expensy.

8wo. Przy ubeścięczeniu sprawiedliwości świętey dla wszystkich Mieszkańcow całego Krolestwa.

9no. Przy naygorliwszym starunku o spokoynść powszechną y uszczęśliwienie kraiove.

Jdąc zaś torem wszelkich Seymowych Obrad, y dawnieyszych Konfederacyi, do Łaski Marszałkowskiey w Prowincyach Koronnych, Urodzonego Andrzeia Mokronoskiego Generała-Lieutenanta Woyska Koronnego, Pośa Woiewodztwa Mazowieckiego Ziemi Warławskiey, a w Wielkim Xięstwie Litewskim, Urodzonego Andrzeia Ogińskiego Sekretarza W. W. X. Litt. Pośa Woiewodztwa Trockiego, obraliśmy jednostaynemi głosami, y zaraz do wykonania Przyjęgi przed Nami KROLEM, w następującą Rotę obowiązaliśmy.

„ Ja NN. przysięgam Panu BOGU Wszchemogącemu w Troy-
 „ cy Świętey Jedynemu, iż wierny będę Tobie STANISŁAWO-
 „ WI AUGUSTOWI KROLOWI PANU Memu Miłościwemu y
 „ Konfederacyi Generalney Oboypa Narodow, y że w sprawowaniu
 „ funkcyi Marszałka Teyże Konfederacyi w Prowincyach (Koron-
 „ nych) (W. X. Litt.) czynić będę dokładnie to wszystko, cokol-
 „ wiek obowiązki oneyże zawierają; że w moich Radach, Sądach y
 „ zdaniach, Prawo pisane, sprawiedliwość, y naywiększe dobro Oy-
 „ czyzny będą moim prawidłem, ktorego dla prozby lub pogroźki,
 „ ani dla datku, ani dla obietnic iakichkolwiek, przez przyjaźń,
 „ nieprzyjaźń, lub iaką inną korupcyą, albo względy ołobiste,
 „ nigdy nieodstąpię, że dependencyi w zdaniach moich y senten-
 „ cyach, od nikogo mieć nie będę; że sekretnie nienaruszenie dotrzy-
 „ mam, ktory mi od Nayiaśnieyszego PANA, lub Stanow Skonfe-
 „ derowanych włożony będzie; że żadney ze Skarbu Rzeczypospoli-
 „ tey penyi dla siebie, lub inney nadgrody w pieniądzech, żądać
 „ nie będę, że Sancita żadne, ani asygnacye pieniężne bez podpisu
 „ J. K. Mości y zdania *in pluralitate* Izby Konfilyarskiey Konfede-
 „ racyi, *sub nullitate* onych niewydam, y że wierność w rachowa-
 „ niu krefek, y ogłoszeniu *pluralitatis*, tak w Izbie Konfilyarskiey,
 „ iako na Seymie, y na Sądach Seymowych zachowam. Tak mi
 „ Boże dopomoż. „

Lubo zaś całe Prawodawstwo y najwyższą władzę Rzeczypospolitey, przy Skonfederowanych na Sejmie blisko następującym, trzech Stanach Seymujących, iedynie mieć chcemy; iednak dla wydania wszelkich potrzebnych ordynansow, dyspozycyi y rezolucyi, przed zaczęciem Seymu, do Ministrów Cudzoziemskich, do Woysk Oboyg Narodow, y do wszystkich Magistratur y Juryzdykcyi, iako też podobnych czynności, pod czas trwającego już Seymu, Radę Konfederacyi, złożoną ze trzech Senatorow, iednego z kaźdey Prowincyi, dwoch Ministrów, y dziewięciu Posłow Ziemskich, także po trzech z Prowincyi kaźdey, naznaczamy; na ktorey My KROL sam, gdy zechcemy, przytomni będziemy. Sancita zaś wszelkie, rezolucye, y asygnacye Jey, *pluralitate votorum*, dwa razy głośnemi, a gdy kto żądać będzie, trzeci raz sekretnemi, od Nas KROLA, y dwoch Marszałkow, lub w nieprzytomności iednego z nich, czyli obydwow, od pierwszego, czyli od pierwszych *in Ordine* podpisane będą.

Niewzruszając zaś w niczym, ani wstrzymując biegu zwyczajnego wszystkich Magistratur y Juryzdykcyi, wyższych y niższych Rzeczypospolitey, ktore, aby się nieprzerwanie kontynuowały, mieć chcemy; innych niewidziemy potrzeby ustanawiać Sądow Konfederacyi terażniejszey Oboyg Narodow, iak Sądy Seymowe, Prawem ostatnim 1775. ułożone, do ktorych w przytomności III. Marszałkow Konfederacyi, lub iednego z nich, Ofohy ze Stanu Rycerskiego, podług teyże ustawy, zaraz na początku Seymu blisko następującego, obrać, y tymże Sądom zupełną Ordynacyą przepisać oświadczamy.

Do takowego więc świątobliwego y dla Rzeczypospolitey pożądanego dzieła, wżyskich Przewielebnych, y Wielmożnych Senatorow y Ministrów, tudzież Urodzonych Posłow Ziemskich Oboyg Narodow, już w Warszawie przytomnych, lub ieszcze przybyć mających, zachęcamy, y miłością ku Oyczyźnie, oraz wiernym przywiązaniem do Nas KROLA obowięzujemy.

w Warszawie dnia 23. Augusta 1776.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Antoni Ostrowski B. K. y P.
Jgn. Xze Maślanki B. Wil.
Michał Xze Poniatowski B. P. Ko-
adjutor Krak.
Felix Paweł Turski B. Ł. y B.

Branicki H. W. K.
Michał Ogiński H. W. L.
And. Stan. Młodziecowski B. P. K.
W. K.
Alex. Xze Sapicha K. W. W. X. L.

Ant. Okęcki B. Chełm.
Franciszek Ossoliński B. K.
X. Stefan Giedroic B. Infl.
X. Gabryel Woźniński B. Smol.

Adam Łodzia Xze Poniński P. W. K.
M. Brzośowski P. W. W. X. L.
Franciszek Rzewuski M. N. K.
Władysław Gurowski M. N. W. X. L.
Joz. Sosnowski H. P. W. X. L.
A. Tyzenhauz P. N. W. X. L.

Antoni Xze Jabłonowski W. P.
Maciej Sołtyk Wda Sendomirski.
Michał Hm. Radziwiłł K. W.
August Xze Sułkowski W. Kaliski.
Małachowski Woiewoda Sieradzki.
Szymon Dzierżbicki W. Łęczycki.
Ludwik Dąbski Wda B. Kuiaw.
Andrzej Mofczeniński Woiewoda Jnow.

August X. Czartoryski W. G. Z. R.
 H. X. Sanguszko W. W.
 Józef Nieśiołowski Wda Nowogrodzki.
 J. A. Podolski Wda Płocki.
 Józef z Dowoynow Sosłohub Woiewoda Witebski, K. O. B.
 B. Walicki Woiewoda Rawski.
 Józef Hylzen Woiewoda Mścił.
 Ignacy Franciszek Przebendowski Woiewoda Pomorski.
 Jan Zyberk Woiewoda Xięstwa Infantzkiego.
 Antoni Xze Sułkowski Woiewoda Gnieźniński.
 Józef Mielżyński Kasztelan Poznański.
 Adam Łacki Kasztelan Sandomirski.
 Józef Starzeński Kasztelan Gnieźniński.
 Alexander Mączyński Kasztelan Sieradzki.
 Tadeusz z Lipiego Lipski Kasztelan Łęczycki.
 Antoni Giełgud Kasztelan Zmudzki.
 Józef Stępkowski Kasztelan Kiiowski.
 Kajetan Hryniewiecki Kasztelan Kamienicki.
 Kajetan Szeptycki Kasztelan Lubelski.
 Ignacy Zboński Kasztelan Płocki.
 J. Wilczewski Kasztelan Podlaski.
 Stanisław Tyfzkiewicz Kasztelan Mściławski.
 Jakob Przebendowski Kasztelan Elbląski.
 Marcin Grocholski Kasztelan Bracławski.
 Tomasz Pruszek Kasztelan Gdański.
 Ludwik Wład. Bożydar Podhorodeński Kasztelan Czerniechowski.
 Teodor Szydłowski Kasztelan Xięstwa Mazowieckiego.
 Woyciech na Kluszewie Kluszewski Kasztelan Biecki.
 M. Swidziński Kasztelan Radomski.
 Fr. Xaw. Kochanowski Kasztelan Zawichowski.
 Symeon Kazimierz Szydłowski Kasztelan Zarnowski.
 Stanisław Worcell Kasztelan Ziemi Halickiej.
 Woyciech Węgleński Kasztelan Ziemi Chełmskiej.
 Michał Her. J. Podolski Kasztelan Ziemi Dobrzyńskiej.
 Rafał Gurowski Kasztelan Przemęcki.
 Michał Boxa Radołzowski Kasztelan Brzeziński.
 Stanisław Grodzicki Kasztelan Oświęcimski.
 Adam Lasocki Kasztelan Sochaczewski.
 Maciej Sołtyk Kasztelan Warszawski.
 Antoni Lasocki Kasztelan Gołtyński.
 Jan Chryzostom Kraiewski Kasztelan Raciążki.
 Kazimierz Wykowski Kasztelan Wyszogrodzki.
 Leo Onufry Korzeniewski Kasztelan Zakroczymski.
 F. Podolski Kasztelan Ciechanowski.
 Tomasz Alexandrowicz Kasztelan Wizki M. D. J. K. Mci.
 Jacek Jezierski Kasztelan Łukowski.
 Onufry Bierzyński Kasztelan Zytomirski.

Woiewodztwo Krakowickie	Krakowicy	Franciszek Jaxa z Otfinowa Otfinowski Sędzia Ziemski
		y Poseł Woiewodztwa Krakowskiego mp.
		Michał Kolumna Walewski Poseł Woiewodztwa Krakowskiego mp.
		Piotr Dembiński Poseł Woiewodztwa Krakowskiego mp.
		Stanisław Łętowski Poseł Wdztwa Krakowskiego mp.

Województwo Poznańskie	Poznańscy	Antoni Małachowski P. Poznański. Kazimierz Raczyński S. C. mp.
	Kościąńscy	Xawery Nałęcz Kęszycki Sta Mośn: mp. Ludwik Zakrzewski mp.
	Wschowscy	Piotr Bieliński P. Z. W. Ignacy Wyssogotta Zakrzewski.
Województwo Wileńskie	Wileńscy	Ludwik Tyfzkiewicz P. W. W. X. Litt. Poseł Wdztwa Wileńskiego. Tadeusz Zaba Podkomorzy, Poseł Województwa Wileńskiego.
	Olzmińscy	Tadeusz Sulistrowski P. Ptu Oszmiańskiego.
	Wilkomirscy	Tadeusz Kościakowski Starosta Czotyński Poseł Powiatu Wilkomirskiego. Benedykt Morykoni Szamb. J. K. Mci, Poseł Powiatu Wilkomirskiego.
	Brasławscy	Ignacy Łopaciński Pisarz Skar. W. X. Litt. Poseł Brasławski mp. Bogusław Swatopek Mirski Woyki y Poseł z Powiatu Brasławskiego.
	Sandomirscy	Hyacynt Małachowski Referendarz Koronny P. Wdztwa Sandomirskiego. J. M. Rey Starosta Nowomieyski, Poseł Województwa Sandomirskiego. Paweł Popiel Chor. W. Poseł Województwa Sandomirskiego. Andrzej Dobiecki Chor. Ch. Poseł Wdztwa Sandomirskiego. Leo Korwin Kochanowski Stolnik y Poseł Województwa Sandomirskiego. Woyciech Święcicki Podstoli Wiślicki, Poseł Województwa Sandomirskiego mp. Joachim Hrabia Tarnowski, Poseł Województwa Sandomirskiego mp.
Województwo Kaliskie	Kaliscy	Felicyan Wierzchleyski Pisarz Ziemski Wschowski, Poseł Województwa y Powiatu Kaliskiego. Paweł Skorzewski, Poseł Województwa y Powiatu Kaliskiego.
	Konińscy	Franciszek Salezy Bończa Miaskowski Ssta Gniez: P. Ptu Konińskiego. Franciszek Xawery Mikorski Podstoli Gąbiński, P. Ptu Konińskiego.
	Pyzdrscy	Jozef Krzycki, Poseł Powiatu Pyzdrskiego. Adam Skarbek Malczewski, Poseł z Powiatu Pyzdrskiego.

Woiewodztwo Trockie	Troccy	Andrzej Ogiński W. X. Litt: Sekretarz, Poseł Woiewodztwa Trockiego. Stefan Dom: Römer Podkomorzy, y Poseł Woiewodztwa Trockiego.
	Grodzieńscy	Michał Pac, Poseł Powiatu Grodzieńskiego. Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski Powiatu Grodzieńskiego y Poseł.
	Kowieńscy	Ignacy Zabieło Chorąży Powiatu Kowieńskiego y Poseł.
	Upiścy	Józef Wereszczyński Sądowy Ptu Upiśkiego Ssta, Poseł z tegoż Powiatu Upiśkiego. Michał Strażewicz Star: Powiatu Star: Poseł Upiśki.
Woiewodztwo Sieradzkie	Sieradscy	S. Kossowski Starosta Sieradzki, y Poseł tegoż Woiewodztwa. Jan Kobielski Poseł Sieradzki. P. Biernacki Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego. L. Walewski Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego.
	Wieluńscy	Franciszek Stadnicki Starosta Ostreżowski, Poseł Ziemi Wieluńskiej. Fryderyk Jakob dwóch imion z Pfar Pfarzki Pifarz Z. y P. Wiel: mp.
Woiewodztwo Łęczyckie	Łęczyccy	Jan Tomasz Brochocki Chorąży Starszy, y Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Woy: Grzymała Ostrowski Podśdek y Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Anastazy na Walewiczach Walewski, Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Jan Saryusz z Romiszewicz Stokowski Chorążyc Brz. P. Woiewodztwa Łęczyckiego. mp.
	Zmudzcy	Tadeusz Billewicz Ciwun Eyragolski, y Poseł Xięstwa Zmudzkiego. Adam Gorski Starosta Wiehzi: Poseł Xięstwa Zmudzkiego. Antoni Plater Starosta Giel: Poseł Xięstwa Zmudzkiego.
	Brześćscy Kujawscy	Józef Brzeziński Poseł Woiewodztwa Brzeckiego Kujawskiego. Jan Alexander Kraśzewski Generał Major W. Kor. Poseł Woiewodztwa Brzeckiego Kujawskiego mp.
Woiewodztwo Kiiowskie	Kiiowscy	Michał Trzeciak Chorąży Powiatu Podsta G. Zytt: W. K. Poseł. Jerzy Marcin Lubomirski W, K. Poseł. Adam z Juncza Bukar Sędzia Ziem: Zytt: Poseł Wdztwa Kiiowskiego. Antoni z Wiczni Wiczniński P. Z. y P. W. Wdztwa Kiiowskiego. Józef Bierzyński P. Zytt: P. W. Kiiowskiego. Michał Pawśa Podkom: Owruc: Poseł Woiewodztwa Kiiowskiego.

Wdzstwo Jnowro- cławski	Jnowro- cławski	Ignacy z Głogowy Kossowski, Poseł Woiewodztwa Jno- wrocławskiego. Serafin Pomian Sokołowski, Poseł Woiewodztwa Jnowro- cławskiego.
Wdzstwo Jnowro- cławski	Dobrzyń- ski	Damazy Mioduski Sędzia Ziemski y Poseł Dobrzyński. Jan Osniałowski Łowczy y Poseł Ziem Dobrzyńskiej.
Ziemia Chełmska	Chełmski	Kazimierz Rzewuski P. Polny Koronny, Poseł Ziem Chełmskiej.
Woiewodztwo Wołyń- skie	Wołyński	Kajetan Wołczkiewicz Olizar S. W. Kor: Poseł Wołyński. J. Szymon Olszański Stolnik y Poseł W. Wołyńskiego. Felicyan Jabłonowski Poseł Woiewodztwa Wołyńskiego. Kajetan Wincenty Korzeniewski Regent W. X. L. Poseł Wołyński. Kajetan Xiążę Czerwotyński Sfta Woro: Poseł Wdzstwa Wołyńskiego. Filip Neryusz Wołczkiewicz Olizar Chamb. Poseł Wo- iowodztwa Wołyńskiego.
Woiewodztwo Podol- skie	Podolski	K. J. Lipiński Podkomorzy Latyczewski, Poseł z Woie- wodztwa Podolskiego mp. Jozef z Lubrańca Dąbski Sędzia Z. Latyczewski, Poseł z Wdzstwa Podolskiego mp. Pius Franciszek Boreyko Stolnik y Poseł Wdzstwa Podol- skiego mp. Woyciech Raciborowski Podstoli Czerw: Poseł z Wdzstwa Podolskiego mp. T. Potocki Starosta Olsztyński Poseł z Wdzstwa Podolsk: Jan Drohoiowski Poseł Wdzstwa Podolskiego.
Woiewodztwo Smo- leńskie	Smolen- ski	Jozef Kufzelewski S. Z. P. W. Poseł z Woiewodztwa Smoleńskiego. Dominik Eydziatowicz Puł: Wtta Sm. y Poseł tegoż Wdzstwa.
Woiewodztwo Lubel- skie	Starodu- bowski	Franciszek Bouffał Łowczy Nadw: W. X. L. Poseł Ptu Starodubowskiego. Michał Łopot Obozny W. W. X. Litt. Poseł z Powiatu Starodubowskiego.
Woiewodztwo Po- łockie	Lubelski	W. Potocki Podkomorzy Kor: M. Granowski Sfta Tłki Poseł Lubelski. Antoni Łaski P. Z. Ł. Poseł Lubelski. Ignacy Radzimiński Cześnik y Poseł Wdzstwa Lubelskiego. Kajetan Leszczyc Skarszewski Skar: Urzęd: Poseł Lubelski. Kazimierz Jezierski Podk: Nadw: J. K. Mci, Poseł Wdzstwa Lubelskiego.
Wdzstwo Po- łockie	Połocki	Jozef Sielicki Woyski y Poseł Woiewodztwa Połockiego. Jakob Rukiewicz Podczasz y Podst: Sądowy Ptu Grodz: Poseł Wdzstwa Połockiego.

Woiewodztwo Nowogrodzkie	Nowogrodzcy	Stanisław Xze Radziwiłł Podkomorzy W. W. X. L. Poseł Nowogrodzki. Adam Woyniłowicz Poseł y Koniuszcy Woiewodztwa Nowogrodzkiego.
	Wołkowyscy	Alexander Brzoźtowski Starosta Sądowy Wołkowyski, Poseł z Powiatu Wołkowyskiego. Wincenty Tyszkiewicz Poseł Wołkowyski.
Woiewodztwo Płockie	Płockcy	Maxymilian Sierakowski Podkomorzy y Poseł Woiewodztwa Płockiego mp. Michał Bońkowski Łowczy y Poseł Wdztwa Płockiego mp. Jan Nep. Zboński Słta Mśzański Poseł Wdztwa Płockiego. Ludwik Zieliński Poseł Woiewodztwa Płockiego mp.
	Orszański	Fabian Kaszyc Słta Smorecki Poseł Orszański. Józef Ciechanowiecki Poseł Orszański.
Powiat Orszański	Czerłscy	F. Bieliński Star. y Poseł Ziemi Czerłskiej mp. A. Pułaski Poseł Ziemi Czerłskiej.
	Warszawscy	A. Mokronoski Poseł Ziemi Warszawskiej. Maciej z Piętk Sobolewski Pisarz Z. G. y Poseł Ziemi Warszawsk. mp.
Woiewodztwo Mazowieckie	Wizycki	Antoni Grądzki Pisarz Ziem. y Grod. Poseł Ziemi Wizyckiej. Stanisław Rembieliński J. K. Mci Sekretarz mp.
	Wyszogrodzcy	Michał Szymanowski Starosta y Poseł Wyszogrodzki mp. Tomasz Nowowieyski Łowczy y Poseł Wyszogrodzki mp.
Woiewodztwo Mazowieckie	Zakroczymscy	Jacek Ogrodzki Sekretarz W. Koronny Poseł Ziemi Zakroczymskiej. Józef Łempicki Szambelan J. K. Mci mp.
	Ciechanowscy	S. Kraiewski J. K. Poseł Ziemi Ciechanowskiej. Adam Gorski P. P. Poseł Ziemi Ciechanowskiej.
Woiewodztwo Mazowieckie	Łomżyńscy	Adam Jabłoński Pisarz Z. y Poseł Ziemi Łomżyńskiej. Wiktoryn Wifzowaty Miecznik y Poseł Ziemi Łomżyńskiej mp.
	Rożańscy	Michał Karcki Chorąży y Poseł Rożański. Ignacy Zieliński Podk. Nad. J. K. Mci, Poseł Ziemi Rożańskiej.
Woiewodztwo Mazowieckie	Liwscy	Ignacy Cieciszowski Sędzia Ziemski y Poseł Ziemi Liwsk. W. M. mp. Stan. Grzybowski Stolnik Ziemi L. y Poseł W. Mazowieckiego.
	Nurscy	Tomasz Ostrowski Podkomorzy y Poseł Nurski mp. Jan Swinołęcki Woyski y Poseł Z. Nurskiej mp.

Województwo Podlaskie.	Drohicz	Franciszek Marcelli Kossowski Sędzia Ziemski Drohicki Poseł mp. Marcin Łopuski Podst. Ziem: Podst. Grod. Poseł Drohicki.
	Miel-	Kazimierz Ossoliński Pokomorzy y Poseł mp. Józef Markowski Stolnik Mielnicki y Poseł mp.
	Bielscy	Stanisław Xiążę Poniatowski Poseł z Ziemi Bielskiej. B. Hryniewiecki Sędzia Ziemski Ziemi Bielskiej Poseł mp.
Województwo Rawskie.	Ra-	Jan Rzeszotarski Sędzia Ziemski y Poseł Rawski. Ignacy Swidziński Starosta Litwyński Poseł Rawski.
	Sochacz-	Józef Ant: na Łuszczewie Łuszczewski St. Mszcz. S. Z. y Poseł Ziemi Soch. mp. Władysław Dunin Mieczysławski Chorąży Msz. Poseł Ziemi Sochaw.
	Go-	Józef Mikorowski Podkomorzy y Poseł Gościński. Józef Jakob Zaborowski Podstępdek y Poseł Gościński.
Województwo Brzeckie Litewskie.	Brzeck-	Ignacy Wygonowski Pod. Br. Litt. y P. Jacek Paszkowski Poseł y Koniu. W. Brzeckiego L.
	Litewscy	
	Pińscy	Franciszek Xze Drucki Lubecki Poseł Ptu P. y Ch. T. Powiatu. Michał Przeddziecki Sfta Piński Poseł Ptu Pińskiego.
Województwo Bracławskie.	Bracławscy	Franciszek z Grabowa Grocholki M. K. Poseł Wdztwa Bracławskiego. Józef Kolumna Czofnowski W. U. S. Poseł z Wdztwa Bracławskiego. Jan Mieszkowicz Przyłuski Starosta Sądowy Piotrk. Poseł Wdztwa Bracławskiego. Ant. J. Nep. Xze Swatop. Czetwertyński Ch. P. Zwin. Poseł z Wdztwa Bracławskiego. Ignacy Kordysz Pifarz Ziemski y Poseł z W. Bracław. Rafał Myśzka Chołoniewski Sfta Dubieniecki Poseł Wtwa Bracławskiego.
	Min-	Jerzy Hrabia Soffohub Sfta Eyszyński Poseł W. Mińskiego. Stefan z Jaxow Bykowski Sfta Celki Poseł W. Mińskiego.
	Mozyr-	Antoni Ofkiera Pułk. P. W. W. X. L. Sfta Bahrym. P. P. Mozyrskiego. Aloyzy Sulistrowski Poseł z Powiatu Mozyrskiego.
Województwo Mińskie.	Rze-	Józef Judycki Strażnik W. W. X. Litt. Poseł z Powiatu Rzeczyckiego. Antoni Tyzenhauz Sfta Rochaczewski Poseł Rzeczycki.
	Czerniecho-	Fr. K. Młocki Chorąży Województwa Czerniechow. y Poseł mp. Mikołaj Ledochowski Starosta Włodzimirski Poseł Wtwa Czerniechowsk. mp. Józef Miączyński Sfta Łosicki Poseł Czerniechowski mp.
	Wtwa Czerniechow-	Piotr

Gnieźnińskie. Woiewodztwo Gnieźnińskie.	Gnieźniń- scy	Kcyń- scy	Piotr Korytowski Podśędek Ziemi y Pośel z Wdztwa Gnieźnińskiego mp.
			Piotr Rogaliński Pośel Woiewodztwa Gnieźnińskiego.
			Stanisław Mycielski Pośel Powiatu Kcyńskiego.
			A. Kwilecki Pośel Powiatu Kcyńskiego.

August Xiążę Sułkowski iako Marzałek Rady Nicuśtaiącey.
 H. X. Sanguszko iako bywſzy Mieczn. L. Kons. *ex Ordine Equeſtri*.
 Jan Kicki Koniuszy W. Kor. iako Kons. *ex Equeſtri Ordine* R. N. mp.
 J. O. Potocki Krayczy Kor. iako Kons. *ex Equeſtri Ord.* Rady N. mp.
 Stan. Gadowski Podkomorzy Soch. iako Kons. Rady Nicuśt. mp.
 Hier. Wielopolski G. M. St. Kr. Kons. Rady Nicuśt. *ex Equeſtri Ord.*
 Kasper Łódzia Rogaliński Sfta Nakiel. K. R. N. *ex Ord. Equeſtri* mp.
 Franciszek Rzewuſki Mar. Nad. Kor. iako K. *ex Ordine Equeſtri*.
 Piotr Sumiński Sfta Grod. Bobrownicki Z. Dobr. iako K. R. N. *ex Ordine Equeſtri* mp.
 Stanisław Bieliński Sfta G. iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri*.
 M. D. Xże Korybut Woroniecki iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri*.
 A. Dziekoński S. P. W. X. L. iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri*.
 August Moſzyński iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri*.
 Jgn. Kurzeniecki Sęd. Gr. Piński iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri*.
 M. Zyniew Sfta Berznicki Konſyliarz Rady Nicuśtaiącey.
 Juſtynian Szczytt Konſyliarz Rady Nicuśtaiącey, Kaszt. Infl.

Akceſs WW. Marzałkow y Kanclerzow nie- przytomnych przy Akcie Konfederacyi Generalney.

JA niżej podpisaſany, przyſtępując do Konfederacyi Generalney Obo-
 yga Narodow, iuż we trzech Stanach uformowaney, przyrzekam
 na fundamencie dawnieyszey przyſięgi moiey Miniſtrowſkiey, że Kro-
 lowi Jmci STANISŁAWOWI AUGUSTOWI PANU Memu
 Miſoſciwemu, y Konfederacyi Generalney Oboyma Narodow, wier-
 ny y poſłuſzny będę; y że we wſzystkich Punktach y Klauzulach
 Aktu Konfederacyi, który mi komunikowany ieſt, obowiązki do-
 pełnię.

Stanisław Lubomirski Marzałek Wielki Koronny.
 Jan Borch Podkanclerzy Koronny.
 Joachim Chreptowicz Podkanclerzy Wielkiego Xięſtwa Litewskiego.

Wyznaczenie Osob Deputowanych do Konſtytucyi.

Z S E N A T U.

Przewielebny Michał Xiążę Poniatowski Biſkup Płocki.
 Wielmożni August Xiążę Sułkowski Woiewoda Kaliski.
 Antoni Giełgud Kaſztelan Zmudzki.
 Jozef Stępkowski Kaſztelan Kiiowski.

Z S T A N U

Z STANU RYCERSKIEGO.

z Prowincyi Małopolskiej.

Urodzeni Jacek Małachowski Referendarz Koronny, Poseł Sendomirski.

Kazimierz Lipiński Podkomorzy Latyczewski, Poseł Podolki.

z Prowincyi Wielkopolskiej.

Maciej Sobolewski Pisarz Ziemski, Grodzki y Poseł Warszawski.

Józef Mikorłki Podkomorzy y Poseł Gostyński.

z Prowincyi Litewskiej.

Dominik Romer Podkomorzy y Poseł Trocki.

Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski, y Poseł Grodzieński.

Ktorzy Przyśięgę wykonali na tę Rotę: „Ja przyśięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, iż z pilnością przestrzegać będę, aby żadna Konstytucya *in Volumen Legum* niewchodziła, y podpisywać, iey nie będę, na którąby *Unanimitas*, albo *Pluralitas* nie zaśła. Tak mi Boże dopomóż, y niewinna Męka Syna Jego.

Prorogacya Seymu.

Gdy Seym terazniejszy Ordynaryiny, odprawiający się pod Związkiem Stanow Rzeczypospolitey, zbliża się do Terminu swego Sześcioniedzielnego, a ieszcze rozmaite, do rządu wewnętrznego ściągające się Interessa, nie są expedyowane, y Deputacye Seymowe do odebrania *rationum* Rady przy Boku Naszym Nieustającej, Kommissyi Wojskowych, Skarbowych, Edukacyney, y innych Obojga Narodów, a potym do uczynienia na tym samym Seymie relacyi wyznaczone, niemniej *desideria* Woiewodztw, Ziem y Powiatow, dłuższego potrzebią czasu; Więc za powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą, Termin tego Seymu, po wyjściu sześciu Niedzieli w przyszłą Sobotę przypadający, do dnia dwudziestego szóstego *currentis Octobris* prorogujemy.

Prorogacya Seymu dla samey tylko Elekcyi.

Gdy ważne Interessa Rzeczypospolitey do tej pory czas Seymowania zabrały, a *desideria* Woiewodztw nie mogły być ani proponowane, ani uskutecznione; Przeto za zgodą Stanow Skonfederowanych deklarujemy, iż zostające ieszcze trzy dni Seymowania Naszego na ułatwienie Dezyderyow Woiewodztw zostawimy, w których to trzech dniach wszelkie Proiekta aż do dnia 26. przyjmowane y decydowane będą: a po upłynionym tym czasie, żadne już Proiekta w tej Izbie miejsca mieć nie będą. Aby zaś Elekcyja Rady Nieustającej Konfiliarzow, Marszałka, tudzież Kommissarzow Skarbowych Obojga Narodow uskutecznić się mogła, zaczęcie oncy w dzień 28. Miesiąca terazniejszego mieć chcemy, y Seym za powszechną zgodą do 31. *presentis in hac sola materia* prorogujemy.

MATERYE ZAGRANICZNE

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Rossyjskim.

POnieważ przez Relacyą uczynioną Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, od WW. y UU. Kommissarzow oznaczonych, podług Konstytucyi 1775. do Rozgraniczenia z Dworem Rossyjskim, y przez potwierdzenie Jch Dzieła, od Rady przy Boku Naszym Nieustającej, mamy dokładną wiadomość, iż to Rozgraniczenie stało się podług Traktatu Cessyi 1773., ale że iednak rzecz cała, podług tegoż Prawa, do Decyzyi finalney *plenorum Ordinum* Rzeczypospolitey iest zostawiona; Więc My Krol za zgodą powszechną zgromadzonych Skonfederowanych Stanow, przyjęte y podpisane Rozgraniczenie z Dworem Rossyjskim ratyfikować, y takową Ratyfikacyą w czasie Niedziel szczęściu, tym bardziey, że iuż oraz używamy wzajemnych korzyści z Traktatu handlowego pożytecznego oboyg Kraiom, zamieniać moc zupełną mieć będziemy, a potym Słupy Graniczne ze Strony Kraiow Rzeczypospolitey będą ustanowione na przeciwko tych, które iuż z Strony Rossyi są wystawione.

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Wiedeńskim.

POnieważ przez Rapport, który Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, iest uczyniony od Rady przy Boku Naszym Nieustającej, iesteśmy zupełnie uwiadomieni, że taż Rada, na mocy Konstytucyi ostatniego Seymu 1775. upoważniona do traktowania o wszystko, co się ściaga do rozgraniczenia z trzema Dworami Sąsiedzkimi, ułożyła y podpisała przez Departament Nasz Spraw Cudzoziemskich z Wielmożnym Baronem de Rewitzki Ministrem Pełnomocnym Najjaśniejszey Cesarzowey Jejmości Krolowey Węgierskiej y Czeskiej Konwencyą, która ustanawia rozgraniczenie przez wzajemne Cessye różnych mieysc y części kraiu; ale że iednak, rzecz cała, podług Prawa wzwyż mianowanego, do decyzyi finalney *plenorum Ordinum* Rzeczypospolitey iest zostawiona: Więc My Krol za zgodą powszechną zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow przyjętą y podpisaną demarkacyą z Dworem Wiedeńskim, tym bardziey, że iuż używamy wzajemnych korzyści z Traktatu handlowego, pożytecznego oboyg Kraiom, ratyfikować, y też Ratyfikacyą zamieniać zupełną moc mieć będziemy; a potym słupy graniczne ze Strony Kraiow Rzeczypospolitey będą ustanowione na przeciwko tym, które iuż z Strony Austrii są wystawione. Nie prędzey iednak zamiana Ratyfikacyi nastąpić ma, aż gdy przez aktualne dokonczenie Dzieła Demarkacyi, iuż żaden słup Austriacki graniczny na Ziemi pod Państwem Rzeczypospolitey, przez Konwencyą 9. *Februarii Anni presentis* zostawionej, stać nie będzie.

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Berlińskim.

POnieważ przez Rapport, który Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, iest uczyniony od Rady przy Boku Naszym Nieustającej, iesteśmy zupełnie uwiadomieni, że taż Rada

stwa Kurlandzkiego, między J. W. Xiążęciem y Stanem Rycerskim spor iakowy nastąpił, tedy Nam, iako *Domino Supremo & directo* tłumaczenie ich y Deklaracyą autentyczną, po weyrzeniu wprzod w okoliczności sprawy, y wyśluchaniu tych, których należy, rezerwujemy, nie derogując iednak wzwyż rzeczonym Prawom fundamentalnym; poki zaś takowe tłumaczenie nie nastąpi, to, o co rzecz idzie, *in Statu quo* pozostać, a tym czasem, podług zwyczaju y Possessyi rozsządzonym być powinno. A ponieważ niektóre poróżnienia *in puncto* Artykułu trzeciego ostatney Konstytucyi względem Xięstwa Kurlandzkiego ustanowioney między J. W. Xiążęciem y Stanem Rycerskim Kurlandzkim już wszczęte, w wspomnionym zaś Akcie kompozycyi za zgodą oboch Stron do decyzyi Naszey odesłane zostały; Przeto stosując się do opisu rzeczoney Konstytucyi y przyczyn, które Nas na ow czas do ustanowienia takowego Prawa pobudziły, wszystkie Dobra od przeszłych Xiążąt Obywatelom Kurlandzkim lennością nadane, y w czasie wzmiankowaney Konstytucyi jeszcze iakimkolwiek bądź Prawem przez nichże posiadane *pro irreversibilibus* deklarujemy, y takowe z innemi Dobrami allodyalnemi, co do natury ich zupełnie porównujemy, zupełną moc dysponowania onemi, równie iak prawdziwie allodyalnemi terażniejszym Possessorom y ich Dziedzicom, y Sukcessorom oboiyej pćci raz na zawsze nadając.

Powiat Piltyński.

Powiatu Naszego Piltyńskiego *circa Statum suum Sacularem, Formam Regimini, Jurisdictionem Civilem, Ecclesiasticam, ac Ordinationes* przez Nas albo Antecessorow Naszych iemu nadane, konserwujemy; od wszelkiej impetycyi lub pretenzyi pod iakimkolwiek bądź pretextem wolnym deklarujemy, y wszystkie Traktaty y Prawa do tego ściągające się, tak dawniejsze iako y nowe reasumujemy: w szczególności zaś Obywatelow y Miasta przy Przywilejach, wolnościach, y spokojney Possessyi ich dobr na wieczne czasy zachowujemy, y na ten koniec stosując się do Konstytucyi Roku 1631. 1635. 1669. 1726. y 1764. bezpieczeństwo Dobr Stanu Rycerskiego obwarujące, oraz y Konstytucyi Seymu *Convocationis* 1764. *sub titulo*: Xięstwo Infantkie, z tym samym warunkiem y do Powiatu Piltyńskiego rozciągając, Szlachty Piltyńskiej Prawo rewindykować y dochodzić *in Foro rei sita*, Dobra przez Oboiy *extra aequalitatem* zostające posiadane, nadaliśmy y utwierdzamy.

RADA NIEUSTAJĄCA

Deputacya do examinowania Rady przy Boku Naszym Nieustającej.

Chcąc ażeby na terażniejszym Seymie Skonfederowanym Rada do rząd przy Boku Naszym Nieustająca od Seymu ostatniego naznaczona iak nayściśley, a oraz nayprędzey, podług Praw iey y opisów wyexaminowana była, do tey czynności umysłiliśmy za zgodą powszechną Skonfederowanych Stanow Deputacyą wyznaczyć; do ktorey My Krol *ex Senatu* Przewielebnego Szczepana Giedroycza Biskupa Infantkiego; Wielmożnych Antoniego Xiążęcia Jabłonowskiego Woiewodę Poznańskiego, Woyciecha Kluszewskiego Kasztelana Bieckiego, Antoniego Giełguda Kasztelana Zmudzkiego, a Urodzeni Marzałkowie Konfederacyi Generalney Oboiyga Narodow y Seymowi

z Urodzonych Posłów Ziemskich z Prowincyi Małopolskiej, Urodzonych Kazimierza Rzewuskiego Posła Chełmskiego, Stanisława Xiążycia Poniatowskiego Posła Podlaskiego, Franciszka Grocholskiego Posła Braclawskiego, z Prowincyi Wielkopolskiej Urodzonych Antoniego Małachowskiego Posła Poznańskiego, Anastazego Walcwskiego Posła Łęczyckiego, Tomazsa Ostrowskiego Posła Nurckiego, z Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego Ludwika Tyżkiewicza Posła Wileńskiego, Tadeusza Billewicza Posła Zmudzkiego, Ignacego Łopacińskiego Posła Braclawskiego, mianujemy, z obowiązkiem, aby Ciż WW. y UU. Deputowani, po zakończonym w czasie dwu-niedzielnym dziele swoim, o wszystkim wierną y dokładną Stanom Skonfederowanym uczynili relacyą.

Obiaśnienie ustanowienia Rady Nieustającej przy Boku Naszym.

GDy na Seymie przeszłym pod związkiem Stanow zgromadzonych odprawionym, podobalo się tymże Stanom za przyłożeniem się Dworów Sąsiedzkich, ażeby odrąd przy Boku Naszym Krolewskim Rada Nieustająca była, ktoraby z Nami Exekucyi Praw, spokojności tak wewnętrzney, iako y zewnętrzney pilnie przestrzegała, y uciekającym się do siebie, przez Memoryasy, Obywatelom rezolucye wydawała, a nieśluchających onychże napominała, iako to obszerniey w Ustawie teyże Rady, gwarancyą Dworów wspomnianych opatrzoney, y umocnionej jest wyrażone; W przeciągu zaś czasu od przeszłego do dzisiejszego Seymu, dopełniając włożone na Nas y Radę przy Boku Naszym obowiązki, doświadczylismy z nie małym powagi rządowej poniżeniem: że dla nieograniczonej wolności każdego tłumaczenia sobie, y nadszycania do swojej myśli Prawa, rezolucye napominalne y rekwizycyjalne listy Nasze, lubo na fundamencie iego, y z okoliczności wypadku, nie tylko bezskutecznemi zostawały, lecz w zgorzienie, a przez to Obywatelom po Prowincyach niechęć do teyże Rady kształtnie wprowadzały; Więć żeby na przyszły czas nie podobnego trafić się nie mogło, y ta Naywyższa, po Seymującej z Nami Rzeczypospolitey Magistratura, na czele swoim Majestat Krolewski zawsze mająca, częz y bezskuteczną w czynnościach swoich nie zostawała; Qwżem między Seymem, a Seymem porządek w Państwach Rzeczypospolitey, spokojność wewnętrzną y zewnętrzną, exekucyą Praw utrzymywała, y do dobra powizechnego zmierzające Proiekta, między Seymem a Seymem gotowała, a tak o dobru powszechnym zaradzała; Władzę y moc tey to Rady przy Boku Naszym, za przychyleniem się Dworów Sąsiedzkich, y zgodą na to Skonfederowanych z Nami Seymujących Stanow Rzeczypospolitey, między Seymem, a Seymem deklarujemy; Chcąc po teyże Radzie, ażeby wraz z Nami; nie wdając się w żadnym przypadku w Prawo-daństwo, ani w moc Sądową, pilnowała exekucyi Prawa, ktoremu, ieżeli by ktorakolwiek Jurydykeya, lub ktrózkolwiek nieposłuszeństwo czynić, albo pretextem obojętności Prawa, tłumaczyć ie ważył się, Rada Nasza Nieustająca, zwierżchną nad innemi Jurydykcyami będąc, takowych tłumaczeń niedozwolić, one rezolwować, *Et vim Legis executivam* mająca, do skutku Prawa przywozić moc ma, y powinna będzie. A wszyscy Ministeria, Jurydykcy, y wszelkiey kondycyi Obywatele Rzeczypospolitey, rezolucyi, listów napominalnych y rekwizycyjalnych od Niey wypadłych iak nayspełniey słuchać powinni, a to po listach rekwizycyjalnych y upominalnym, gdyby

gdyby kto trwał w nieposłuszeństwie, *sub pena suspensionis ab Officio*, ktorey iednak karze Sędziowie żadni *ex judicato* podlegać nie mają; *respectively* zaś sentencyi w Sprawach y Dekretach w nich sądowych, też listy Upominalne wychodzić nie powinny będą, ktore też y w czym są dozwolone, bez wiadomości iednak Nas Krola wychodzić nie będą. A w czymby iakiekolwiek Osoby przestępstwo Prawa porządkowały, y uciśnienia siebie lub kogożkolwiek przez Radę Nieustającą doświadczyły; na każdy następujący Sejm o to wszystko zażalenie na Radę zanieść mogą, przez przełożenie na piśmie Nam, y z Nami Sejmujący Rzeczypospolitey tego wszystkiego, w czym Rada przy Boku Naszym granice władzy, y mocy swoiey przestąpiła; ktore to zażalenia, tak o rezolucye, Listy Napominalne y Rekwizycyjalne Rady Nieustającej, iako y o tłumaczenie Praw przez tęż Radę, *inter materias pluralitati ad decidendum*, na Seymach *subiectas*, policzone byź mają.

Powinności y Władza Departamentow w Radzie przy Boku Naszym Nieustającej, oraz tłumaczenie obojętności Prawa 1775. Ustawy teyże Rady.

Przywodząc do Exekucyi Artykuł szósty Aktu niniejszey Konfederacyi Generalney Obojga Narodów, ktory ma za cel dobrą harmonią między różnemi Magistraturami Rzeczypospolitey, y zupełne od niższych dla wyższey uszanowanie y posłuszeństwo, stanowimy: Jż Rada przy Boku Naszym Nieustająca, zostając złożona z Osob trzystu sześciu, sposobem w Prawie Roku 1775. opisanym, Departamenta w niej będą miały następującą Władzę.

Primo. Departament interesów Cudzoziemskich, zachowując onego przy władzy, ktora mu jest wzwyz wspomnionym Prawem nadana, będzie miał nad to, moc negocjowania y traktowania z zagranicznymi Potencjami o Traktaty handlowe tylko, naypożyteczniejszy dla kraiu, y dla wszystkich Obywatelów, ktorych handlowi żadna niema byź uczyniona przeszkoda, ktore My Krol za zdaniem Rady Nieustającej *in pleno*, między Seymem, a Seymem zawierać moc mieć będziemy, y takowe Traktaty w przytomności Nas Krola konkludowane byź powinny.

Secundo. Departament Policyi nad to, co mu jest powierzono Prawem Roku 1775. będzie miał moc examinowania rachunków wszystkich Miast Krolewskich, podług Praw dawnych, y obracania dochodów, na rozrządzenie Policyi naypożyteczniejszy. Będzie mógł zawierać Kontrakty z Kompaniami co do Miasta Warszawy tylko, do zamiarów potrzebnych w materyi Policyi, za zdaniem Rady *in pleno*, bez wyciągania nowych Podatków y nieprzeszkadzając handlowi w kraiu przez Obywatelów prowadzonemu. Na Sądach Marszałkowskich będą się mogli zawsze znajdować Marszałkowie Obojga Narodów przytomni w Warszawie *cum voce Activa*, a *primus in Ordine* przydywać będzie. Do tychże Sądów także Assessorów Przydywających Marszałek Minister dobierać sobie będzie, sposobem w Prawie 1766. opisanym.

Tertio. Departament Wojskowy w Radzie Nieustającej, będzie reprezentować oddział Kommissyą Wojskową tak, iak jest Prawem Roku 1764. opisana, z objaśnieniem w Artykułach następujących.

1mo. Departament ten wydawać będzie wspólnie z WW. Hetmanami Wielkimi y Polnemi Obojga Narodow, którzy wszyscy na Departamencie Woyskowym zasiadać, Prawo mieć będą; *in pleno* zaś Rady ten tylko z Hetmanow, który podług opisu Konstytucyi 1775. obrany będzie na Seymach, miejsce mieć ma; wszystkie Ordynanse potrzebne do służby Woysk Obojga Narodow: co się tycze ćwiczenia, musztry, y karności Woysk w ich kwaterach, ale żadna komenda nie będzie mogła byż rufzona z Garnizonow swoich, tylko za zdaniem Rady *in pleno*; które to Ordynanse pierwszego gatunku w przytomności na Sessyi Departamentu Woyskowego, którego z WW. Hetmanow, przez niego iednego tylko do Woyska Obojga Narodow, a w przytomności dwoch z Obojga Narodow Hetmanow, Koronnego do Woyska Koronnego, a Litewskiego do Woyska Litewskiego podpisane będą; A w nieprzytomności Ich, przez pierwszego *in Ordine* do Woysk Obojga Narodow.

2do. Płaca Woyskom Obojga Narodow czynić się będzie zupełnie przez Kommissye Skarbowe Obojga Narodow, porządkiem na teraźniejszym Seymie ustanowionym. Departament Woyskowy przysyłać będzie na każdą Ratę Stan Woysk Obojga Narodow tymże Kommissyom, wraz z Ekstraktem przysięgi każdego z Kommendantow, lub Plenipotentow różnych Korpusów w służbie Rzeczypospolitey.

3tio. Co się tycze Sądow, Departament ten Woyskowy rozstrządać będzie sprawy między Woyskowemi wszystkimi bez excepcyi w materyach wypływających z służby, tudzież Sprawy między Obywatelem y Woyskowym, jeżeli będą o służbę y excessa, nayprzod w Regimentach y Partych Woysk Obojga Narodow w Kriegs-Rechtach, a potym *per appellationem* do Sądow tego Departamentu należeć mają; a na tychże Sądach Pisarze Polni, Strażnicy y Oboźni Wielcy Obojga Narodow, Generałowie Artylleryi, Generałowie Inspektoriowie (którzy między Urzędnikami Obojga Narodow, po Oboźnych Wielkich Rangę mieć będą) y Strażnicy y Oboźni Polni Obojga Narodow zasiadać mogą, a z tych wszystkich komplet przynajmniej pięciu na Sądach Woyskowych byż powinien. Sprawy Cywilne zaś między Obywatelem a Woyskowym, należeć odtąd będą do Sądow Ziemskich, Grodzkich y Miejskich, podług kondycyi Osob, *salva appellatione* do Sądow *Ultimarum Instantiarum*, podług Praw powszechnych Krolestwa.

4to. Zostanie przy tym Departamencie moc wydawania potrzebnych Ordynansow do Woysk Obojga Narodow, dla exekucyi Dekretow wszystkich Jurydykcyi, podług reguł Konstytucyi 1768. *titulo* = Exekucya Dekretow = przepisanych, uchylając co do tego punktu Prawo tegoż samego Seymu przeciwne, pod Tytułem: Złączenie Trybunałow, a Departament nie będzie mógł nigdy odmówić podobnych Exekucyi.

5to. Nakoniec Departament ten, czynić będzie Nam Krolowi y Radzie przy Boku Naszym Nieustaiący *in pleno* Rapporta, nie tylko te, które są Prawem 1775. przepisane, ale też y te wszystkie, y w ten czas, kiedy Rada wyciągać będzie. Ale co się tycze Dekretow w sprawach do Sądow Woyskowych należących, w tym Departamencie wypadłych, Rada Nieustaiąca nie będzie miała mocy, ani ich odmieniać, ani ich uchylać.

6to. Cztery Regimenta Gwardyi Koronney y W. X. Litt. powrócą pod Zwierzchność Nas Krola, tak iak były w Roku 1764.

7mo. Do wszystkich szarzy Woyskowych, Obojga Narodow *Utriusque Authoramenti* bez excepcyi, aż do najmniejszego Officyera, Subalterna, łącząc w to Strażnikow y Oboźnych Polnych Oboj-

ga Narodow, My Krol mianować y patentować będziemy, Szefowie Regimentow przysysłać Nam będą za każdym wakansem opis starszeństwa y rekommendacye swoje *favore* Officerow, ktorzyby więcey załug lub zdolności mieli; z pomiędzy ktorych My wybierać będziemy, a Departament Woyskowy każe publikować Woysku bez opozycyi wszystkie Patenta Nasze. Rotmistrze Chorągwi Polskich zostaną przy dawnym Prawie nominowania Towarzyszow y Officerow, a tych Officerow My patentować będziemy, Departament Woyskowy zaś nie będzie mógł odmówić tym Nominacyom Forstzelacyi.

8vo. Znosiemy zupełnie przysięgę posłuszeństwa wykonaną W. Hetmanowi Wielkiemu Koronnemu w Roku 1775. y rozkazujemy, ażeby całe Woysko Rzeczypospolitey po rozwiązaniu niniejszey Konfederacyi Generalney Oboyg Narodow, wykonało przysięgę Rotą 1764. przepisaną.

9no. Rewizye Woysk wszystkich czynić się będą w ten czas, iak się zdawać będzie Radzie Nieustającej, *in pleno*, zawsze przez Osoby, ktore też Rada na ten koniec mianować będzie.

10mo. Nowy Régulament Woyska publikowany przez WW. Hetmanow Wielkich w Roku 1775. oddany będzie do roztrząśnienia Radzie Nieustającej *in pleno*, z mocą odmienienia y poprawienia tego wszystkiego, coby bydz mogło osobliwie względem Lokacyi Woysk nayużyteczniejszego dla całego kraiu, uwalniając na zawsze od Lokacyi Woyska, Dobra Ziemskie y Stołowe, chyba tam, gdzie sami Dziedzice w dziedzicznych, y Administratorowie Dobr Stołowych o nie prosić będą. Pograniczne zaś Dobra choć Ziemskie Lokacyi podpadać powinny, według potrzeby, na Furwacht, lub Luki.

Quarto. Departament Sprawiedliwości, niemogąc się wdawać podług Prawa terażniejszego Seymu, w żadną moc Sądową, będzie miał *pro obiecto* Artykuły następujące.

1mo. Examinować będzie wszystkie Memoriały y skargi Obywatelow, iako też odpowiedzi z iedney y z drugiej Strony, ktore do Rady Nieustającej zaniezione będą, wyłączając Sprawy y Procesa między Obywatelami około Dobr Ziemskich y Krolewskich do Juryzdykcyi przyzwoitych należące, dla rozśądzenia tych Memoriałow y skarg przez Sądy Seymowe, y podawać ic będzie Radzie *in pleno*, ktora w tey mierze rezolucye swoje wydawać będzie podług opisu Prawa terażniejszego Seymu, y Ordynacyi Sądow Seymowych, tudzież warunku Prowincyi W. X. Litt. względem teyże Ordynacyi osobną Konstytucyą opisanego.

2do. Będzie miał baczność, aby Juryzdykcyja Marszałkowska y Assessorckie miały zawsze swoich podług Prawa 1766. Assessorow, y aby ciż Assessorowie w obydwóch Juryzdykcyach powinności dopełnili, a w Assessorjach Oboyg Narodow Sprawy Mieyskie między Mieszczanami, tylko pod czas Regestrow, do ktorych należą Assessorowie, brane nie były.

Quinto. Departament Skarbowy zostając przy władzy, ktora mu jest Prawem 1775. nadana, zachowując w całości obydwie Kommissye Skarbowe przy Prawach y powinnościach, ktore Im dawnemi y terażniejszym Seymu Prawami przepisane są, będzie mógł examinaować y podawać do approbaty Rady *in pleno*, kontrakty, oprócz wszelkich Monopoliow z różnemi kompaniami, ktore się nadgłoszą ku pożytecznym zamiśłom dla kraiu, y do wynalezienia wszelkiego gatunku kruszców & *Fossilium*, nieprzechadzając Dziedzicom, Dobrom Stołowym, y Possessorom Dobr Krolewskich w rozrządzeniu Fabryk zaczętych, lub zaczynać się mogących, *sine praesudicio quorumvis Proprietariorum Fundi*, własności y użytku, a ktorych decyzye

według Praw dawniejszych były zlecone Komissyom Skarbowym obciążonym teraz tylu innemi czynnościami.

Uregulowawszy tym sposobem moc y granice każdego Departamentu w Radzie Nieustającej, sądziemy jeszcze rzeczą potrzebną objaśnić różne Artykuły Prawa 1775. tyczące się teyże Rady, y które będąc zadysputowane, wyciągał wyroku niniejszego Seymu.

1mo. Marszałek Rady będzie miał mieysce wszędzie przed wszystkiemi Urzędnikami Obojga Narodów.

2do. Do Urzędów wakujących przez śmierć lub Rezygnacyą, wszystkich Senatorów Duchownych y Świeckich, iako też wszystkich Ministrów Obojga Narodów, oprócz tych Ministerów, które Prawem 1775. do szafunku Nasz Krol są zostawione, Rada Nieustająca wybierać będzie z pomiędzy Konkurrentów do tego wakanu trzech Kandydatów, z których My Krol jednego wybierzemy, podług upodobania Naszego.

Gdyby jednak który z Przewielebnych Biskupów żądał sobie obrąć za życia swego Koadjutora; My Krol niedamy mu do tego pozwolenia, chyba za zdaniem Rady przy Boku Naszym Nieustającej, czyli *per unanimitatem*, czyli *per pluralitatem* do wyboru Osoby.

3tio. In casu nieprzytomności Kanclerza, któryby zasiadał w Radzie Nieustającej, pieczęć rzeczoney Rady oddana będzie Marszałkowi Stanu Rycerskiego do Expedycyi.

4to. Konfyliarze Rady Nieustającej, będąc obowiązani do szczęściu miesięcznego mieszkania każdego Roku pod czas Funkcyi swojej w Warszawie, y do znajdowania się regularnie na Sessyach Rady, oprócz przypadku choroby prawdziwey, gdyby tym powinnościom zadostyc nie czynili, będą pierwszy raz rekwirowani, Senatorowie *per primum in Ordine*, a Konfyliarze *Ordinis Equestris* przez Marszałka Rady, drugi raz napomnieni przez Radę *in pleno* na piśmie, a trzeci raz oddaleni od swey Funkcyi, a inny Konfyliarz obrany będzie natychmiast *per vota secreta*, podług Formy przepisaney *ex Ordine* y Prowincyi, z ktorey był Konfyliarz oddalony.

5to. Kiedy Minister Prezydujący w swoim Departamencie na Sessyi znajdować się nie będzie, *primus ex Ordine* z Senatu, lub *ex Equestri Ordine* Jego mieysce zastąpi.

6to. Kondemnaty otrzymane y prezentowane wprzód, nim Konfyliarz obrany przysięgę wykona, przeskadzać mu będą do Funkcyi, ale gdy już będzie *in exercitio* oncy, żadna kondemnata ekskludować go od Rady nie będzie mogła.

7mo. Gdyby pod czas Seymu wyciągała potrzeba, ażeby który Konfyliarz Stanu Rycerskiego był obowiązany mówić, dla usprawiedliwienia Rady Nieustającej, lub explikowania Jey rezolucyi, prosić będzie tak, iak Posłowie Marszałka Seymowego o głos, a to po usprawiedliwieniu się Rady Nieustającej przed Deputacyą Rzeczypospolitey.

8vo. W nieprzytomności Marszałka Rady, *Primus in Ordine* z Stanu Rycerskiego z Prowincyi, z ktorey jest Marszałek, zastąpi mieysce, y Funkcyą Jego wykonywać będzie.

9no. Gdyby ktora Osoba przytomna lub nieprzytomna wybrana za Konfyliarza na Seymie, niechciała się podjąć tey Funkcyi, powinna się determinować w czasie szczęściu tygodni, po którym terminie Rada *in pleno* przystąpi do Elekcyi trzech Kandydatów *ex eodem Ordine* y Prowincyi, z ktorey był nieakceptujący Funkcyą, a My Krol jednego ze trzech wybierzemy.

Zaświadczenie czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącej.

GDy przed Nami Skonfederowanemi Rzeczypospolitey Stanami z pilnego Rady przy Boku Naszym Nieustaiącej, wszystkich Aktow examinowania dowodnie iest okazano, iż taż powołaniu swemu, a obowiązkom y Exekucyi Prawa, pilnie, chwalebnie, y zupełnie dogodziła, Władzy y powinności w czynnościach sobie przepisanych nie przestąpiła, a w interessach tak krajowych iako y zagranicznych Dzieło swoje ku lepszemu dobru powszechnemu sprawowała, gdy zażalenie żadne o przestępstwo Prawa nie było dowiedzione; Daiemy za zgodą zgromadzonych Skonfederowanych Stanow zaśluzone sprawiedliwie Przewielebnym WW. y UU. Konfyliarzom też Radę składającym zaświadczenie, iż dopełnili tego, co niekazytelna wierność, prawdziwa Oyczyźnie życzliwość, mądra roztropność, y dobre Obywatelstwo po nich wyciągało; a to zaświadczenie dając, wdzięczność za podjęte prace y powinne względy na wickopomną pamiątkę w zbiorze Praw Naszych umieszczamy.

Deputacya do examinowania czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącej.

GDy Rada przy Boku Naszym Nieustaiąca, mając powagę swoją na Sejmie dzisiejszym powiększoną, bacznego na przyszłe czasy potrzebuje czynności swoich roztrząśnienia; przeto odtąd na zawsze ustanawiamy; iż Deputowani z Senatu y Rycerskiego Stanu, do examinowania czynności teyże Rady, mają najpierwey wykonać przysięgę w obecności Sejmujących Stanow na tę Rotę: „Ja przysięgam Pa-
„ nu Bogu Wszechmogącemu w Trojcy Świętej Jedynemu, iako
„ będąc Deputowanym do examinowania czynności Rady Nieustaią-
„ cey, wszystkie teyże Rady działania na każdej z osobna Seffyi, y
„ w każdym Departamencie pilnie roztrząsać, y wiernie opisywać bę-
„ bę, y cokolwiek Prawu przeciwnego, lub nad moc Prawem teyże
„ Radzie pozwołoną przywłaszczonego postrzegę, albo iakie tylko na
„ przeciw teyże Radzie odbiorę zażalenie, to wszystko Stanom Sey-
„ mującym wiernie doniosę, nieuwodząc się, w tey całej na mnie
„ od Stanow włożoney posłudze, ani dalkiem, ani obietnicą, ani
„ respektem, ani bojaźnią, ani przyjaźnią, ani nienawiścią, ani fa-
„ worem, ani nadzieją, ale tylko Boga samego, Prawo y sprawiedli-
„ wość przed oczyma mając. Tak mi Panie Boże dopomóż. „

Elekcyja Rady Nieustaiącej.

Kiedy wielość y ważność Materyi na terażniejszy Sejm Skonfederowanym, wyciągały odłożyć Elekcyją Rady Nieustaiącej, Jey Marszałka y Sekretarza aż do ostatnich dni obrad terażniejszych; Więc też z wszelkimi solennościami Prawem 1775. przepisanemi odprawioną, y *per Pluralitatem Votorum Secretorum* wybraną, a przez Deputowanych od Nas z Senatu Wielmożnych Augusta Xcia Sułkowskiego Woiewodę Kaliskiego, Franciszka Rzewuskiego Marszałka Nadwornego Koronnego, Antoniego Giełguda Kasztelana Zmudzkiego; A z Stanu Rycerskiego od Urodzonych Marszałków Konfederacyi Generalney Obojga Narodow: Urodzonych Franciszka Grocholskiego Miecznika Koronnego, Poła Woiewodztwa Bracławskiego, Jo-
zefa

zefa Markowskiego Stolnika y Pośa Mielnickiego, Franciszka Miaskowskiego Starostę Gnieźnieńskiego Pośa Konińskiego, Tomasz Ostrowskiego Podkomorzego y Pośa Nurckiego, Benedykta Morykoniego Pośa Powiatu Wiłkomirskiego, Kazimierza Wolmera Sędziego Ziemskiego y Pośa Grodzieńskiego; Ktorzy to Deputowani przed Nami w obecności Stanow zgromadzonych przysięgę wykonali w te słowa: „ Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Świętej „ Jedynemu: Jż mianowany będąc Deputowanym do Elekcyi Kon- „ syliarzow Rady Nieustającej przy Boku Jego Krolewskiej Mości „ zasiadać mający, wierność zachowam w rachowaniu kresiek, po- „ dług opisu Prawa, examinowaniu Regestrow, y ogłoszeniu *Plura-* „ *litatis*. Tak mi Panie Boże dopomóż: ogłoszoną, do Akt Kon- „ stytucyi niniejszey za zgodą powszechną Skonfederowanych Sta- „ now mieć chcemy pomiełzczoną. „

Wybrani Konfilyarze *per Pluralitatem Votorum* z dawney Rady *ex Senatu & Ministerio*.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Wielmożni. Franciszek Rzewuski Marszałek Nadworny Koronny, *qua Minister*.

Symeon Szydłowski Kasztelan Zarnowski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożny August Xiążę Sułkowski Woiewoda Kaliski *in paritate* kre-
sek sześciudzieściat z Wielmożnym Ignacym Przebendo-
wskim Woiewodą Pomorskim, z Rezolucyi KROLA
JMci podług Prawa.

Przewielebny Andrzej Młodziejowski Biskup Poznański, Kanclerz Wiel-
ki Koronny, *qua Minister*.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Przewielebny Ignacy Xiążę Massalski Biskup Wileński.

Wielmożny Józef Sosnowski Hetman Polny Litewski, *qua Minister*.

Z dawney Rady z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Jan Kicki Koniuszy Koronny.

Ignacy Twardowski Starosta Strzyżewski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Gadomski Podkomorzy Sochaczewski.

Rogaliński Starosta Nakielski.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Urodzeni. Dzickoński Strażnik Polny Litewski.

Szczyt Kasztelanie Infantki.

Z nowych

Z nowych Konkurrentow *ex Senatu & Ministerio.*

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Nayprzewielebniejszy Xiążę Prymas z Prawa.
Jaśnie Wielmożny Jerzy Mniłzech Kasztelan Krakowski.
Wielmożni. Adam Łącki Kasztelan Sandomirski.
Adam Xiążę Poniński Podskarbi W. Koronny.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Przewielebny Michał Xiążę Poniatowski Biskup Płocki.
Wielmożni. Bazyli Walicki Woiewoda Rawski.
Tadeusz Lipski Kasztelan Łęczycki *in paritate* kresek
pięciudziestą czterech z W. Rochem Kołowskiem
Podskarbiem Nadwornym Koronnym, z Rezolucyi
KROLA JMci podług Prawa.
Tomasz Alexandrowicz Kasztelan Wizki.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Wielmożni. Tadeusz Ogiński Woiewoda Trocki.
Józef Sołłohub Woiewoda Witebski.
Antoni Giełgud Kasztelan Zmudzki.
- - Prozor Kasztelan Witebski.

Z nowych Konkurrentow z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Franciszek Grocholcki Miecznik Koronny.
Kajetan Olizar Stólnik Koronny.
Adam Xiążę Czartoryski Generał Ziem Podolskich.
Stanisław Małachowski Starosta Sandecki.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. - - Gurowski Podkomorzy Gnieźnieński.
Tomasz Ostrowski Podkomorzy Nurcki.
- - Miaskowski Starosta Gnieźnieński.
Adam Kwilecki Kasztelan Łędzki.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Urodzeni. Scypion Podstoli Litewski.
Plater Starosta Inflancki.
Morykoni Podkomorzy Nadworny J. K. Mci.
Sołłohub Starosta Eyszyski.

Wybrany Marszałek Rady *ex Pluralitate Voto-
rum* z pomiędzy sześciu obranych Konfy-
liarzow Prowincyi Małopolskiej.

Urodzony Ignacy Twardowski Starosta Strzyżewski.

Wybrany Sekretarz Rady *ex simili Votorum Pluralitate* z pomiędzy Sekretarzow, Referendarzow, y Pisarzow Oboyg Narodow.

Wielebny Antoni Sierakowski Pisarz Wielki Koronny.

M A T E R Y E P O - J E Z U I C K E

Deputacye do examinowania Kommissyow Rzeczypospolitey Edukacyi Narodowej, y Rozdawniczych majątku Jezuickiego Koronney y Litewskiej, tudzież Sądowych, Koronney y Litewskiej dobr Po-Jezuickich, iako też do Kommissyi likwidującej długi Rzeczypospolitey.

Biorąc wzor, żeśmy na dawniejszych y na terazniejszym Seymie naznaczali Deputacye do wszystkich Magistratur, Juryzdykcyi y Departamentow Rzeczypospolitey, gdy na przeszło ostatnim Seymie w Roku 1775. zakończonym, Kommissye Rzeczypospolitey Edukacyi Narodowej, Rozdawnicze majątku Po-Jezuickiego Koronna y Litewska, iako też Sądowe Koronna y Litewska tychże samych dobr, rachunku lub sprawy z czynności swoich zgromadzonym na ow czas Stanom nie oddały; Więc za zgodą powzięczną Skonfederowanych Stanow: My Krol do słuchania rachunkow y examinowania wzwyż wspomnionych Kommissyow, Deputacyą jedną, iako do dzieła ściśle spoionego wyznaczyć determinuiemy, y do nicy *ex Senatu* Przewielebnego Turkięgo Biskupa Łuckiego, WW. Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego, Moszczeńskiego Woiewodę Jnowroślawskiego, Xiążęcia Sapiechę Kanclerza Wielkiego W. X. Litt: a UU. Marszałkowic Konfederacyi *ex Ordine Equestri* UU. Małachowskiego Referendarza Koronnego, Pośa Sandomirskiego, Korzeniewskiego Pośa Wołyńskiego, Lipińskiego Pośa Podolskiego, z Prowincyi Małopolskiej; a z Prowincyi Wielkopolskiej UU. Mycielskiego Pośa Kcyńskiego, Bielińskiego Starostę y Pośa Czerskiego, Mieczyskiego Pośa Sochaczewskiego; z Prowincyi zaś W. X. Litt: Romera Podkomorzego y Pośa Trockiego, Łopacińskiego Pośa Braślawskiego, Billewicza Pośa Zmudzkiego mianuiemy; ktorzy nayprzod Kommissyi Edukacyi Narodowej rozrządzenia, oraz kalkulacye percepty y expensy roztrząsną, potom do rowney czynności z Kommissyami Rozdawniczemi Oboyg Narodow przystąpią; na koniec od Kommissyow Sądowych Oboyg Narodow majątku Po-Jezuickiego, bynaimnicy się *in cognitionem* sentencyi lub Dekretow nie wdając, żądać będą tylko dokładney wiadomości, wszystkich odsądzonych przez nią spraw, podług Regestrów, zażaleń, iezeliby się iakie znajdować miały, Obywatelskich, y terazniejszego Stanu pozostałych wpisów, a o tym wszystkim Nam Krolowi y Skonfederowanym Stanom przed terminem terazniejszego Seymu wierną y doskonałą uczynią relacyą. Aby zaś Kommissya Rzeczypospolitey z Seymu ostatniego 1775. do likwidowania długow Rzeczypospolitey naznaczona, rachunek z czynności swoich

fwoich Nam Krolowi, y Stanom Skonfederowanym zdać mogła; do teyże Deputacy: z Senatu, z Przewielebnego Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego, Dzierżbickiego Woiewodę Łęczyckiego, Łąckiego Kasztelana Sandomirskiego, Sosnowskiego Hetmana Polnego W. X. Litt: a UU. Marszałkowie Konfederacyi *ex Equestri Ordine* z Małopolski, z UU. Dembińskiego Pośa Krakowskiego, Reya Starostę Nowomieyskiego, Pośa Sandomirskiego, z Wielkieypolski, Bielińskiego Pośa Wschowskiego, Szymanowskiego Starostę y Pośa Wyzogrodzkiego, z W. X. Litt: Wygonowskiego Podkomorzego y Pośa Brzejskiego, Soffhuba Pośa Mińskiego złożoną mianuiemy: chcąc mieć, ażeby ciż WW. y UU. Deputowani całe dzieło teyże Kommissyi rozważywszy, o wszystkim Skonfederowanym Stanom wiernie iak naysprędzey uczynili doniesienie.

Ubeśpieczenie Summ Ziemiańskich y po- Jezuickich.

ZAbiegając upadkowi Fortun Szlacheckich, mieć chcemy; aby wszelkie summy umieszczone na Dobrach Dziedzicznych, według dawnych Grodowych zapisów, swoje miały bezpieczeństwo *Jure antelatori*, podług Konstytucyi 1588. niżeli Summy niedawno pobrane po zgaśłym Zakonie Jezuicow, nieodmiennym Prawem Seymu terazniejszego stanowiemy.

Summy zaś przez Kommissyą Rozdawniczą y Sądową rozrządzone lub przysądzone, ale ieszcze niepodniesione, na swoich dawnych lokacyach, jeżeli są bezpieczne, zostawione mieć chcemy. Dekreta względem tychże Summ podniesienia y exekucye za nimi wypadłe wstrzymujemy. Kommissyi Edukacyney zostawuiemy moc y wolność tak niepodniesionych, iako też podniesionych Summ, *prævia omnimoda securitate* przeniesienia y ulokowania, gdzie tego widzieć będzie potrzebę, lub na miyscach zostawienia.

Edukacya Narodowa.

MAjąc uczynioną przez Przewielebnego WW. y UU. Deputowanych do Kommissyow Edukacyney, Rozdawniczych, y Sądowych Obojga Narodow, dokładną Relacyą *de Statu actuali* Funduszu, po skasowanym Zakonie Jezuickim pozostałego, a na utrzymanie Edukacyi Młodzi Szlacheckiey w Państwach Rzeczypospolitey obroconego, z powodu nieprześcanney Naszey o zasundowanie y rozkrzewienie w kraiu dobrych, y użytecznych Nauk troskliwości, takowe czyniemy ustanowienie.

Kommissyc Rozdawnicze Obojga Narodow (nie czyniąc już od-
tąd żadnych dalszych rozrządzeń) wszystkie, iakie dotąd zasły w ro-
dzaiu Dobr leżących, w podniesieniu y lokowaniu Kapitałów, w
przedazy kamienic, dworkow, placow po Miastach; tudzież Mobili-
liow, Argenteryi po Kościołach y Kollegiach, sprzętow y ruchomo-
ści po Dobrach, dyspozycye, czynności, papiery y rachunki od
podania do Grodu tego Prawa, do Archivum Kommissyi Edukacy-
ney UU. Pisarze tych Kommissyi *in spatio quindecim Dierum*, za
kwitem dla siebie z oddanych, *prævia Juramento*, iako żaden Papier
niezataiony, komportować piwinni będą.

Kommissya Sądowa Litewska po wypłynionym czacie Konstytu-
cyi Seymu przeszłego naznaczonym, już iest zamknięta; a że Kom-
missya

missya Sądowa Koronna nie ma wyznaczonego sobie podobnie zakończenia czasu, więc ażeby już daley Sądow swoich *à lata Lege praesenti* niekontynuowała, zalecamy. Dekreta zaś swoje, y Akta wszystkie, aby Uu. Regenci tych Kommissyi, *ad Archivum* Kommissyi Edukacyi Narodowej, za kwitem dla siebie z oddanych, komportowali y oddali, zalecamy.

Kommissyi Edukacyi oddaemy dozór zupełny Edukacyi Narodowej w krajach Rzeczypospolitey, y wszystkich Funduszow w Dobrach, Summach y ruchomościach na utrzymanie Edukacyi destynowanych; a mianowicie Fundusz po-Jezuicki, na utrzymanie Edukacyi poświęcony, ażeby do swoiey całości został przywrocony, mieć chcemy; iżby wszelkie czynności ku rozrządzeniu, dochodzeniu, y ubezpieczeniu onegoż Kommissyom Rozdawniczym y Sądowym Obojga Narodow, Konstytucyą Seymu przeszłego *titulo* = Rozrządzenie Dobrami Jezuickimi = przepisane, dotąd niedopełnione, przez Kommissyą Edukacyi poznawane, kontynuowane, y na mocy Prawa terazniejszego do skutku przyprowadzone były. W dochodzeniu zaś uszkodzonego majątku po-Jezuickiego stanowiąmy: iż każdy, kto by dowodnie tego uszkodzenia był wiadomy, ma o tym zainformować Kommissyą Edukacyiną; a Ta utaiwszy Jmie takowego Delatora, Plenipotentowi swemu dochodzić zleci. Kommissye *ad locum delicti*, jeżeli potrzeba naznaczy, y gdy co odzyska, utaiłemu Delatorowi w nadgodę dziejącą część odda; a jeżeli Delator iawnie sam stawić się zechce, czwartą część odzyskaney wartości odbierać będzie.

Summy zaś Funduszowe Konwiktorom zapisane, pod dozorem Kommissyi zostawać miane, aby od Summ Ex-Jezuickich *distinctim* oznaczone, na utrzymywanie Konwiktorow obracane były.

Taż Kommissya o Fundusze y obligacye Duchowne, dawniey przez XX. Jezuitow przyjęte, *cum loci Ordinariis transigere* ważnie będzie mogła, podług ostatniey Konstytucyi, y mieć będzie moc zupełną do rozwiązania przypadku w wyż rzeczoney Konstytucyi *Puncto nono* umieszczonego, choćby też względem Dobr już danych trafił się; Nikt bez dołożenia się Jey Dobr Funduszowych предаwać, zamian czynić, y Summ ustępować nie ma, a to pod nieważnością takowych Transakcyi.

Kommissya zaś Edukacyi Narodowej przestrzegać powinna całości Funduszow wieczytych na Edukacyą obroconych, *sufficientem evictionem* & *pignus* upatrywać, Papiery Funduszowe w Archiwach swoich konserwować, y rekwirującymi onych Ekstrakty Autentyczne przez Kancellaryą swoją wydawać: oraz powierzoną sobie mając wszelkich dochodow y prowentow Edukacyinych Administracyą, kalkulacyą *de perceptis* & *expensis* przed Stanami Rzeczypospolitey na każdym Ordynaryinyim Seymie zdawać będzie.

Zabiegając zaś, ażeby przez zawody płacenia prowentow z Dobr y procentow od Summ na Edukacyą oddanych, utrzymanie teyż Edukacyi publiczney, nie podlegało żadnemu niepośobności przypadkowi; y aby Kapitały przez lokacyą niepewną nie zaginęły: oraz Fundusze wszelkie Edukacyine w niczym nie były uszczerbione; chcąc przytym opatrzyć dla Obywatelow Rzeczypospolitey, ktorzy Spraw swoich w Kommissyach Sądowych y innych zaczętych, ieszcze nie mają zupełnie zakończonych, należytą y ostateczną sprawiedliwość administracyą, iako też ostrzegając bezpieczeństwo Obywatelow, ktorzy za Dekretami Kommissyi Sądowych wypłacili Summy po-Jezuickie: iżby w przypadku tych Summ upadnienia, do powrotnego onychże płacenia, pod żadnym wynalazkiem pociągani nie byli, ale raczey przez wyszukanie przyzwoitey, według Prawa o Summach lokalnych

Ewikcyi, od wszelkich impetycyi uwolnieni; Juryzdykcyą Sądową z Kommissyi Sądowych Obojga Narodow na Kommissyą Edukacyną przenosiemy, y mieysce oney do sądzenia w Mieście Naszym Warszawie naznaczamy; Obowiązując do wykonania Przyścięgi Kommissarzow, którzy nie są przyścięgli.

Ktora to Juryzdykcyja w liczbie Osob dwunastu; a do sądzenia naymniey Osob pięciu do kompletu potrzebująca, nie ma y nie powinna daley rozciągać się, iak tylko do Spraw Funduszu Edukacyneygo z mocą zupełną rozeznania *cujusvis tituli Actuum*. Sprawy zaś Graniczne, także *Facti & extraditionis Subditorum*, *ad Fora competentia* należeć będą. Także o zaległe płacenia procentow z Dobr y od Summ, o zruynowanie y zniszczenie Dobr Funduszowych, bądź dawniey uczynione, bądź nastąpić mogące; Naostatęk we wszystkich cokolwiek do całości Funduszow, do karnosci y porządku Osob w Akademiach y Szkołach publicznych uczących się, y Uczących należeć może, moc sądzenia mieć będzie. Kommissarze zaś *ex interesse proprio* do Sprawy wchodzący, należeć do decyzji nie będą.

Ponieważ Konfytucye Tyśiąć siedmset dwudziestego szóstego; y Tyśiąć siedmset sześćdziesiątego czwartego, O nieoddaleniu Dobr od Stanu Szlacheckiego zapadłe, Fundusze Duchowne *contra praescriptum* Konfytucyi Tyśiąć sześćset trzydziestego piątego czynione y zakazowane, nie dla Sukcessorow, lecz *ad quamvis delationem, medium Delatori, medium Fisco*, przysądzać nakazują; Konfytucya zaś Tyśiąć siedmset siedmdziesiąt piątego ostatnia, *titulô* — Ubezpieczenie Funduszu Edukacyi Młodzi Narodowej — Dobra po-Jezuickie wszelkie, iako powracające do Stanu Szlacheckiego, to jest do źródła, z którego ie miała *Societas* zgaszonego Zakonu za niepodpadające Prawu *de alienatione*, deklarowała; więc ażeby iakowegokolwiek rodzaju Fundusze na Edukacyą w kraich Rzeczypospolitey obrocone y zapisane, *titulô Alienationis*, odpadać y kwestyonowane być więcey nie mogły, stanowimy.

W interessach o zaległe z Dobr y Summ procenta punktualnie dwoma Ratami *anticipativè* co puł roku do kassy Kommissyi Edukacyi na terminie S. Jana y Trzech Krolow opłacać się mające, postępować będzie tak Kommissya, zwyczajem Kommissyi Skarbowey Koronney, o nieopłacony podatek do Skarbu publicznego.

Sąd Kommissyi Edukacyney iako *suprema Instantia*, *pro inappellabili* deklarujemy; a Dekreta Sądu tego, aby miały Exekucyą; Departament Woyskowy *Brachium Militare* na rekwizycyą każdą, tey Kommissyi dawać będzie.

Ordynacyą *Processus Judicarii* dla Sądow Kommissyi Edukacyi Narodowej My Krol wydać z Kancellaryi Naszey *per Rescriptum* deklarujemy.

Należyte przed Delegowanemi *de peractis* sprawienie się Kommissyi Edukacyi Narodowej My Krol wraz z Stanami Skonfederowanemi z ukontentowaniem odbierając, zupełną satisfakcyą y uspokojenie oświadczamy. Z kalkulacyi *de Perceptis & Expensis* od czasu ustanowienia Teyże Kommissyi *in sbri* 1773. Anno, *ad ultimam Junii* 1776. *Anni* dostatecznie uczynionej, teraz kwituujemy. Dla zasiadających zaś w tey Kommissyi Osob przyzwolitych oszczędzając pochwał, ubliżyć Jm niechcemy tego świadectwa, drugim dla przykładu: że iako bez pensyi y żadney nadgrody Publico służyć podieli się; tak nigdy własnego, ale we wszystkich postępowaniach, publicznego szukali interessu y uszczęśliwienia.

Kwit dla Kommissyi do rozrządzenia Dobr przeszło-Jezuickich w Koronie y Litwie wyznaczonych.

GDy Kommissye do rozrządzenia wszelkich Dobr przeszło-Jezuickich w Koronie y Wielkim Xięstwie Litewskim, Konstytucyą Seymu przeszłego wyznaczone, podług przepisu tegoż Prawa sprawiły się, y Dobra Obywatelom Szlachcie Rodowitey, czynsz z nich roczny dwiema Ratami do oddawania do kassy Edukacyney Narodowej ustanowiwszy rozdysonowały, na które My Krol, Dyplomata z Kancellaryi Koronney y Litewskiej z podpisem ręki Naszey Krolewskiej wydać, dla tychże Obywatelow rozkazaliśmy; przeto za zgodą wszech Stanow, takowe rozrządzenie Dobr nastąpiłone y wydane na nie Dyplomata utwierdzamy, excepto Sprawy Sukcesorow Jelcowskich, w Kommissyi Edukacyney rozstrząść się mającey. Także co się tycze Summ przeszło-Jezuickich w Koronie, przez Kommissyą Rozdawniczą rozrządzonych, y Jmieniem iey podnożonych, mieć chcemy; aby Summy, które przez prawną windykacyą, y za rozrządzeniem Kommissyi Rozdawniczey są dotąd poodbierane, y w pewney zostały lokacyi, zostały się w ręku tych, w iakowe za dyspozycyą Kommissyi Rozdawniczey weszły, z procentu punktualnie opłacać mianego. Względem zaś Summ windykowanych, a dotąd niepodniesionych; ponieważ z Ustawy Seymu terażniejszego nastąpiła rezolucya, aby Summy te na dawnych zostały się Lokacyach, a tak nadania Summ Dyplomatyczne, jako Ewikcy na całkowite Summy pozapisywane, przez tę Ustawę naruszają się; Ewikcy więc, co do Summ nieodebranych, zapisane uchylamy, y aby z nich Kommissya Edukacyjna Narodowa kwitowała (ostrzeższy tylko Ewikcy Summ już odebranych) zlecamy. Wszytkie zatym inne wspomnionych Kommissyi rozrządzenia już zapadłe, rezolucye, dyspozycye, które nie przynoszą uszczerbku funduszowi Edukacyi, approbując, że żadney wątpliwości podpadać nie mają, deklarujemy, y niniejszą Konstytucyą z czynności wszystkich dopełnionych, Też Kommissye kwituąc, w czym ona nie jest przeciwna Prawom na terażniejszym Seymie zapadłym = *titulô* Ubezpieczenie Summ Ziemiańskich y po-Jezuickich = *Item titulô*: Edukacya Narodowa = za nieporuszoną mieć chcemy.

Zaświadczenia Kommissyjom Sądowym.

Kommissye Sądowe do Dobr y Summ po-Jezuickich, Koronną y Wielkiego Xięstwa Litewskiego, o dobrym y prawnym sprawowaniu Funkcyi swoich zaświadczamy; *nihil quidquam prajudicando* Prawu, *titulô*: Edukacya Narodowa, y Ubezpieczenie Summ Szlacheckich, y po-Jezuickich.

Summa Nayiaśniejszych Krolewien Francuzkich.

Summę dwadzieścia Tyśięcy Czerwonych Złł. przez Nayiaśniejszą Maryą z Lefczyńskich Krolową Francuzką, *ad pia legata* na dobrach Sierakowie w Wielkiej-Polszcze lokowaną, do dyspozycyi wolney Nayiaśniejszych Krolewien Francuzkich względem procentu, za zgodą Stanow Skonfederowanych zostawujemy; Kapitał zaś na Sierakowie, jako na dawney Ewikcyi zawsze bezpieczeństwo swoje mieć będzie, y nigdy przez też Krolewny podniesiona Summa ta nie będzie,
lecz

nego za jeden Rok, y Urodzonego Mokronoskiego Marżałka Konfederacyi Generalney Obojga Narodow, iako Generała Inspektora Kawaleryi Woyska Koronnego, resztę z iednego Roku zaległą, a potym Wielmożnych y Urodzonych Kommissarzow y Officyalistow Kommissyi teyże Woyskowej, za siedm miesięcy zaległe y należące, też Kommissya wypłaci; a gdyby wspomniane Summy na te Pensye wszystkie niedostarczyły, więc z wakantow Brygad Narodowych, które się w kasłach znajdować powinny, zapłacone mieć chcemy.

Całe *Archivum Militare*, iakowe ab Anno 1764. do czasu terazniejszego znajduje się, porządnie y zupełnie przez kończącą się Kommissyą Woyska Koronnego, Departamentowi Woyskowemu nietylko Kommissyi obeymującemu oddać zalecamy. A przy tym Departamentowi Urodzonych: Pisarza, Regenta, Audytora generalnego y Insygatora terazniejszych przy Prawach y Pensyach ich konserwujemy.

Komput y Płaca Woyska Koronnego.

NAznaczoną na terazniejszym Seymie w Tabelli generalney Exensy Skarbu Koronnego Summę 6,290,000. na Woysko Koronne, które w Percepcie y w Exensie, równie iak wszystkie dochody y wydatki Rzeczypospolitey od pierwszego Septembra roku bieżącego zaczynać się powinny, za zgodą wszech Stanow następującym sposobem rozrządzamy.

Na Sztab Generalny - - - 410,000

to jest:

Na Hetmana Wielkiego	-	-	-	60,000
Na Hetmana Polnego	-	-	-	40,000
Na Pisarza Polnego	-	-	-	20,000
Na Generała Artylleryi	-	-	-	30,000
Na 2. Inspektorow po Zł. 20,000. na iednego,	-	-	-	40,000
Na iednego Strażnika Polnego	-	-	-	8,000
Na 1. Oboźnego Polnego	-	-	-	6,000
Na 2. Generałow Lieutenantow po Zł. 18,000.	-	-	-	36,000
na iednego	-	-	-	48,000
Na 4. Generałow - Maiorow, po Zł. 12,000.	-	-	-	48,000
na iednego	-	-	-	12,000
Na 4. Adiutantow Hetmańskich po Zł. 3000.	-	-	-	12,000
na iednego	-	-	-	6,000
Na 2. Bunczucznych po Zł. 3000. na iednego	-	-	-	6,000
Na Expens utrzymania Fortecy Kamieńca, rachując w to 6,000. Gaży Kommendantckiey	-	-	-	18,000
Na Inwalidow	-	-	-	50,000
Na Officyalistow { Pisarzowi	-	-	-	10,000
{ Regentowi	-	-	-	7,000
{ Pułkownikowi do Kart Geogr.	-	-	-	8,000
{ Audytorowi	-	-	-	3,000
{ Adiutantowi	-	-	-	3,500
{ Instygatorowi	-	-	-	2,000
{ 2. Woźnym po Zł. 450. na iednego	-	-	-	900
{ Na małe Expensa	-	-	-	1,600
In Summa				410,000

Ktorą

Którą Summę od wyż wyrażoney uiąwszy, resztuiące 5,880,000. na same Woysko destynuiemy; ale że wyflani do lustrowania onego nie wszyscy ieszcze powrocili, y przed końcem Seymu terażniejszyego, dokładna przez nich informacya o liczbie y stanie Woyska, doysć Nas nie może; zatym postanawiamy: że Repartycya tych 5,880,000. przez Nas y Departament Woyskowy w Radzie Nieustaiący za zdaniem teyże Rady *in pleno* uczyniona będzie w taki sposób: żeby liczba aktualna, iaka się z Rapportow Lustratorskich pokaże, iezeli nie powiększoną, przynajmniey y iedną głową *in Summa* umniecyszona nie zostła. To iednak mając za prawidło, że pierwey trzeba aktualnie iuż będących tak doskonale opatrzyć, aby zupełnie do marszu y bitwy zostali usposobionemi, niżeli totalność Woyska w liczbie głów pomnażać będziemy.

Rozdział zaś y rozporządzenie wszystkich części Woyska Koronnego, Nam y Departamentowi Woyskowemu w Radzie Nieustaiący, za zdaniem teyże Rady *in pleno* zostawuiemy, z wolnością zpiefzenia (gdy Nam się lepsza użyteczność w tym pokaże) Regimentow Dragonii Polowey, y zupełnego rozrządzenia takowego, ażeby Expenśa wszelka zbyteczna umniecyszona z usług istotną Rzeczypospolitey iak naylepiey ubezpieczoną była, ażeby nikt rangi swey nieutracił. A ci Officyerowie, ktorzyby przez Regulament przysięży aktualność służby utracić mieli, albo sami o Abłżyc profili, część iaką płacy swoiey pierwsi do dalższego płaśowania, a drudzy, poki życia, zachowaną mieli.

A iako Milicya Nadworna, którą Nam przez *Paśta Conventa* y Prawo ostatniego Seymu trzymać pozwolono, przez czas panowania Naszego wierności y dzielności swoiey daśa dowody, za zgodą wszech Stanow mieć chcemy: aby Officyerowie, Towarzystwo, Żołnierze onęć składający w Pułkach y Batalionie Garnizonu Naszego Grodzieńskiego, zarowno z Komputowemi za żołnierstwo Rzeczypospolitey uznanemi byli, z tą tylko różnością: że taż Milicya Nasza Nadworna, iedynie od rozkazow Naszych dependująca, z Naszych własnych intrat Krolewskich tylko płatną iest y bydź ma, ale to dla niey waruiemy, żeby y po zeyściu Naszym przez czas bez-Krolewia z tychże intrat Krolewskich Ekonomicznych płatnemi bydź nie przestali, dopoki nowo obrany Krol nieoświadczy woli swoiey, czy też Milicyą daley utrzymywać, czyli rozpuścić zechce.

O Garnizonie zaś Warszawskim według potrzeby y okoliczności z Departamentem Woyskowym *in Consilio Permanenti* za zdaniem teyże Rady *in pleno* zaradziemy y postanowiemy; z tym upewnieniem: że Garnizon ten nie będzie mocniejszy nad trzy Tyśiące głów z Koronnego y Litewskiego Woyska.

M A T E R Y E S ą d o w e.

Sposob obierania Sędziow Seymowych.

Widząc w przepisaney formie Elekcyi do Sądow Seymowych, poślug ustawy ostatniego Seymu 1775, trudności oczywiste w exekucyi, a osobliwie zwłokę czasu do innych Seymowych czynności; mieć chcemy: aby Osoby z pomiędzy III. Poślow, Sędziami Seymowemi bydź mające, były obrane w liczbie dzieściciu z kaźdey Prowincyi, tak miarkując, żeby przynajmniey iednego kaźde Woiewodztwo miało, przez wspólne naradzenie się WW. Senatorow, Ministrow, y III. Poślow na Sessyi Prowincjonalney *per pluralitatem Votorum*, do ktorey *primus in Ordine* naznaczy mieysce, y tenże na-

zaiutrz na piśmie, z swoim *Et pluralitatis* podpisem, których *è medio sui* Posłów Prowincya Jego życzy sobie mieć za Sędziów Seymowych, Marszałkowi Seymowemu poda, a to dla ogłoszenia tychże samych na następujący *in plenis Ordinibus* Sejsyi.

Nominacya Osób za Sędziów Seymowych obranych na Sejsjach Prowincjonalnych.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

z *Woiewodztwa Krakowskiego.*

Franciszek Otwinowski Sędzia Ziemski y Poseł Krakowski.

z *Woiewodztwa Sandomirskiego.*

Woyciech Święcicki Podstoli Wiślicki Poseł Sandomirski.

z *Woiewodztwa Kiiowskiego.*

Michał Trzeciak Chorąży Zytomirski, Poseł Kiiowski.

z *Woiewodztwa Ruskiego.*

Adam Bukar Sędzia Ziemski Zytomirski, Poseł Kiiowski.

z *Woiewodztwa Wołyńskiego.*

Kajetan Korzeniowski Regent Kancellaryi Litewkicy, Poseł Wołyński.

z *Woiewodztwa Podolskiego.*

Jan Drohoiewski Kasztelanic Przemyński, Poseł Podolski.

z *Woiewodztwa Lubelskiego.*

Antoni Łaski Podśudek Ziem: Łukowski, Poseł Lubelski.

z *Woiewodztwa Podlaskiego.*

Kazimierz Ossoliński Podkomorzy y Poseł Mielnicki.

z *Woiewodztwa Bracławskiego.*

Ignacy Kordysz Pisarz Ziemski y Poseł Bracławski.

z *Woiewodztwa Czerniechowskiego.*

Franciszek Młocki Chorąży y Poseł Czerniechowski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

z *Woiewodztwa Poznańskiego.*

Xawery Kęszycki Starosta Mośński, Poseł Kościański.

z *Woiewodztwa Kaliskiego.*

Franciszek Mikorski Podstoli Gąbiński, Poseł Koniński.

z *Woiewodztwa Gnieźnieńskiego.*

Piotr Rogaliński Poseł Gnieźnieński.

z *Woiewodztwa Sieradzkiego.*

Jan Kobielski Podczaszy Piotrkowski, Poseł Sieradzki.

z *Woiewodztwa Łęczyckiego.*

Woyciech Ostrowski Podśudek y Poseł Łęczycki.

z *Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego.*

Jan Kraszewski Generał Major, Poseł Kujawski.

z Woiewodztwa Jnowrocłanjskiego.

Serafin Sokołowski Poseł Jnowrocławski.

z Woiewodztwa Płockiego.

Ludwik Zieliński Poseł Płocki.

z Woiewodztwa Mazowieckiego.

Puśalski Poseł Czerski.

z Woiewodztwa Ranskiego.

Józef Łuszczewski Sędzia Ziemski y Poseł Sochaczewski.

Z PROWINCYI W. X. LITEWSKIEGO.

Tadeusz Sulistrowski Poseł Oszmiański.

Tadeusz Kościakowski Poseł Wilkomirski.

Boguśław Mirski Poseł Braśławski.

Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski y Poseł Grodzieński.

Józef Kufzelowski Sędzia Ziemski Wilkomirski, Poseł Smoleński.

Michał Łopot Oboźny Litewski, Poseł Starodubowski.

Józef Sielicki Woyski y Poseł Połocki.

Fabian Kaszyc Podstarosta Sądowy y Poseł Orszański.

Michał Przeddziecki Starosta y Poseł Piński.

Franciszek Lubecki Chorąży y Poseł Piński.

Ordynacya Sądow Seymowych.

DOpełniając to, co w Akcie niniejszey Generalney Obojga Narodow Konfederacyi, o urządzeniu Sądow Seymowych, Konstytucyą 1775. Roku ustanowionych, przyrzekliśmy; tychże Sądow Ordynacyą za zgodą zgromadzonych Stanow w następujących punktach uchwalamy.

1mo. Sądy Seymowe w mieyscu Naszey Rezydencyi sędzić się będą.

2do. Komplet do sądzenia przynajmniej z Osob dwudziestu czterech, tak z Senatu, iako y z Rycerskiego Stanu, wspólnie rachuiąc, powinien być złożony; więc żeby komplet był utrzymany, liczba Sędziow dwudziestu sześciu pod czas Kadencyi przy Boku Naszym znaydować się powinna. Oprócz wezwanych na Kadencyą Sędziow y kompletu wyżej zamierzonego, inni z Prawa lub Elekcyi Sędziowie wszyscy y zawsze przed zaczętą do sądzenia sprawą zasiadać y sędzić będą mogli. Zaden Senator, lub Konfiliarz *Equestris Ordinis* do Rady Nieustalącey wybrany, na Sądach Seymowych zasiadać nie może. Sędziowie z Senatu od Tronu, a z Stanu Rycerskiego od Marszałkow teraz Konfederackich, a potym Seymowych na rezydencyą szczęście-niedzielną, na czas Kadencyi wyznaczeni będą; a któryby z nich na czas Kadencyi y rezydencyi nie zjechał, lub na mieysce swoje innego swego kolegi nieuprosił, karze pięciuset grzywien podpadać powinien, która w tymże samym Sądzie wskazana, do Skarbu Rzeczypospolitey zapłacona będzie; wyjąwszy prawdziwą chorobę, którą Juramentem na przyszłej Kadencyi ma ewinkować. Senator, Minister, y Sędzia z Stanu Rycerskiego każdy, ani w czasie Kadeneyi, w żadnym Sądzie dobrodziejstwa suspenzy, w żadney Sprawie mieć nie będzie; ale w Sprawach osobistości wyciągających, Konstytucyą Roku 1775. dla Rady Nieustalącey uchwaloną, dla tychże Sędziow, tak z Senatu, iako y z Rycerskiego Stanu rozciągamy.

3tio. Jurydykcyja Sądowa tychże Sądów dla Spraw Koronnych, ma się reasumować po wykonanym Juramencie Sędziów dnia pierwszego Października, y sędzić się ma przez tygodni sześć, lub do odsądzenia Regestru wpisów, po ktorey odsądzoney; druga kadencyja dnia pierwszego Lutego także dla Spraw Koronnych; A trzecia dnia pierwszego Czerwca dla Spraw Wielkiego Xięstwa Litewskiego reasumować się, y w tymże przeciągu czasu, lub do odsądzenia Regestrów wpisów sędzić się będą. Takoweż trzy kadencye y o tymże czasie na drugi Rok determinuemy. W Sprawach iednak *Criminum laesa Majestatis Regia* & *Perduellionis*, których species niżej opisane są; Krol Jmć za zdaniem Rady Nieustaiącej, w każdym czasie Sędziów wezwać moc będzie miał. Gdyby zaś na ktorey kadencyi Spraw do sądzienia nie było, Krol Jmć za zdaniem Rady, Sędziów od Rezydencyi uwolni, y aby nie zicżdżali, ostrzedz zaleci.

4to. Pioro przy Urzędzie Pifarza Ziemskego w mieyscu Rezydencyi Naszey Krolewskiej na kadencyach Koronnych zawsze będzie, a w przypadku choroby, albo śmierci, lub impedymentu legalnego na Pifarza, Sędzieja lub Podśędek Kolega iego mieysce zastąpi, na kadencyach zaś Wielkiego Xięstwa Litewskiego podług warunku teyże Prowincyi niżej będącego, Pifarz uprzywileiowany pioro trzymać będzie, a kto pioro trzymać, tenże y Dekreta czytać będzie.

5to. Sprawy ktore do Sądów Seymowych należeć będą są te:

1mo. *Crimen laesa Regia Majestatis*, a to według opisu Konstytucyi 1588. Roku.

2do. *Crimen Perduellionis* w Artykułach tych = Gdyby kto czynił bunt przeciwko Rzeczypospolitey = Gdyby kto porozumiewał się z Nieprzyjacielem oney ku Jey szkodzie = Gdyby kto wynosił tajemnice Rzeczypospolitey, y Jey Nieprzyjacielowi powierzał one = Gdyby Zamek, Fortecę, lub część iaką kraiu podał przez zmowę = Gdyby kto od Dworów zagranicznych pensye, korupcye brał, końcem zdrady Oyczyzny = Gdyby kto dla zagranicznych Potencyi ludzi werbował, gwałtem onych brał, lub zaprzedał = Gdyby kto mocy y protekcji zagranicznej na pognębienie Obywatela zasiagał.

3tio. Do tegoż Sądu należeć będą Sprawy *oppressi Civis*, tak iak są w Konstytucyi Roku 1775. pod Tytułem: Obiaśnienie *libera vocis* & *oppressi Civis*, opisane. Inne zaś okoliczności y rodzaje Spraw *oppressi Civis* w osobnym Artykule, pod tytułem: Obiaśnienie *denegati Judicii* &c. opisane, a *foro* Sądów Seymowych wyłączaemy, y one Grody, Ziemstwa, Trybunały sędzić będą.

4to. Do tegoż Sądu należeć będą Sprawy Urzędowe przeciwko Ministrom Obojga Narodów y Konsyliarzom Rady Nieustaiącej, według Praw terażniejszych y przyszłych.

5to. Niewyłączać żadnego *Ultima Instantia* Sędziego, względem samey tylko korupcyi, odpowiadać w tym Sądzie determinuemy; niższym zaś Subselliom w przypadkach tego rodzaju *Forum* Trybunałów Koronnych do odpowiedzi zostawuemy; a *cum corrupto* & *corrumpente* Konstytucyą Roku 1775. reasumujemy.

6to. Oprócz tych wyżej wymienionych Spraw rodzajów, inne żadne do tego Sądu należeć nie będą, ani Dekreta żadnych niższych y wyższych Subsellior, Sąd tenże poznawać mocy mieć nie będzie, pod żadnym tytułem, pretextem y wynalazkiem, y gdyby w tym Sądzie w Sprawach iemu nienależnych, cokolwiek nad Ordynacyą niebieszą przeciwnego nastąpiło, *ipso facto nullitatis* bydz powinno. A ponieważ we wszystkich tych Sprawach, do tych Sądów Seymowych należących, wzwyż wspomnianych, Rezolucye Rady Nieustaiącej

iącey poprzedzać powinny; więc żadney excepcyi *Fori* wnosić nie mogą zaskarżeni, tylko sama Sprawa, o którą rzecz, sądzona będzie.

7mo. Regeſtra w Sądach Seymowych dwa tylko będą. Jeden *Criminis laſa Maieſtatis* & *Perduellionis*; drugi Ordynaryiny zamykaiący w ſobie wſzyſtkie Ordynacyą ninieyſzą opiſane Spraw rodzaie.

8vo. W Sprawach do tegoż Sądu z przepiſu ninieyſzey Ordynacyi przychoǳących, żadne ſuſpenſy y dylacye dopuſzczone nie będą, oprócz dylacyi prawdziwey choroby, która na naſtępuiącey kadencyi zaprzyſiężona byǳ ma. We wſzytkich zaś Sprawach nieprzeſtępnie y koniecznie Wota dwa razy głoſno, trzeci raz ſekretne, choćby nikt o nie nieproſił, nawet y w ſprawach, które *in contumaciam* ſąǳone będą, dawane byǳ mają. Spoſob ſekretnych Wotow ten ſam byǳ powinien, który dla Rady Nieuſtającej Konſtytucyą Roku 1775. ieſt opiaſany, a to pod attencyą dwóch z Senatu, a dwóch z Stanu Rycerſkiego.

9no. Sprawy *Criminum laſa Maieſtatis* & *Perduellionis* na pierwſzym terminie, nawet *in contumaciam* Aktora czyli Pozwanego ſąǳone będą, w innych zaś wyżej wymienionych Spraw rodzaiach, po pierwſzey kondemnacie, na drugiey kadencyi Dekreta kontumacyalne ferowane będą.

10mo. Pozwy do tego Sądu w ſprawach Ordynacyą ninieyſzą opiaſanych ſzeſciu tygodniami wydawane, *in Bonis Citati* kładzione y w Aktach Grodu właſnego Powiatu zeznane byǳ powinny.

11mo. Inkwiſycye w Sprawach *Criminis laſa Maieſtatis* & *Perduellionis* przed Delegowaniami od Sądu Seymowego z pomiędzy Sędziów ktoregokolwiek Stanu, Senatorskiego, czyli Rycerſkiego po dwóch z kaǳey Prowincyi przez ſekretne Wota wybranymi, expedyowane będą. W Sprawach zaś innych wyżej wypiaſanych *ſcrutinia* gdy potrzebne będą, przez dwie Oſoby Ziemſkiego lub Grodzkiego Sądu na oznaczonym Kondeſcenſyi terminie, y mieyſcu wyprowadzone będą.

12mo Delatorem, gdyby był Szlachcic nie Poſſeſſyonat, lub *Plebeius*, na ten czas zaraz poymany byǳ powinien, y gdyby zarzutu nie dowioǳł, *panā talionis* odpowiedzieć ma, która to *pana talionis* we wſzytkich przypadkach niedowodzących wyſtępkowi zaſkarżonemu ſciągać ſię ma.

13tio. Propozycye do wotowania kaǳemu Sędziemu formować wolno, które ieżeli zgodnie przyięte nie będą, większością ſekretnych Wotow zaſatwione zoſtaną; a ile ich z okoliczności Spraw y zdań Sędziów wypadnie, wſzytkie notowane, y dwokrotnemi głoſno, a ſekretnemi trzeci raz Wotami nieprzeſtępnie decydowane będą.

14to. Po pierwſzym kaǳey Sprawy wprowadzeniu, chociażby przez wiele Seſſyi trwać miała, ciż ſami, a nie inni Sędziowie, którzy od początku wprowadzoney Sprawy zaſiadali, *aſſive* decydować mają y żaden z nich pod iakimkolwiek pretextem, oprócz prawdziwey choroby, aż do zupełnego rozſąǳenia, y Dekretu przeczytania, *ſub rigoribus de corruptione Iudicis* oǳtąpić nie powinien. Ci zaś Sędziowie, ktorzyby iuż po zaczętey bez ich przytomności Sprawie do ſąǳenia przychoǳili, tylko *cum voto conſultivo* zaſiadać będą. Gdyby zaś przez śmierć lub przez chorobę iednego lub więcej z Sędziów zaſiadających komplet był zerwany, na ten czas pierwſzy przybyły, lub przybyli Sędziowie *ad aſſiſſitatem* & *vocem decifaſam* przyięty, lub przyięci będą.

15to. Gdy za trzecim ſekretnym wotowaniem *paritas votorum* trafi ſię; My Krol onę rozwiązywać bęǳiemy, wyiaſwſzy Sprawy *laſa Maieſtatis*, w ktorych rezolucya *paritatis*, przy pierwſzym *ex Ordine* zoſtawać bęǳie.

16to. Gdy Sąd' zacznie wotować, Seffya solwowana byź nie może, poki zupełna decyzya nienastąpi, y Sędziowie wszyscy sentencye z większości wotow wypadłe niepodpiszą w Sentencyonarzu, który ieden z Sędziow *secretis votis* do tego wybrany trzymać ma, Dekreta zaś wygotowane w przytomności y komplecie tych samych Sędziow, ktorzy sądzili, *aperta stuba* czytane byź mają, iak prędko wygotowane będą, a najpoźniej w Niedziel dwie od czasu nastąpiących sentencyi, a po przeczytany Dekrecie mogą Strony do Sądu wnosić illacye swoje, szczegulnie tylko *ratione omifforum*, y to *in triduo*, ktore Sąd wyżey przepisanym sposobem rezolwować będzie, a *circa latam sententiam*, *prater omiffa*, iednego Sędziego oppozycya, żeby nic nieodmieniono, ważna byź ma.

17mo. W tych Sądach stawać będą mieli wolność Patronowie *in majoribus Subselliis* przyfigli; Ci swoje Indukty, dowody, odwo dy, y konkluzye czytając, *in scripto* do piora podawać będą; a w każdym razie gdzie Prawo przywiodą one *in extenso* w Sądzie produkować powinni. Te zaś Patronow *in scripto* podawania, przez dwóch pierwszych *ex Ordine Senatorio & Equestri* Sędziow podpisane, naza wsze w Aktach Sądow Seymowych zostawać będą, ktorych Extrakty iako y Dekretow każdemu rekwirującemu byź mają wydawane.

18vo. Akta Sądow Seymowych w Ziemstwie Naszey Rezydencyi podług dawnych Praw lokowane będą; Pisarz Protokufy w porządku utrzymywać, Extrakty Dekretow Koronnych, Koronną; a Litewskich Litewską Pieczęcią Autentykowane z korektą swoją wydawać będzie.

Tę ninieyszą Sądow Seymowych Ordynacyą za Prawo wieczyste mieć chcemy.

Warunek y Excepcya Xięstwa Litewskiego.

1mo. **S**Prawy Xięstwa Litewskiego potoczne, Prowincjonalnym Jurzydykcyom według Praw one ustanawiających własne, a w porządku onych inappellabiliter kończyć się powinny, do tych Sądow Seymowych pod żadnym pretekstem wciągane nie będą; lecz tylko: *Crimina laesa Majestatis*, *Crimina Status*, *Crimina perduellionis*, y inne Sprawy Statutem Wielkiego Xięstwa Litewskiego specyfikowane należeć powinny.

2do. Ponieważ Sprawy z powyżey wyrażonych rodzajow, z Obywatelami Litewskimi w tych Sądach przypadające, według Praw Wielkiego Xięstwa Litewskiego y obrządku tegoż Xięstwa, sądzone byź mają; Przeto, iako illacye *ratione omifforum*, po Dekretach oczywistych czynione byź nie mogą, tak, na też Sprawy, Pifarza dożywotniego ustanawiamy, y kreowanie onego, Przywilciem Naszym My Krol obiecuiemy; ktory to Pisarz Protokufy y Regestra Spraw Litewskich, zwyczajem Praw Xięstwa Litewskiego utrzymywać, Dekreta pisać, a księgi Aktowe, Kancellaryi Ziemskiej w mieyscu Rezydencyi Naszey Krolewskiej składać będzie.

3tio. Jako według Statutu Xięstwa Litewskiego każdemu Aktorowi w swojej Sprawie stawać y mówić dozwolono, tak wolno będzie każdemu z Obywatelow Litewskich, kogo kto zechce z Palestrantow Litewskich do stawania użyć.

4to. Kadencya dla Spraw Xięstwa Litewskiego w tym sądzie mieszczących się, po dwóch kadencyach Koronnych, następować powinna trzecia: w przypadku zaś rodzaju Spraw zwłoki niecierpiących, My Krol złożyć Sądy, y obwieścić Sędziow rozkażemy.

sto. Delatorowie, w niedowiedzeniu przestępstw przez się oskarżonym zadawanych, *pena talionis* y dalszemi penami, podług Statutu y Praw Wielkiego Xięstwa Litewskiego, w tychże Sądach karani *irremissibiliter* być mają.

Zbior Praw Sądowych.

DOznawiając szkodliwości wynikających z wielości, ciemnoty, wzajemnych przeciwności, y różnych niedokładności Praw, służących lub służyć mających, za prawidła Procesów Jurydycznych *omnis generis* w Ojczyźnie Naszej; postanowiliśmy wziąć przed się sposób najpewniejszy do uchylenia takowych szkodliwości. A na ten koniec, za zgodą wszech Stanów wybraliśmy Urodzonego Andrzeja Zamoyskiego, jako mającego cnotę y przymioty, do tego dzieła sposobnym go czyniące, y Jemu zleciliśmy, uformować *Codicem Juridicum*, powszechnie w całej Ojczyźnie Naszej, za Regułę służyć mający; żądając po Nim, ażeby sprawiedliwość naturalną biorąc zawsze *pro primo objecto*, nieprzywiązywał się *indefinitenter* do żadney z dawnych *Legislatur*, ale, żeby zważając naturę okoliczności, w których się Narod Nasz znajduje, y obyczaje onego, to wszystko *in formando novo Codice* z dawnych Praw zachował, cokolwiek zamierzonemu przez Nas ulepszeniu sprawiedliwości, nie znajdzie przeciwnym. To zaś wszystko żeby odmienić, przez co Obywatele y Sędziowie, w wątpliwości o powinnościach swoich zostawać mogli. Tudzież, żeby odmienić to wszystko, co procedera prawne *in infinitum* trwającemi, lub bardzo długimi, lub częstemi czynić może. Jako zaś niewątpimy, że tenże Urodzony Andrzej Zamoyski do pomocy tej pod rządem swoim pracy, wezwie najsławniejszych y najcnotliwszych Obywatelów Obojga Narodów, (w czym na Jego wybór się spuszczamy zupełnie) żądamy, aby tenże Urodzony Andrzej Zamoyski te Dzieło na termin ordynaryjnego za lat dwa przypadać mającego Seymu wygotował, y one w druku zebrane Nam y Stanom Rzeczypospolitey na ow czas Seymujący przelożył, którą to pracę Jego, według upodobania swego na ow czas, czyli *in toto* akceptowałszy, czyli w nim poprawy uczyniłszy, w Prawo obrocą też Stany Rzeczypospolitey. Expens zaś, którą robota tego dzieła wyciąga, dla zażywanych do niego Subalternów, papier, kwerendy, y inne drobne wydatki, iako też y wydrukowanie onego, za pokazaniem rachunku na przyszłym Seymie, bonifikowane będą ze Skarbow. Obojga Narodów.

Deklaracya o Kommissyach y Remissach z przeszłego Seymu wypadłych.

GDy Woiewodztwa, Ziemie y Powiaty, Instrukcyami Uu. Posłom danemi Kommissye y Remissy do różnych Sądów w sprawach prywatnych na przeszłym Seymie licznie dozwolone, y z nich Dekreta wypadłe zażalał; Przeto biorąc przyzwoite środki ułatwienia w tej mierze Obywatelów, a sprawiedliwość przyspieszając, deklarujemy.

Kommissye z poprzedzającej przez obydwie Strony ugody wyrobione, podług, teyże ugody rozdane, y w akceptacyą weszłe, chociażby potym po akceptacyi były od ktoreykolwiek Strony zaskarżone, y do Sądów wywołane, powinny zostać *in suo Judicato* nieporuszone.

Dekreta Kommissyjne albo Ziemskie lub Grodzkie z Remiss od Seymu, albo z Konfederacyi, także zjazdowe z mocy wyżey wyrażonych, albo z Dekretów Konfederackich *ex feritis Partium Controversiis*

fiis finalnie ferowane, y w samey sprawie pryncypalney osądzoney komplanacyami lub kwitami niewymuszonymi akceptowane, za niewzruszone mieć chcemy.

Co się zaś tycze komplanacyi y kwitow wymuszonych, tak objaśniamy: iż one po Kommissyach lub Remissach z wiadomością obydwóch Stron, lub bez wiadomości iedney, wyiednanych z boiaźni iedney Strony przemocy od drugiej robione, w czasie naypoźniej Roku y sześciu Niedziel *in Actis proprii Districtus* od daty ugody lub kwitu zaskarżone, za dowiedzeniem tej przemocy przez świadkow lub przysięgę *in Foro infra scripto in suo robore* zoltawać nie powinny; lecz Sprawa o rzecz, na którą zażła ugoda lub kwit, na nowo sądzona bydz ma, a gdyby zaskarżający nie dowiódł tej przemocy, y ugoda lub kwit nie pokazały się uciążliwe dla Strony, oneż zaskarżający, *in penam temere vexa* Wieżą sześciu Niedziel y Tyśiącem grzywien *Parti & Judicio per medium* y powrocciem *litis Expensarum ab actu* zaskarżenia *computandarum*, & *prævio moderamine comprobandarum condemnari* powinien, które to kary *è converso in fure victum* przez zaskarżającego, iako na tego, który stał się przyczyną *expens* y zakłócenia, ściągnięte bydz mają. Zeby zaś zylkujący dla siebie wymiar sprawiedliwości przez terazniejszą ustawę onegoż na zwłokę nie zażył; ostrzegamy: Iż ktoby *in spatio* roku iednego od dnia oblaty terazniejszey ustawy *in Actis proprii Districtus* Strony przeciwney nie zapozwał, ugoda lub kwit zaskarżone *in suo robore* iuż niewzruszone zostaną.

Oprocz zaś wyżej wyrażonych spraw gatunkow y granicznych niżej opisanych, przeciwko innym Dekretom, czyli to *ex seriis controversiis*, bądź rospiskowym, albo *paritatis Votorum*, nakoniec, y na krzywdę trzeciego zmownym, niemniey kontumacyalnym, albo przez Osobę inieysce nieprzytomnego Kommissarza *intrusivè* zasiadającą sądzonym, na Kommissyach, Kondesceniyach, w Ziemstwie lub w Grodzie z Remiss tamże nastąpionym, ktorými Strona uciążoną czuć się będzie, wolność zoltawuiemy czynienia w sprawach takowych, według swojego rodzaju; to iest: *Juris Regii* w Assessorji, a Ziemskich w Trybunale, ktorých natychmiast dalszą exekucyą wraz z *Procellum* wstrzymuiemy. W tych zaś sprawach Assessorjom y Trybunałom, niezważając na żadne przez Seym lub Konfederacyą kogożkolwiek krzywdzące ziednane Legalizacye, ani przywieszuiąc się do reguł w Kommissyach y Remissach przepisanych, poznania tego wszystkiego moc daimy; aby oneż według sprawiedliwości y dowodow rozsądzały, a iak raz zapadnie Dekret finalny, *ad comparitionem Partium ex Seriis Controversiis*, lub po iedney Kondemnacie, na drugim Terminie kontumacyalny w Trybunale, a w Assessorji podług zwyczajnych Prawa w tym Sądzie stopniow ferowany będzie, ten iuż niewzruszony nigdy y nigdzie zostanie. A gdy w tych Sądach Assessorjskich y Trybunałskich Dekret, przeciwko ktorému Strona czynić będzie, potwierdzonym zostanie, na ten czas Sąd Stronę przeciwko Dekretowi czyniąc ukarze winą tyśiąca grzywien, y wydatki prawne od Aktu zaskarżenia przeciwko Dekretowi zanieśionego rachować, y przysięgą ewinkować się mające powrócić nakaze; w ktorých to Sądach Assessorjskich osobne Regestra dla spraw z Kommissy y Remiss Seymowych y Konfederackich pochodzących, y sądzenie ich *cum Assessoribus* przed wszystkiemi innemi Regestrami naznaczamy. A zaś w Trybunałach takowyż Regestr dla każdego Woiewodztwa ustanawiamy; y aby w Kadencyi własney Woiewodzkiej przez Niedziel dwie od dnia pierwszego na Regestr Woiewodzki wyznaczonego, poczynając, bez wszelkiego przerwania, niebiorąc inższych Regestrow, sądzono-

ne były, zalecamy. Gdyby zaś na którym Regeſtrze Woiewodzkim tego rodzaju Spraw w czasie dla nich wyznaczonym nie było; tedy Sprawy z Regeſtru Woiewodzkiego ſądzone będą, y na wzajem gdyby w Regeſtrze Woiewodzkim Spraw do ſądzienia nie ſtało, tedy Regeſtr Spraw z Seymu odeſłanych brany, y ſądzony bydz powinien, a oprócz tego w Regeſtrze *Cauſarum Remiſſarum*, który ieſt w Trybunałach dla wſzyſtkich iedney Prowincyi Woiewodztw, wſpolny tymże Sprawom, *pravia* iednak *directa ad hocce Regeſtrum ad citationem* mieſcić ſię pozwalamy. A komuby za Dekretem kontumacyalnym Dobra odebrane były, takowemu przyſpieszając ſprawiedliwość z Regeſtru *Expulſionum* wolność rozſądzenia ſię, oprócz wyżej wyrażonych Regeſtrow, *in toto negotio* pozwalamy, *pravia itidem ſimili ſpecificè ad hocce Regeſtrum ad citationem*.

Remiſſy zaś z Kommiſſyi Ziemſtw albo Grodow w ſprawach Ziemſkich, Krolewſkich, lub Mieyſkich na Seym poczynione, wraz z Mandatami na tenże Seym przez Strony ſobie wydanemi uchylamy, y te Sprawy *ad competens forum Supremarum Inſtantiarum* odyſłamy.

Względem zaś Kommiſſyi rozpoczętych, albo ieſzcze nieſądzonych, tudzież Remiſſ do Ziemſtw lub Grodow poczynionych nieſądzonych, zoſtawuiemy wolność Stronom przeſtać na tychże Kommiſſyach y Remiſſach, y przez ſubiekcye przyiąć ie ſobie za Sąd przyzwoity, lub nie? ieżeli takowe ſubiekcye przez Strony oſobiſcie, lub ich ſpecyalnych Plenipotentow zapisane nie będą, a Sprawy z tegoż gatunku *in Foro competentis ultimarum Inſtantiarum* rozſądzać ſię mają. Remiſſy zaś *ad ultimas Inſtancias* porobione, tamże nieprzywieszając ſię do Reguł, podług ſprawiedliwości y dowodow oſądzone mieć chcemy.

Kommiſſye Graniczne przez Kommiſſarzew oboiey Strony, *ſc ad comparitionem* obydwóch Stron, z Duktami, Reduktami, Inkwiſycjami obuſtronnemi, lub iednoſtronnemi od obydwóch Stron przyiętymi expedyowane, po wyſypaniu kopcow zaprzyſiężone, czyli ugodzone, lub przez decyzją oboiey Strony Kommiſſarzew determinowane, za niewzruſzone mieć chcemy. Ktore zaś mimo wiadomoſć drugiey Strony wyiednane, gwałtownie expedyowane, a przeto zaſkarżone, albo rozpiſkowe, lub też kontumacyalne; takowych ważność zawieſiwszy, pod rezolucją *competentis Fori ultimarum Inſtantiarum* odyſłamy, a to dla rozſądzenia ſpoſobem wyżej opiaſanym.

Na reſzcie wolność Stronom zoſtawuiemy zapisywania w Sprawach Ziemſkich Sądu Polubownego, a Prawo Wielkiemu Xiętwu Litewſkiemu ſłużące, odtąd y na Koronę rozciągamy.

Przytym w Sprawach do Sądow *Ultima Inſtancia*, gdyby też Naſzych Zadwornych Krolewſkich Sądow z przeſzłego Seymu do ſądzienia *cum praſcripta Regula in favorem* iedney, *ſc prejudicium* drugiey Strony odeſłanych, Dekreta *juxta eandem Regulam* ferowane, *ſc poſt publicatam ſententiam* w czasie Roku y ſześciu Niedziel zaſkarżone, drugi raz tymże ſamym Sądom rozſądzić nieprzywieszając ſię do tey Reguły, ale tylko do Dokumentow y ſprawiedliwości za poprzezdającemi do nichże Pozwami *cum condemnatione Partis Jure victa in expenſis* zlecamy; a zaś gdzieby ſzło o Sprawę do Sądow Naſzych Zadwornych Krolewſkich *cum praſata Regula* odeſłaną, y podług teyże Reguły oſądzoną, chociażby niezakaſrżoną Stronie ukrzywdzoney za podanym Nam Krolowi o to Memoryałem, Reſkrypt *Reſtitutionis Cauſa in integrum* do Sądow Naſzych Zadwornych Aſſeſſorskich expedyować z Kancellaryi Naſzych Narodowych nakażemy, przed wyiſcieniem Roku y ſześciu Niedziel, od oblaty tego Prawa *in proprio Diſtrictu*; gdyby bowiem zaſkarżający Dekret w czasie wſpomnionym tego Memoryału

moryału nie podał, ferowany już Dekret za niewzruszony mieć chcemy; a Przewielebny lub Wielmożny Kanclerz Wielki, lub Podkanclerzy Koronni sprawę nieprzywiązuąc się także do rzeczoney Reguly, y bez względu na wystarane przeszło-Seymowe *in praedictum* Strony Legalizacye, ale tylko do Dokumentow y sprawiedliwosci stołując się, rozstrząść będą powinni.

Juryzdykcyja Nasza Sądow Zadwornych Assessorji Koronney.

GDy czas kadencyi Sądow Naszych Zadwornych Ordynacyą Naszą Roku 1764. wyznaczony dla sądzących y sądzących się, zdaie się być niewygodnym, przeto kadencye dwie w Roku iednym postanowione, na iedną kadencyą przemieniamy, a czas półroczny; to jest: *à prima Novembris* Roku tego wciąż *ad ultimam Aprilis*, y tak na zawsze wymierzamy. Z tych zaś sześciu miesięcy dla Spraw *Judicii Mixti* Nieuniknionych y Dyssydenckich Niedziel sześć od piętnastego Marca do ostatniego Kwietnia w każdej kadencyi naznaczamy, chcąc: żeby tenże czas takowemi sprawami niezabrany, na sądenie Spraw *Juris Hospitum*, lub *Miserabilium*, lub *Incarceratorum* był obrocony; Regeſtrowi zaś Magdeburkiemu, Pruskiemu, *Fisci*, *Expulsionum*, *Evocationum*, także *Juris Hospitum*, *Miserabilium*, *Incarceratorum*, czas półpięta miesiąca od zaczynającej się, iako wyżej, *à prima Novembris* kadencyi, dany być powinien; które to Regeſtra osobną Ordynacyą; ile że dawniejszey poprawę My Krol na zawsze ostrzeżliśmy sobie, dokładnie rozstrządziemy, y *Publicum*, że w tychże Sądach Sprawy *extra ordinem Regeſtri*, wyjąwszy z terażniejszego Seymu Remissowe, sązone nie będą, upewniamy; a *ad Assessores Natos cum voto Decisivo*, iako to Sekretarzow, Referendarzow, Pisarzow Wielkich, gdy nie będą w inſzey Magistraturze, Instygatorow, Kuſtoſza Koron. y Regentow Kancellaryi Koronnych *cum voto Consultivo* przydaemy.

Juryzdykcyja Nasza Referendarſka.

Konſtytuoye, iedną Roku 1766. Juryzdykcyą Referendarſką, Referendarzom Koronnym przywracającą, drugą Roku 1768. Ordynacyą dla tychże Sądow Naszych Referendarſkich przepisuującą, niemniej z Konſtytucyi Seymu ostatniego 1775. pod tytułem = Starostwa y Krolewſzczyzny = względem tej Juryzdykcyi, wynikłe dubia objaśniając, do Sądow Referendarſkich, za Assessorow Uu. Instygatorow Koronnych nie będących w inſzey Magistraturze, Wielebnego Kuſtoſza Koron. y Regentow Koronnych (ktorych *post cessum vel decessum* terażniejszych, za Przywilejami Naszemi kreować będziemy, y ktorzy odtąd, iako y Kuſtoſz Koron. mieysce między Urzędnikami Koronnymi po Obożnych Polnych mieć zawsze będą) tudzież Metrykantow Koronnych, iako y Pisarzow Zadwornych Sądow Assessorſkiego y Referendarſkiego *cum voto decisivo* wyznaczamy, a komplet do sądenia, aby tylko trzech z Prezydującym było, determinujemy. *In casum* jednak nieziechania się kompletu Assessorow, Referendarz *pro tunc* zasiadający sam Spraw sądenie y decydowanie wedle Prawa dawnego moc mieć będzie. A iako osobną Konſtytucyą kadencya Sądow Naszych Zadwornych Assessorſkich iest odmieniona, tak dla tychże Sądow Referendarſkich czas sądenia Spraw *à prima Maii ad ultimam Junii* poczynając w Roku przyszłym, y tak co Rok naznaczamy.

my. A oprócz tey względem Assessorow kompletu y kadencyi odmiany, po wyżej wzmiankowane Konstytucye, Sądom Referendarskim służące, w swey zupełnie mocy zostawuemy, y we wszystkim Powagę Seymową utwierdzamy.

Pisarz Dekretowy Sądow Naszych Zadwornych Assessorskich y Metrykanci Koronni.

NA przełożenie Przewielebnego Kanclerza Wielkiego Koronnego iak szczerpie mają dochody, ile przy odpadłych częściach kraju *à Corpore* Państw Rzeczypospolitey Uu. Pisarz Dekretowy y Metrykanci Koronni, pierwszy z Percepty od Dekretow, a drudzy z kwendy, łuscepty, y Extraktow, te Urzędy ludzie cnotliwi y wydoskonaleni w Prawie, *Et in praxi Curie* sprawować powinni; za powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą, Uu. Pisarza Dekretowego przy Pensyi na Seymie 1768., a Uu. Metrykantow na Seymie 1775. wyznaczoney zostawuemy, y wypłacenie tych Pensyi z Summy na Expensę Extraordynaryine determinowaney, za Asygnacyami od Nas Krola z Rady Nieustającej wypłacać każemy. Przytym z sprawiedliwych względow na U. Jana Słomińskiego od lat trzydziestu Metrykanta Koronnego, wypracowanego na tym Urzędzie, y Nam Krolowi iako też *Publico* dobrze zasłużonego, Pensyą dla niego wyżej wspomnioną do dwóch Tyśięcy powiększamy, y wypłacenie iey do wzmiankowanego Funduszu na Expensę Extraordynaryine determinowanego przywieuemy.

Zaspokoienie Sporow z Starostwem Owruckim Obywatelow niżej wyrażonych.

Ponieważ tak U. Jan Stecki Starosta Owrucki, iako też Urodzeni Lewkowscy, Werpowscy, Nieumierzyccy, Kobylińscy, Paszyńscy, Wołkowscy, Uszczapowscy, Waskowscy, Bośsunowscy, Czarnohubowscy, Baranowscy, Moźkowscy, Kościuszkowie, Białocy, Heiewscy, Zakusifowie, Rapsztynscy, Szwabowie, Toścaczowie, Redczycowic, Sztaszkiewiczowic, Dumieńscy, Korkuszkowic y inni w Memoryałach do Rady Nieustającej na przeciw Urodzonemu Starości Owruckiemu podanych wyrażeni w sporach prawnych między sobą toczących najsukuteczniejsze upatrując zaspokoienie się, y dalsze kroki prawne precinając, na Sąd Polubowny wzajemnie się zgodzili; Przeto My Krol za zgodą Zgromadzonych Stanow, takowy Sąd Polubowny zgodnie między Stanami obrany y umowiony, Powagę Seymu terażniejszego potwierdzamy, y za Superarbitra Ur. Franciszka Grocholskiego Miecznika Koronnego wyznaczamy; Ktory to Ur. Superarbitr na dzień pierwszy miesiąca Marca Roku przyszłego Tyśięcznego siedmsetnego siedmdzieściat siódmego do Miałta naszego Zytomirza ziczawszy, y po trzech od każdej Strony umieściwszy Arbitrow (wyłączając tych, którzy już tę Sprawę sędzili, lub w tę Sprawę wchodzą) do siebie przybrawszy y przypuściwszy, Sąd Kompromissarski, Sprawy Stron tychże, w takim stopniu, w iakim one były przed Dekretami Kommissyi w Owruczu expedyowaney przed się wprowadzić nakaże, Dekreta Kommissyi rzeczoney, iako y inne wszelkie rozpozna, y z Prawem y sprawiedliwością zgadzając się w nieporuszoney zachowawszy mocy, onym satisfakcyą z kalkulacyą *ab Acta rei iudicata* nakaże; Prawu zaś y sprawiedliwości przeciwnie uchylil, konde-

konfescenfią gdzie, y dla czego potrzeba będzie, oznaczy; Juramenta y Inkwizycye gdzie, y w czym okoliczność wyciągać będzie, nakaże, y expedyować będzie; Dokumentow powrocenie przez kogo komu należeć będzie, *ante omnia* nakaże, y Strony obydwie, oraz przerwczę tychże między sobą Obywatelow Aktoary podług wzajemnych Terminow, nie niekniętego y nieosądzanego nie zostawiwszy, na upor lub niestawienie się ktoreykołwiek Strony, bądź odstąpienie Arbitrow niezważając, finalnie osądzi. Przed którym to Sądem Strony pod upadkiem sprawy stanąć, y wyrokowi jego posłusznemi bydz powinni będą. A my wyrok ten, moc y powagę Prawa mieć deklarujemy.

Tranzakcye Poteſtamentowe.

Reassumując Konstytucyą względem nicoddalenia Dobr Ziemskich od Stanu Świeckiego, w ktorey wyraźnie Roku 1768. *folio 350.* ustanowiono: ażeby żadne *legata* y zapisy przez Testamenta *à decumbentibus in leſto agritudinis in rem* Stanu Duchownego y Kościołow pod nieważnością onych nie ſtawały; dokładamy tym więcej, po Testamencie ręczne *legata* waloru żadnego mieć nie powinny *in rem* Stanu Duchownego nastąpione. Dekrera zaś po Konstytucyi 1768. z pokrzywdzeniem Sukceſſorow w Juryzdykcyi Ziemskiej przeciwko temu Prawu *ab Anno 1768. favore* Duchowieństwa wypaść, *ad competens forum pro resolutione* odfyłamy.

Konwikcye w Sprawach Kryminalnych.

Częstym doświadczeniem ieſt dowiedziono, iako używane w niektórych Sprawach Kryminalnych konfeſſaty przez Tortury, ieſt ſpoſob dla konwikcyi winowaycow zawodny, a dla uſprawiedliwienia niewinności okrutny, iako Prawami powszechnemi y naſzemi kraiowemi opiſane Maniſeſta, *indicia, in recenti Crimine deprehenſio, propria Oris Confeſſio*, Inkwizycye, niemniey inne w tey mierze dowody, y odwoady, ſą do konwikcyi ſpoſoby doſkonalsze, ſprawiedliwsze y lepiey z wſzelkiemi Prawami zgadzające ſię. Przeto wſzytkim w Pańſtwach Naſzych Sądowym Juryzdykcyom *Jus gladii* mającym nakazywanie konfeſſatow przez Tortury, pod rygorem kar, *tanquam pro Crimine Status* rozciągnąć ſię mających, odtąd na zawsze zakazujemy. Ktore to Juryzdykcye wyżej wyrażonych Prawami opiſanych ſpoſobow konwikcyi, we wſzelkich Sprawach kryminalnych używać mają. A ieżeliby onych było potrzebne iakowe udoſkonalenie, na przyſzłym bliſko przypadającym Seymie poprawić, odmienić, lub uchwalić deklarujemy. Według teyże ſamey Reguły wſzytkie Sądy y Subſellia ſprawić ſię mają *in Cauſis Maleficii* y Czarow, w rozſądzeniu ktorych *penalitate* śmierci na zawsze znoſimy. A ta cała Uſtawa ma ſię rozciągać y na Wielkie Xięſtwo Litewſkie.

Wyłączenie z pod Prawa o Kommiffyach uſtawnionego Spraw Ur. Potockiego Chorążego Koronnego z Pretenforami Dobr iego za Krolewſkie mianowanych.

Kommiffye z Seymu przeſzłego na przeciw Ur. Potockiemu Chorążemu Koronnemu wyiednane, w Sprawach o Dobra dziedziczne

za Krolewskie mianowane, z pod Prawa o Kommissyach na Seymie
terazniejszym ustanowionego pod tytułem = Deklaracya o Kommissy-
ach = wyłączamy: Dekreta Kommissarskie w Sprawach namienio-
nych zapadłe approbujemy, y za niepodległe żadnemu naruszeniu
bydź deklarujemy.

Warunek Kontraktow Zastawnych, y Dobr *more Potioritatis* posiadanych.

Kiedy wyraźnie Konstytucya 1726. Roku ubeścięczyła *à prestando*
Calculo Zastawnych Possessorow, przeciw ktorey różne pozniej
wypadały *Effata* z gruntu sprawiedliwość wzruszające, stanowimy,
przeto: aby wszystkie Juryzdykcyje nie zważając na takowe *Effata*,
podług Prawa wyżej wspomnianego 1726. Roku Zastawników, y
przez *Potioritates* postanowionych Possessorow do rachowania się z
Prowentow nie pociągały.

Wyznaczenie Sądu do Sprawy między Urodzo- nemi Sokolnickimi Małżonkami.

Sprawę między Urodzonym Sokolnickim Podkomorzym Kaliskim y
Ludwiką z Kozmińskich Małżonkami, chcąc mieć ostatecznie osąd-
zoną, Kommissyą naznaczamy; y za Kommissarzow: UUr. Ignacego
Twardowskiego Kawalera Orderu Orła Białego, Jozefa Mikorskiego
Podkomorzego Gołtyńskiego, Kaspra Rogalińskiego Starostę Nakiel-
skiego, Kobielskiego Podśędka Sieradzkiego, y Celestyna Sokolnickie-
go mianujemy. Ktorzy za Urzędowym pierwszego z pomiędzy siebie
na niedziel cztery w własnym Powiecie zeznać się mianym Stron ob-
wieszczeniem, tu do Miasta Naszego Warszawy, chociażby tylko w li-
czbie trzech ziachwszy, Dekreta Kommissyi Kaliskiey, y wypadłe
z nich Ziazdowe, w wszystkich Kategoryach temiż Dekretami obię-
tych poznają, y nic nietykanego nie zostawiając, Sprawę całą, nie
zważając na niestawienie się ktorey Strony, lub przypoznać się
mianych osądzą; a to, co oni w tey Sprawie postanowią, za po-
wszechną Stanow sprzymierzonych zgodą za Prawo dla Stron będzie.

Odesłanie Sprawy UUr. Grocholskich Mieczni- kow Koronnych Małżonkow.

W Sprawie UUr. Grocholskich Małżonkow Miecznikowstwa Korona-
nych z WW. Wykowskimi Kasztelanstwem Wyszogrodzkimi
Małżonkami, Starostami Niechorowskiemi o Wsie Kryfówkę y Ko-
towkę dla poznania natury dobr, czyli pomienione wsie Kryfówka y
Kotowka są *Furis Regii*, czyli też Ziemskie, y pod Prawa dziedzic-
stwa UUr. Grocholskich Mieczników Koronnych należące, za zgodą
Stanow Rzplitey *pro finali decisione* do Sądow Naszych Zadwornych
dla sądzenia *etiam extra Cadentiam & Regestrum* odśysamy.

Przyspieszenie Sprawiedliwości W. Alexandro- wiczowi Kasztelanowi Wizkiemu, Marszał- kowi Dworu Naszego.

Ponieważ Dobra Nasze Krolewskie Koszowata zwane w Woiewodź-
twie Kiiowskim leżące, Seymu przeszłego W. Alexandrowiczowi

Prawem Emfiteutycznym są nadane, o których Dobr posiadanych przez dzisiejszego Possessora Mandaty do Sądów Naszych Zadwornych przez W. Alexandrowicza Kasztelana Wizkiego są wydane; dla przyspieszenia więc sprawiedliwości; Sprawę tę *extra Regestrum* & *Cadentiam*, żeby rozsządzona była, zalecamy.

Dobra Bar.

Kommissyą pod tytułem: Dobra Bar, iako właściwie tej natury będącą, która wyrokiem Seymowym zaspokoioną być powinna, z pod ogólności innych Kommissyi, do których niniejsze stosuje się Prawo, wcale wyimujemy, y dziedzictwo Baru nie nie wyłączając, tak, iak Wyhowskiemu daninę oddane było, Urodzonemu Xciu Jerzemu Marcinowi Lubomirskiemu konfirmujemy.

Reassumując zaś zaczęta Kommissyą, deklarujemy: Jż ta pod Prezydencyą Przewielebnego JMć Xiędza Młodziejewskiego Kanclerza W. Koronnego kontynuować się ma, lub w niebytności Jego *primus in Ordine* Prezydować będzie, z którym dwóch Kommissarzów dawniecy do tej Kommissyi wyznaczonych, a drugich dwóch z liczby Kommissarzów Skarbowych sądzić tę Sprawę, podług sprawiedliwości w komplecie Osob pięciu mają, a to w czasie iak naysprędszym; Taż Kommissya zaś, ponieważ zaśłyż zaskarżenia od Urodzonego Instygatora Koronnego, w zwyż wyrażonym komplecie moc mieć będzie też zaskarżenia, na fundamencie daniny Wyhowskiego, rezolwować y decydować. Gdyby zaś Strony za przyzwoitemi przypozwami do Sądu nie stawały, *in contumaciam* sądzone być mogą. Transakcyę Ur-Xcia Jerzego Lubomirskiego na daninę Wyhowskiego wypadłe, tudzież *in favorem* Zony y Córki Jego, iako też Transakcyą z Sukcesorami Urodzonego Eustachiego Wyhowskiego tu w Warszawie dnia dwudziestego piątego *Octobris* Roku Tyśią siedmset siedmdziesiąt szóstego zawarte, za niewzruszone mieć chcemy y stanowimy. Chcąc zaś dogodzić sprawiedliwości, oraz żądaniu Obywatelów Woiewództwa Podolskiego do teyże Kommissyi pod tytułem: Wsi Boiarskich; podciągnionych, a Prawem Ziemskim zaś czycających się osobny Sąd wyznaczamy; y za Kommissarzów do niego WW. UU. Jozefa Stępkowskiego Kiiowskiego, Grocholskiego Bracławskiego Kasztelanów; Kazimierza Lipińskiego Latyczewskiego, Bogdana Ostrowskiego Bracławskiego Podkomorzych; Sbaştjana Gawronskiego Chorążego Podolskiego, Bukara Sędziego Ziemskiego Zytomirskiego, Piusa Boreyka Podolskiego, Swieczkowskiego Owruckiego Stolników; Dębowskiego Podczaszego Czerwonogrodzkiego, Giżyckiego Podstolego Owruckiego, Jana Darowskiego Cześnika y Sędziego Grodzkiego Latyczewskiego, Tomasz Dorozynskiego Pisarza Grodzkiego Latyczewskiego, Ignacego Jhnatowskiego Skarbnika Podolskiego, Michała Drużbackiego Komornika Ziemskiego Latyczewskiego, Fabiana Kumanowskiego nazywamy; Ktorzy to WW. y UU. Kommissarze po wydaniu obwieśzczenia naymniej pięciu Kommissarzów na niedziel cztery przed Terminem Sądów do Latyczewa ziadą; y tam *fundata Jurisdictione*, byleby Jch pięciu było, zapatrzwszy się na Oryginalne Prawa, podług nich y sprawiedliwości, sprawę między nimi, a wspomnianym Xciem Jerzym Marcinem Lubomirskim, nie przywiązując się do reguły przeszło-Seymowej, nie uważając na nieprzytomność, lub odstąpienie ktoreykolwiek Strony finalnie osądzą.

Zagrodzenie Młodym tracenia Substancyi.

PRzychylając się do Konstytucyi Roku 1768. y innych, które zabroniły Synom pod opieką Rodziców będącym, y fortuny sobie nie mającym wypuszczoney, długow zaciągać, zapisow czynić, karty pieniężne y wexle dawać; a przeciwko tym Prawom młodzi Szlachetka pod władzą Rodziców będąca, y nie mająca *competentiam Annuorum*, częścią za przegrane w karty pieniądze, częścią podstępne y nad walor wziętości wymuszone wexle, z upadkiem Fortun swych podawafa; Przeto zapobiegając takowemu Fortun upadkowi, wszystkie tego gatunku wexle, karty pieniężne y zapisy, iako Prawu przeciwnie, za nieważne mieć chcemy. Jeżeli jednak po Konstytucyi Roku 1768. iakie Summy istotnie, lub towar, małoletnim, Fortuny od Rodziców, albo Opiekunow wypuszczoney niemającym, dane okaza się; te za roztrząśnieniem w Kommissyi Skarbowey, *et praeiuramento* biorącego, na wielość Summy, lub wartość towaru przysądzone, y przez tychże biorących zapłacone mieć chcemy; Waruiemy niemniej, iż odtąd nietylko towary, lecz y pieniądze nawet gotowe, niemającym lat dojrzałych dawane, do oddawania przysądzone byź nie mogą, *sub nullitate Iudicatorum*.

Kompromis między W. Worcelem Kasztelanem Halickim, y UU. Kazimierzem y Katarzyną Choieckimi Woyskiemi Łukowskiemi Małżonkami.

GDy W. Worcell Kasztelan Halicki, z UU. Kazimierzem y Katarzyną Choieckimi Woyskiemi Łukowskiemi Małżonkami, y Ur. Janem Rzymowskim dla ostatecznego Sprawy swojej osądzenia, na Sąd Polubowny, y do czego za Superarbitra W. Kaietana Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego, umowili się; Przeto My do tej Umowy przychylając się, deklarujemy: iż gdy W. Kaietan Hryniewiecki Kasztelan Kamieniecki, wraz z Arbitrami, po dwóch od Strony lokować się mającemi, rozumiejąc UU. Choieckich z U. Rzymowskim za jedną Stronę, a W. Worcela za drugą, dnia osmego miesiąca Października w Lublinie Roku przyszłego Tyśiącznego siedmsetnego siedmdziesiąt siódmego zaślądszy; Sprawę tę we wszystkich Kategoryach y okolicznościach Terminami y Manifestami Stron zamkniętych w mocy nieograniczoney, której temu Sądowi *pro exigentia negotii* udzielamy; podług Prawa, dowodow y słuszności osądzi, Wyrok takowych za wieczny mieć chcemy. Do czego Sprawa uczynkowa z Sukcesorami niegdy Ur. Hippolita Dombrowskiego, należeć nie ma, y nikt inny do tego Sądu pociągany byź nie może.

Zlecenie Sędziom Seymowym rozśądzenia Sprawy niżej wyrażoney.

GDy Dekretem Trybunału Piotrkowskiego 1767. zapadłym, Sprawa Szlachty Sieluńskiej na Sejm odesłana swojej nie może wziąć rezolucyi; Zaczyn za zgodą wszech Stanow zlecamy Sędziom Seymowym, byleby ich pięciu było, aby Sprawę przerzeczoney Szlachty z Proboszczem Płockim, za poprzedzającemi wprzod na tygodni sześć zapozwami, podług Prawa, dowodow, y słuszności rozśadzili, y ie-

żeli wymagać będzie potrzeba, kondescenſyą na Grunt wyznaczyć, y z niey appellacyą zaſzłą rozeznąć, rzeczony Sąd w komplecie wyżej oznaczonym będzie mocen; takowe zaś rozſądzenie w Warszawie w mieyſcu Rezydencyi Naſzey Krolewſkiej naſtąpić ma, a tę Sprawę rzeczony Sąd po dwóch kondemnatach finalnie rozſądzić będzie mógł, gdy zaś Strony ſtawać w Sądzie będą, tedy ieden Dekret *ex ſeriis Partium Controverſiis* zapadły, za mocny y żadnemu wzruſzeniu niepodlegający mieć chcemy y poſtanawiamy.

Uwolnienie od rygoru Prawa Ur. Bollo.

OKazując litość nad Urodzonym Andrzejem Bollo, ażeby za Indygenę tego Narodu dawniey przyięty, do wspólney Oyczyzny beſpieczny miał powrot, onegoż za powſzechną Stanow zgodą, tak od oſtrości Dekretu Sądow Marſzałkowskich Koronnych Naywyżſzy Inſtancyi, z Urodzonymi Patenzen y innemi dnia 27. mieſiaca Października Roku 1769. zapadłego, iako też od związku kondemnaty w Roku tymże dnia ſzeſnaſtego mieſiaca Liſtopada w zylku zadofyć uczynienia pomienionemu Dekretowi z poparcia Urodzonych Inſtygatora y Patenzen, na tymże Urodzonym Bollo otrzymaney, wolnym na zawsze czynimy. Oraz zażalenie przez tegoż Ur. Andrzeia Bollo przed księgami Grodzkimi Ciechanowſkimi w Praſniſzu dnia 17. mieſiaca Liſtopada Roku tegoż 1769. ile przeciwko wspomnionemu Dekretowi Sądow *Ultima & inappellabilis Inſtantia* nie przynależycie uczynione, za wygluzowane z tychże ksiąg deklarujemy.

Uwolnienie Wundera od Rygoru Dekretu.

FRanciszek Wunder Dekretem Kommiſſyi Skarbowey Koronney na całe życie więzieniem ukarany będąc, gdy wiele rzadkich w Mechanice umiejętności okazuje, które kraiowi użyteczne bydz mogą, więc za prozbą Urodzonych Poſłow Ziemſkich, y za powſzechną Stanow zgodą, uwolnienie onego od rygoru Dekretu Nam Krolowi zoftawujemy.

M A T E R Y E S K A R B O W E.

Zakwitowanie Kommiſſyi Skarbowey Koronney.

POnieważ WW. Adam Łodzia Xzc Poniński Wielki, Roch z Głogowy Koſſowski Nadworny Podskarbiowie Koronni, tudzież WW. y UU. Antoni Xiąże Jabłonowski Poznański, Bazyli Walicki Rawſki Woiewodowie, Jan Chryzoſtom Kraiewiki Kaſztelan Raciążki, Fryderyk Moſzyński Referendarz Litewſki, Jozef Radzicki Podkomorzy Zakroczyński, Waleryan Piwnicki Miecznik Ziem Pruskich, Walenty Sobolewſki Łowczy Warszawſki, Michał Mniſzech Podkomorzyc Litt., Felix Łoyko Staroſta Szropſki na Seymie Roku 1775. wyznaczeni Skarbu Koronnego Kommiſſarze, Staniſław Koſtka Kraiewſki Inſtygator Koronny, y Jozef Mikorſki Podkomorzy Goſtyński, Piſarz Kommiſſyi Skarbowey Koronney na Seym dzisieyſzy Poſłowie, *cum voto decifivo* w Kommiſſyi teyże zaſiadający, oddawszy Nam y Stanom Skonfederowanym Rzeczypoſpolitey Rachunki, wſzelkich Re-manentu Seymu 1775. dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego od dnia 8. Kwietnia 1775. do dnia 31. Sierpnia 1776. rządzonego, y
tych

tych Rachunkow przed Wielebnym W. W. y U. U. z Senatu y Stanu Rycerskiego do konfrontowania z dowodami *ad referendum* Nam od Rzeczypospolitey Delegowanemi, tey Delegacyi obowiązki wykonywającemi, y o dobrych Rządach Kommissyi Stanom Zgromadzonym donoszącemi, dostatecznie dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, Dokumenta, tudzież Protokoły, y wszelkie Akta swoje pokazali, ze wszystkich remanentu dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, za czas wyżej wyrażony zupełną uczynili kalkulacyą, oraz *de omnibus suis gestis & transactis* dostatecznie uiszcili się. Przeto za przykładną Administracyą Skarbu Koronnego, wiernie zawsze y przezornie czynioną, chwalebne urządzenia, usilne *pro Publico* prace y starania, o względach y wdzięczności Ich upewnwszy, żadney nie zostawiając Pretensyi, zupełnie wyżej wyrażonych WW. Podskarbach, WW. y UU. Kommissarzow y załadających (iako wyżej) z Ich Sukcesorami kwitujemy. Summy zaś resztujące, to iest: w gotowiznie Złotych Sto dziewiętnaście tysięcy pięćset pięćdziesiąt sześć, Groszy dwanaście, Denar. 8½. Na Retentach Złotych Ośmkróć dziewięćdziesiąt sześć tysięcy ośmset pięćdziesiąt cztery, Groszy czternaście y pół zostające, w Rachunkach przez tychże Wielebnego WW. y UU. Delegowanych wyrażone, *ad dandum* z nich *rationem* następujący Kommissyi zostawujemy.

Dochody Skarbu Koronnego.

MAjąc za iedyny cel uszczęśliwienie powszechnie Rzeczypospolitey, y niechcąc żadnym nowym ciężarem podatkow Ziemiańskich obciążać Obywatelów, deklarujemy: iż oprócz dochodow aktualnych w Koronie Seymem ostatnim 1775 ustanowionych, których dozór y wykucyą podług dawniejszych Praw Kommissyi Skarbowey Koronney zalecamy, iedynie za zgodą powszechną Skonfederowanych Stanow uchwalamy: aby odąd podatek papieru ściepłowanego w Koronie był rozciągnięty, takowym sposobem: a to uchylając Punkta na przeszłym Seymie w niżej opisaných klasyfikacyach ustanowione, w innych zaś niniejszey Ustawie nieprzeciwnych, dawniejsze utrzymując, mieć chcemy; imo. Od arkusza pierwszego papieru ściepłowanego na wszystkie *Actus* Jurydyczne ktoregokolwiek gatunku bez excepcyi, *sub nullitate* onych, przed każdą Juryzdykcyą, nie excypując Duchownych y Mieyskich, grosz srebrny ieden; kopie iednak *ad Acta* podawane nie powinny być na ściepłowanym papierze. *zdo.* Od wszelkich wexlow, kart ręcznych y zapisow, a w Tranzakcyach o kupno Dobr, tylko od kwitu *de pretio*, zeznawający w Aktach, lub biorący do wexlow y kart ręcznych papier ściepłowany, podług następujący klasyfikacyi wypłacić ma, to iest: Od sta Złotych do pięciuset, dwa grosze srebrne. Od pięciuset do tysiąca, Złoty ieden. Od tysiąca do pięciu tysięcy, Złotych trzy. Od pięciu do dziesięciu tysięcy, Złotych sześć. Y tak daley postępując po Złotych trzy, od każdych pięciu tysięcy, aż do pięciudziesiąt tysięcy, od których należeć będzie trzydzieści Złotych. Od pięciudziesiąt tysięcy zaś, aż do Sta tysięcy Złotych po sześć Złotych od każdych pięciu tysięcy w górę rachując; a od Stu tysięcy do dwóchkróć, y tam daley, *in duplo* do Skarbu należeć powinno; a to pod tą samą gdziekolwiek produkowanych w Sądzie do exekucyi takowych Tranzakcyi nieważnością. Od papierow zaś wszelkich Procefsowych, prawnych y działow, tudzież Extraktow wszystkich Tranzakcyi w zwyż wspomnionych, choć od Tranzakcyi pieniężnych *Articulò secundò* opisaných, ściągających się, ale do opisu Artykułu pierwszego

należących, od arkusza tylko pierwszego grosz srebrny ieden płacony bydz powinien. 3to. Od Przywilciu *Communitatis* lub Konfraternii w Miastach Czerwony Złoty ieden. Sposob zaś do wybierania tax takowego papieru sęplowanego y ordynacyą dla Urzędow Akta publiczne trzymających w tej mierze potrzebną, podług Prawa wydać rozkażemy. Oraz ażeby dochod z Tabaki mało do tych czas importuący, w przyszłości więcey okazał użytku, zezwalamy: ażeby przez Kommissyą Skarbową Koronną, iak naydokładniey był rozrządzony pod następującemi kondycyami: 1mo. Ażeby znakomita tego dochodu Summa aukcyonowana była. 2do. Ażeby Fabryki na Tabaki wszelkiego gatunku w kraiu założone były. 3to. Ażeby Kraiowych Tabak *in Crudo* każdemu y wszędzie sprzedaż wolna była. 4to. Ażeby taxa sprawiedliwa wszelkich gatunkow Tabaki Zagranicznej, lub Kraiowej choć pod nazwiskami Cudzoziemskich ułożona była. 5to. Ażeby wolno było każdemu sprowadzić dla siebie Tabaki Zagraniczne wszelkiego gatunku, płacąc od nich taxę ustanowioną. 6to. Ażeby żadney Rewizyi w żadnych Domach nie było, pod karą Sta Czerwonych Złotych za każdą kontrawencyą.

Wydatki Koronne.

ZA zgodą wszech Stanow mieć chcemy: Zeby Tabella niżej położona służyła za Regułę Kommissyi Skarbowey Koronney do wydatkow ze Skarbu publicznego, z tym mianowicie warunkiem, żeby po opłaceniu naypierwey *expensarum fundi*, a w nich Penzji Kommissarskich Skarbowych, *Contingens* Nam Krolowi ninieyszą Tabellą wyznaczone wypłacone było naypierwey, a potym *ex Massa totali* Intrat Publicznych w iednychże czściach y Cywilne y Woyskowe, z tą tylko różnicą, że Woyskowe *anticipative*, a Cywilne *decurfive* w każdej racie wypłacane bydz maia. A że wteraznieyszey Tabelli Generalney *Expensy* Skarbu Koronnego, Penzje dla Konfiliarzow Rady Nieustaiącey umieścić się wyraźnie nie mogły, a iednak gruntowna iest nadzieia, że z powiększonych dochodow papieru sęplowego y Tabaki, z powracających *ad Corpus Reipublica* od Austrii y Prus, część kraiu, z podatkow należących od Miast Pruskich, a naybardziey z pilnego dozoru Kommissyi Skarbowey Koronney, większa nad Summę naznaczoną w Tabelli *Expensy* pokaże się *Percepta*; Więc z tej Superaty Dwakroć piętnaście tysięcy rocznie, to iest: Dzieścię tysięcy na każdego Konfiliarza *ex Senatu & Equestri Ordine* Koronnych, a Dwadzieścia tysięcy na Marszałka Rady Nieustaiącey, tudzież po dzieścię tysięcy na każdego ze dwoch Sekretarzow, Rady y Spraw Cudzoziemskich, ze Skarbu Koronnego wypłacane będą. A tak udeterminowawszy przez teraznieyszą Tabellę, pewną y nieuchronną *Expens*, wszystkie inne w niej nieumieszczone, a do Skarbu Koronnego asygnowane na przeszłym Seymie pod różnemi tytułami: Gratyfikacyi, Nadgrod, Wdzięczności, Indemnizacyi, powyznaczane Summy tylko uchylamy y znosiemy.

Ubezpieczenie Długow Naszych Krolewskich.

Podobalo się Skonfederowanym Stanom Rzeczypospolitey na przeszłym Seymie 1775. przez wzgląd na znakomite y do Trzynastu Millionow likwidowane, a publicznie okazane, częścią utraty w Dochodach Naszych, częścią dla powszechnego Dobra uczynione wydatki Summę Siedmiu Millionow Złotych Polskich Nam *successive* do wypła-

TABELLA EXPENSY KORONNEY.

Krol Jmć.						Złączona Suma	Ogołem.
		Dochodu Roczno ze Skarbu Rzeczypospolitey do Skarbu J. K. Mci	-	2,666,666	20	2,666,666	20
	Rada Nieustająca.	Na Officyalistow, Subalternow, Kancellaryą, y inne potrzeby Rady	-	80,000		80,000	
	Departament Marszałkowski.	Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu	-	60,000		203,461	
		Marszałkowi Nadwornemu Koronnemu	-	40,000			
		Na Chorągiew Węgierską do Laski należącą	-	67,461			
		Na Officyalistow Marszałkowskich	-	36,000			
	Kanclerski.	Na Podkanclerzego Koronnego	-	40,000		40,000	
	Skarbowy.	Dla Podskarbiego Wielkiego Koronnego	-	60,000		642,000	
		Dla Podskarbiego Nadwornego Koronnego	-	32,000			
		10. Kommissarzom Skarbowym a 10,000. Instygatora Koronnego rachując między Kommissarzami	-	100,000			
		Na Officyalistow Skarbowych	-	100,000			
		Na Korpus Milicyi Skarbowey Koronney	-	120,000			
		Expens Prawna y drobna	-	30,000			
		Na Konflagraty, altewiacze, cła wrocone y decessa, pomiędzy ktoremi jest Summa rocznia 70,000. za Lubomlą W. Rzewuski Woiewodzinie Wołyńskiej	-	200,000			
	Różne Expensa.	Na Szkołę Rycerską	-	200,000		1,181,666	20
		Przewodniczącemu Trybunałskiemu	-	10,000			
		Marszałkowi Trybunałskiemu	-	20,000			
		Na Fundusz umarzający długi Rzeczypospolitey	-	500,000			
		Na Posłów Zagranicznych, Gabinet, Tłomaczow y Szkoły Orientalne	-	270,000			
		Sędziom Pogranicznym	-	50,000			
		Pałac Posła Rossyjskiego, z Expensy Extraordynaryiney.	-				
		Reparacye Zamkow: Warszawskiego, Krakowskiego y Pałacu Rzeczypospolitey	-	90,000			
		Marszałkowi Seymowemu	-	13,333	10		
		Sekretarzowi Seymowemu	-	3,333	10		
		Dla Szpitalu Warszawskiego	-	25,000			
	Pensye, Rekompensy, Gratyfikacye.	Krolewiczom Polskim Xiążętom Saskim	-	178,666	20	224,666	20
		Dla Sędziow Ziemskich y Grodzkiego Warszawskich żyjących tylko	-	10,000			
		Dla Pisarza Ziemskiego Grodzkiego Warszawskiego za wydawanie Extraktow Konstytucyi	-	10,000			
		Urodzonemu Kraszewskiemu Generałowi Maiorowi	-	20,000			
	Expens Extraordynaryina.	Mikulskiemu y Sukcessorom Bucowa	-	6,000		300,000	
		Na Expens Extraordynaryiną y nieprzewidzianą	-	300,000			
	Woyfko	Expens Woyskowa	-	6,290,000		6,290,000	
		Summa Generalna	-	-	-	11,628,461	
	Summy kapitalne ktore Ratami uspokoić należy z Funduszu umarzającego.	Nadgroda 9. Towarzyszom Kommendy Ur. Kraszewskiego	-	18,000			
		Ubezpieczenie Gwardyi Pieszey Koronney <i>salva liquidatione</i>	-	728,477	I		
		Ubezpieczenie Ur. Alexandrowi Unrugowi	-	45,000			
		Indemnizacya W. Xiążęciu Sapiezie Kanclerzowi Litewskiemu	-	100,000			
		Zawdzięczenie W. Borchowi Podkanclerzemu Koronnemu	-	335,000			
		Krolowi Jmci za niedobraną perceptę od Roku przeszłego y powrocenie Awansow iakie się z Dokumentow pokażą.	-	1,226,477	I		

Deputatom
wraca się
skrzynka
podług da-
wanych
Praw.

T A B E L L A

Należących, odebranych, y resztujących Summ do Kassy J. K. Mci, 21. Ołobris 1776.

	należące.			odebrane.			resztujące.		
	fl.	gr.	den.	fl.	gr.	den.	fl.	gr.	den.
Od 1. Marea 1775. do 1. Septembra 1776. to jest za pułtora Roku.									
Z Skarbu Koronnego - - - - - -	5,000000	.	-	5,094,047	5	-	2,405,952	25	
Z Skarbu Litewskiego - - - - - -	2,500,000	.	-						
Długu przyznanego od Rzeczypospolitey - - - -	7,000000	.	-	335,958	2	9	6,664,041	27	9
Wydała kassa Krolewska na potrzeby Publiczne według przyłączonych Dokumentow - - - - -	.	.	.	.	.	.	893,812	14	9
							9,963,807	7	
A ponieważ wyszło dnia wczorayszego Sancitum względem wszystkich Retentow Rzeczypospolitey, na Summę - - -	.	.	.	.	.	.	963,807	7	
Zostaie do Funduszu Summ długi Rzeczypospolitey umarzających -	.	.	.	.	.	.	9000,000		

placenia przyrzec, y lubośmy tę przywiązaną Narodu dla Nas ofiarę wdzięcznym przyjęli sercem, iednak od tego czasu nietylkośmy w skutku szczupłą bardzo kwotę dla niedochodzącego funduszu umarzającego Długi Rzeczypospolitey, ze Skarbow Oboygą Narodow kontentować się musieliśmy, ale też Summa dawnieysza siedmiu Millionow Złotych Polskich Nam przyrzeczona, przez niewypłacone zupełnie *die 1ma Martii 1775.* aż do ostatniego dnia *Augusti* Roku bieżącego Dochody Nasze Krolewskie, y inne, zastępując Skarby Oboygą Narodow dla potrzeby publiczney przez Nas uczynione wydatki, podług osobney Tabelli na teraźniejszy Sejmie Stanom Skonfederowanym prezentowanej, są powiększone, tak dalece, iż teraz sprawiedliwa y na Prawach gruntowana Pretensya Nasza w Skarbach oboygą Narodow do Summy dziewięciu Millionow Złotych Polskich urosła; Zatem za zgodą powszechną Zgromadzonych Stanow wolno Nam będzie takową Summę, przez kredyt Nasz za Granicą zaciągnąć, y na ubezpieczenie oney, nayprzod proporcjonalną, która na Nas Krola z Funduszu umarzającego Długi Rzeczypospolitey teraz ustanowionego, przypada kwota, naznaczyć, a to dla wypłacenia corocznie, iakieśmy się kredytującym obowiązować musieli, Summy pięćdziesiąt tysięcy Czerwonych Złotych Kapitału oprócz Prowizyi, które osobno ze Skarbu Naszego wypłacone będą; Kwity zaś tak z wypłaconych corocznie wzniankowanych pięćdziesiąt tysięcy Czerwonych Złotych, iako też y opłaconych długow Naszych do Kommissyi Skarbowey oddawane być mają. Chcąc zaś tym pewnie zabezpieczyć Summy na umorzenie długow, nayprzod *primę Classis* przeszłym Sejmem y teraźniejszym warowanych nakazujemy: aby nie tylko Rada Nicustająca temi Summami pod żadnym pretextem niedysponowała, ale też dla przedzkiego y łatwiejszego zapłacenia terminow, daliśmy moc Kommissyi Oboygą Narodow, aby z wszelkich funduszw, do Expeny Cywilney regulowanych, tę należność Naszą do pierwszej Klasy długow ściągającą się, za każdą Ratą nieochybnie zaspokoiała. A gdyby, czego strzeż Boże, śmierć Nas zayść miała, *etiam post Fata Nostra* ta Summa ze Skarbow Oboygą Narodow z Funduszu umarzającego Długi wypłaconą być zupełnie w czasie dziesięcioletnim odrąd powinna; a przytym dla upewnienia Cudzoziemskich Kredytorow wspomnioną Summę dziewięć Millionow na Intratach Naszych Krolewskich ze Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego Nam corocznie ubezpieczonych, tudzież na Ekonomiach Naszych Krolewskich w tymże Wielkim Xięstwie Litewskim, to jest: Brzeskiej - Litewskiej, Grodziskiej, Kobryńskiej, Ołyckiej y Szawelskiej, aż do całego Jey wyliczenia zapisać iak nayuroczyściey dla Nas y Sukcesorow Naszych moc mieć będziemy, tak dalece, że gdyby rocznie y regularnie Kapitał wspomniony z Prowizyami niebył wypłacony, Kredytorowie do obciążenia Administracyi tychże Ekonomow, aż do zupełney swoiey satysfakcyi umocowani bez przeszkody od Nas y Sukcesorow Naszych być mają.

Obiaśnienie *Legis Sumptuariæ.*

CHcąc skutecznież pożyteczne dla kraiu zamyśły Poprzedników Naszych, w dawnych Prawach wyrażane, względem ściśnienia zbytkow, y chcąc one do teraźniejszey sytuacyi Oyczyzny Naszey przystosować, postanawiamy *Lege presentis*, za zgodą Stanow Skonfederowanych: ażeby żadna Osoba *utriusque sexus* Stanu nie szlacheckiego Złota, Srebra, Perel, Kleynotow, ani Koronek do stroiu swego nie zazywała, ani drogich futer, to jest: Marmurkow y Sobolow; tudzież, żeby Miasta y Mieszczanie (wyjąwszy Magistraty, które na

to osobne Prawa mają Szabel y Szpad, excepto podroży, u boku swego nosić nieważyli się. Nie tylko zaś tymże Osobom nie szlacheckiego Stanu, ale w powszechności wszystkim Obywatelom Państw Rzeczypospolitey *cujuscunque Status & Conditionis* bez exceptyi rozkazujemy; Zeby nie wazyli się do ubioru służących swoich w liberyi Sukna, ani Passamonow, ani Kapeluszw, ani czapek, ani żadney części, czyli ozdoby ubioru, ich sprawować, z inszych sukien, ani materyi, iak te, które w kraiach Rzeczypospolitey fabrykowane są. Złoto zaś y Srebro na tychże liberyach pod żadnym pretextem znaydować się niepowinno. Ten sam zakaz rozciągamy do wszelkich Mundurow dla pieszego y konnego Zofnierza prostego Gemeyna Rzeczypospolitey; mianowicie zakazujemy *cujuscunque Status & Conditionis* Obywatelom Rzeczypospolitey używania skor zagranicznych do obuwia y do siadzeń, Szorow y oporzędzeń końskich wszelkich. Tudzież zakazujemy zażywanie Karet y powozow wszelkich, Szkła stołowego y farfur nieporcellanowych za granicą robionych.

Chcąc zachęcić kraiowe Manufaktury, a przeto wychodzącym za granicę pieniądзом nieiaką uczynić tamę, a Stan Rycerski y Senatorski w przyzwoitey zachować dystrykcyi, mieć chcemy: Zeby na pierwszych Sejmikach Gospodarskich każde Woiewodztwo obrać sobie kolor Munduru moc miało, które to Mundury nie komu innemu nosić wolno będzie, tylko Senatorom, Ministrom, mieysce y Radę, gdzie są Possessionatami mającym, y Szlachcie tychże Woiewodztw, y takowe Mundury z żadnego inszego Sukna robione być nie mają, tylko z kraiowego; Co iednak noszenia inszych niemundurowych sukien nikomu nie zagraadza.

Ażeby ninieysze Prawo nie stało się okazyż Manufakturzystom y Rzemieślnikom kraiu Naszego do zbytniego podniesienia szacunku Towarow y robot swoich; przeto mieć chcemy y ustanawiamy: aby rozrządzenie nayprzezornieysze w tey mierze uczyniły Kommissye Skarbowe; co do Woiewodztw z pomocą Urzędow Woiewodzińskich; a co do Miasta Warszawy Urząd Marszałkowski za zniiesieniem się z Departamentami *Policiei* y Skarbowym, pod Approbacyą Naszą w Radzie Nieustającej.

Rygor na nieposłusznych, co do używania Towarow Zagranicznych taki mieć chcemy: zeby *ad cuiusvis instantiam* przestępujący ninieysze Prawo mógł być pozwany, gdy z Szlacheckiego Stanu do Grodu lub Ziemstwa, gdy z nie szlacheckiego Stanu do naybliższego Mieyskiego Sądu, a to pod winą na Osoby Stanu Szlacheckiego Tyśiąca grzywien *per medium Iudicio & Accusatori*; a na Osoby Stanu nie szlacheckiego Pięciuset grzywien *praeiisa appellatione*.

Ażeby ninieysze Prawo w exekucyi swoiey przez zbytnie przyspieszenie uciążliwości Obywatelom nieprzyniosło, mieć chcemy: Zeby dopiero *à die* 1. *Maii* 1778. Roku skutek swoy brało, po którym terminie, ktoby oskarżony był o używanie ktoregokolwiek zwyż zakazanych Artykułow, oprócz dawniey kupionych sprzętow, będzie musiał przed Sądem dowieść, że iuż miał w własności swoiey przed tymże dniem pierwszego *Mai*a 1778.

Rozrządzenie przez Kommissye Skarbowe, y Urzędy Marszałkowskie wyż wspomniane, gdy od Nas w Radzie Nieustającej approbowane zostaną, Uniwersałem Naszym *ante diem* 1. *Maii* 1778. publikowane być, y moc Prawa mieć ma.

Przyspieszenie satysfakcyi Ur. Piotrowi Dembińskiemu.

Ponieważ mamy z Relacyi Depurowanych do Likwidacyi Kommissyi Skarbu Koronnego; Jż też Kommissya przychylając się do Konstytucyi Seymu 1775. nakazującey Skarbowi Koronnemu, a to na fundamencie *Laudi* Woiewodztwa Krakowskiego wypłacenie Ur. Piotrowi Dembińskiemu Staroście Waleckiemu długu rzetelnego, (ktorego rozciąga się assekuracya na Czopowym y Szelężnym) *in Summa* Złotych Polskich siedmdziesiąt sześć Tyficy, sześćset dziewięćdziesiąt siedm, wydała rezolucyą w dniu czwartym Miesiaca Czerwca Roku 1776. na Notę od Urodzonych Michalczewskich Prawo do teyże Summy mających, podaną z oświadczeniem: Jż nakaże Prowincyi Krakowskiej wypłacać Ratami tę Summę w naypierwszych kwartalach z Proweniencyi Czopowego y Szelężnego. A że ta deklaracya Kommissyi Skarbu Koronnego dotąd jest bezskuteczna; Zaczyn potwierdzając ostatniego Seymu Prawo, temuż Ur. Piotrowi Dembińskiemu służące, za zgodą Skonfederowanych Rzeczypospolitey Stanow nakazujemy: Ażeby wzmiankowana Summa Złotych Polskich siedmdziesiąt sześć Tyficy sześćset dziewięćdziesiąt siedm we dwóch następujących blisko kwartalach, to jest: *in Decembri & Martio* pomienionemu Ur. Dembińskiemu dziesięciemu Posłowi Woiewodztwa Krakowskiego była niezawodnie wypłacona z funduszu na decessa, y aby na ten koniec Kommissya Skarbu Koronnego do rąk tegoż Ur. Piotra Dembińskiego *sub tempus* agitującego się Seymu asygnacye do Kassy Prowincyi Krakowskiej wydała, mieć chcemy.

Skład wszelkich Towarow.

Chcąc pomnożyć bogactwa Narodowe, a bardziey niezawodne wniść pieniądze do kraiu Rzeczypospolitey, ustanawiamy kompanią, albo raczey ustanowić się mającey, bezpieczeństwo wszelkie upewniamy, tym sposobem. Ponieważ wszelkie produkta krajowe, iako to: Zboże, Skory, Woski, Łoie, Saletry, y inne tym podobne Towary, naywięcey rzekami Bug, Narew, Wisła, Wieprz, y Pilica wyprowadzane zostają, a dotąd częstokroć z stratą sprzedawane bydź muszą; więc obmyślając lepszy pożytek dla kraiu, pozwalamy zebrać się kompanii bez dystrykcyi, Szlachcie lub Mieszczanom, Obywatelom, lub Zagranicznym, y oney przy zbieżeniu tych Rzek, to jest: w Zakroczymiu, lub w okolicy, byleby na gruncie Dobr Krolewskich, przykładem Kazimierza Wielkiego Krola Polskiego Spichrze wystawiać, składy tak na krajowe Towary, iak na zagraniczne formować, do nich wszelkiego rodzaju Towary z tych Rzek wodą idące, skupować, y w Spichrzach wystawionych składać, ktore to Towary krajowe od wżwyż wyrażoney kompanii ustanowić się mającey, ceną Targową, lub podług umowy, albo zakontraktowania z przywoźcami, lub wodą idącymi przywoźącym, bez żadnego iednak przymusu, z wolnym dalszym spławem, dla tych coby sprzedawać niechcieli, płacone bydź powinny, w ktorey to kompanii każdemu Szlachcicowi lub Mieszczaninowi, Obywatelowi, lub Zagranicznemu swoje akcyę, czyli porcyę mieć, Spichlerze wystawiać, *prævio censu Proprietario Fundi*, y do nich Towary skupować wolno będzie. Ostrzegamy iednak, aby za długi namienioney kompanii, nikomu y nigdy w odpowiedzi nie były Obojga Narodow Skarby.

Uchylenie Prawa Seymu przeszłego, pod tytu- łem: Inkorporacya Woytostwa z Jurysdykcyą Miaſta Nowey Warszawy: Dobra Nafze Krolewskie w ſtan Dziedzictwa zamieniaiącego.

SStarostwo Wareckie, z Dzierżawami, Wichradz, Niemowice, Strumiec y Brzozówką, z Woytostwami do nich należącemi, przez Urodzonego Jozefa Puławskiego kupione, a na Seymie przeszłym Urodzonemu Ignacemu Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu y iego Sukceſſorom, dziedzicznym Prawem ieſt wiecznie nadane, z nienależytym przyłączeniem Dobr Ziemskich; a to z powodu uſtąpienia Woytoſtwa z Jurydyką Miaſtu Nowey Warszawy, w ſwoich doſyć obſzernych gruntach, przez tegoż Urodzonego Rychłowskiego, nie bez własnego zysku, innym *per Emphyteuſim*, przed tą Konſtytucyą pozwolonych, znacznie uſzczuplonego, y w ſwoicy powinney należytoſci uietego, Stany Skonfederowane uważając, y zamianę nader niedoſtateczną z oczywiſtą Skarbu Rzeczypoſpolitey ſzkodą, przeciwko tym dawnym Kardynalnym Prawom wypadłą, y oraz wielką potrzebę do pomnożenia w Dobrach Naſzych Krolewskich Prowentu za naypierwſzą przed wſzelkiemi nadgradami ſprawiedliwie uſznaić; Konſtytucyą Seymu oſtatniego, pod tytułem: Inkorporacya Woytoſtwa Nowey Warszawy &c: *Fol: 94.* za powszechną zgodą zupełnie uchylamy. Dobra rzeczone Prawu Naſzemu Krolewskiemu przywracamy, y grunt Cioſkowszczyzna zwany, do Dobr Wyniar Prawem dziedzicznym należący deklarujemy; a Kommiſſyą do odgraniczenia Dobr Krolewskich, na dziedzictwo przemienionych, przeszłego Seymu naſtąpioną, całkowiec znoſimy.

Upewnienie Prawa dożywocia dla Nayiaſniey- ſzey Franciſzki z Kraſińskich Nayiaſnieyſzego Karola Krolewicza Polſkiego Xiążęcia Saſkiego Małzonki.

GDyśmy dla Nayiaſnieyſzych Krolewiczow Polſkich Xiążąt Saſkich Summę roczną ze Skarbu Oboyg Narodow w Konſtytucyi wyrażoną wyznaczili, z ktorey równa część dla Nayiaſnieyſzego Karola Krolewicza Polſkiego Xiążęcia Saſkiego przypada; Zaczym na poſowie tegoż Nayiaſnieyſzego Karola Krolewicza Polſkiego Xiążęcia Saſkiego, dla Nayiaſnieyſzey Franciſzki, z Domu Starożytnego Kraſińskich, Małzonki Jego, dożywocie, aż do zgonu życia oney rozciągamy, y że w przypadku zeyſcia z tego ſwiata Nayiaſnieyſzego Karola Krolewicza Polſkiego Xiążęcia Saſkiego, połowę Summy dla Małzonki Jego Skarby Oboyg Narodow wypłacać będą powinny; warujemy y poſtanawiamy.

Uwolnienie od Kwarty Staroſtwa Niecho- rowskiego.

POnieważ W. Wykowſki Kaſztelan Wyszogrodzki Staroſta Niechowski, za ſwoie prace y koſzta na Kommiſſyach Grodzieńſkiej y
Toruń-

Toruńskiey erogowane; a dwoma Reskryptami przez Poprzednika Naszego do nadgrody assekurowane, przez Konstytucyą Seymu ostatniego, tak Summę Sto Tysięcy Złotych Polskich na Starostwie Niechorowskim *modo Hypoteca* ma sobie przyznaną; iako też *in vim* Procentu po pięć od Sta ma assekurowaną; Przeto należące z tegoż Starostwa poštory Kwarty; w tymże Procentie za zgodą Stanow Rzeczypospolitey opuszczamy, y od płacenia tegoż W. Kasztelana Wyłogrodzkiego uwalniamy.

Objaśnienie trudności względem dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego.

TRudności względem dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, z Prawa przeszłego wynikające objaśniając, deklarujemy.

1mo. Względem pustych kominow Uniwersał Kommissyi potwierdzając, determinujemy, że wszelkie budynki Mieyskie y Wieyskie, murowane y drewniane, te tylko od podymnego wolne bydź mają, które do reparacyi nie są zdadne, albo żeby koszt reparacyi równał się wybudowaniu nowego takiego budynku, względem których tylko Kommissya na Rek wizycyą żałącego się, rewizyc posyłać moc mieć będzie *ad spatium* sześciu Miesięcy.

2do. Zamiast Hybernij, która się znosi, mieć chcemy, aby wszystkie Miasta y Miasteczka Krolewskie, bez wszelkiej kogożkolwiek, y iakieyżkolwiek Jurysdykcyi excepcyi, poś podymnego, podług klasyfikacyi podymnego Wieyskiego swego *respective* Woiewodztwa, Ziemi lub Powiatu, w zatylnych zaś domach lub małych Miasteczkach po dwa Złote opłacały, a to nie zaślaniając się żadnymi wolnościami y Konstytucyami.

3tio. Starostwa y Krolewszczyzny wszystkie poštory kwarty do Skarbu Koronnego istotnie podległy y prawdziwym dochodem tegoż Skarbu będącey, podług 1765. Lustracyi, a niepoźniejszy płacić będą; niezaslaniając się żadnymi wolnościami y Konstytucyami, Lustracyi zaś Starostwa Kłodawskiego Kommissyi Skarbowey moc do rozeznania nadaemy, płacenie czynszu Emfiteutycznego w ratach Marcowey, y Septembrowey naznaczamy.

4to. Retentow Skarbowi Koronnemu Prawem 1775. pod tytułem = Pozostały y Sukcesorow J. W. Branickiego Kasztelana Krakowskiego Hetmana Wielkiego Koronnego zakwitowanie = przekazanych, zaczęte już windykowanie dokończyć Kommissyi Skarbowey zlecamy.

5to. Łany Wybranieckie Kommissyi Skarbowey przez wyznaczone od Niey Osoby zlustrować, należytość Łanową, podług Prawa y sprawiedliwości determinować, y Taryfę dostateczną uformować zlecamy, od tey zaś Lustracyi y Taryff Łany, które są do Folwarkow przyłączone, y z nich kwarta opłaca się, wyłączaamy y w tym Konstytucyą 1768. reasumujemy, a gdzieby potrzeba było wymiaru Łanow Lustracyi podległych, tam go Kommissya wyznaczać, y wszelkie w tey mierze trudności ułatwiać moc mieć będzie. A na Łany, gdzieby wakowały, Kommissyi Skarbowey Kontrakty Emfiteutyczne za approbacyą Nasz Krola wydawać, zarosłe zaś y puste, do lat kilku od podatku Łanowego, według słuszności tego wymagającej, uwalniać, zupełną Władzę teyże Kommissyi nadaemy.

6to. Od Remanentow wszelkich y Deceflow z rachunkow Seymowych pochodzących, dotąd wybrać się niemogących, za Inwestygacyą y dowiedzeniem powietrza lub rzezby Haydamackiey, albo dla

kleść krajowych, rozeyścia się Kahałow, tudzież od Retentu Łanowego, albo dla przyłączenia Łanow do Folwarkow, albo dla zarobosci zaległego uwolnić, y z Retentow rachunkow Seymowych odciągnąć Kommissyi Skarbowey zlecamy.

7mo. Do sądzenia Rejestru tylko Wexlowego komplet w Osobach czterech oznaczamy, a temu Rejestrowi *extra Cadentiam* Wtorek y Piątek, a w Kadencyach tylko Piątek determinujemy; Wpisy przed Protestem wexlu do tegoż Rejestru czynione excecpcyi podlegać mają. Rejestr *Panalium* względem tegoż Rejestru y Cudzoziemskiego w każdą Sobotę w tymże komplecie brany mieć chcemy. Przytym dla wygody publiczney Kadencyą Sądową Augustową na September przenosiemy.

8wo. Uniwersały y Dyspozycye wszelkie Kommissyi Skarbowey, aby Grody bez opłaty wszelkiej do Oblaty przyjmowały, nakazujemy, pod odpowiedzialność, w Sądach Kommissyi Skarbowey.

9mo. Retenta podatkow zaraz po każdej Racie za pomocą Wójtki Koronnego, za Rekwizycyą Kommissyi Skarbowey dodać mianą, exekwowane mieć chcemy.

Sprawiedliwość wybierania dochodow Publicznych.

Rachunek y czynności Kommissyi Skarbowey, przeświadczaia Nas o wierności y czułości Jey, nad Subalternami do wybierania Instruktorow Rzeczypospolitey ustanowionemi, tak dalece: iż Kommissarzow y Subalternow Przyśięgi, oraz sposób dozoru y pilności odeymuią boiaźni, aby, co podług Prawa y Instruktarzow sprawiedliwie należy, nie wszystko wybierane, y do Skarbu importowane bydz miało. Jdzie zatym, iż gdyby kto prywatnych szukający zyskow na Arędę Celf Rzeczypospolitey, lub innych dochodow oharował większą Summę, niż Skarb w Perceptach doświadczą, naturalnie tak ta *Superata*, iak ciągnięone prywatne zyski, nie mogłyby płynąć z innego zródła, iak tylko z zdzierstwa handlujących Szlacheckiego y Kupieckiego Stanow; Przeto nie chcąc, aby powłócznym zubożeniem y krzywdą prywatą się bogaciła, arędowania Celf, y innych dochodow publicznych (wyjąwszy szczegulne Prawo o Tabaco y Czopowym ustanowione) zabramiamy.

Dobra Stołowe Krolewskie.

Gdy przez okoliczność Zaboru Kraiu, y Ekonomie Dobr Stołowych, a mianowicie Sandomirska y Wielkorządow Krakowskich tak są odcięciem od nich Wsiow y gruntow rozerwane, że w małości reszty Wsiow y gruntow pozostałych porządnego nie można utrzymać gospodarstwa, ani z nich Skarb Nasz Krolewski pewnego mieć może dochodu. Przeto za zezwoleniem wszystkich Stanow dajemy moc Kommissyi Skarbowey Koronney Dobra z tychże Ekonomii pozostałe ktorekolwiek za wiadomością y wolą Naszą Krolewską sprzedąć, a to tym sposobem: Wyznaczy Kommissya Skarbowa Koronna Lustratorow trzech do Dobr na sprzedanie przeznaczonych; Wyznaczeni Lustratorowie przyśięgną, iako *in Revisione status Bonorum* wiernie się sprawią, nie uwodząc się ani datkiem, ani obietnicą, ani respektem, ani boiaźnią, iako wszystkie Dochody y Proweniencye będące, y bydz mogące, stan Dobr, ich wszelkie użytki, oraz ich położenie y dobroć iako naydokładniey opiszą, y Kommissyi Skarbowey donio-

doniołą. Po wykonaney tey Przyśędze, ciż Lustratorowie razem wszyscy wraz z Delegowanemi od Nas Krola ziada do Dobr na sprzedanie przeznaczonych; ziczawszy, też Dobra zrewiduią, Inwentarze, a w nich Intraty y Dochody spiszą, y dzieło swoje iak naywierniey sporządzone, Kommissyi Skarbowey Koronney odeszłą, a Kommissya dopiero w umowy y opisy przedazne wniydzie, *Pretium* ustanowi, a ustanowiwszy uczyni staranie względem innych nabycia Dobr, zbytych Dobrom wyrownywaiących, do których podobnież iak do zbytych Lustratorow wyszle, którzy podobnież będąc przyśięgłemi, dzieło swoje wygotuią, y Kommissyi Skarbowey Koronney odeszłą; Dopiero Kommissya Skarbowa Koronna w komplecie przynaymniey siedmiu, te wzaiemne Rewizye pozna, roztrząśnie, y rezolwować będzie, a gdy upatrzy rowny pożytek Skarbu Jego Krolewskiej Mości y Rzeczypospolitey przez odprzedanie Dobr *Mense Regia*, a nabycie innych na miejsce odprzedanych, na ten czas też Kommissya w Komplecie wyżey wymienionym, rezygnacyą Dobr na osobę kupuiącego, lub kupuiących (ktory lub ktorzy mają bydz *per omnia ex Statu Juri & pœna parenti*) uczyni, a natychmiast Dobra inne iuż rewidowane odprzedanym wyrownywaiące na Skarb Jego Krolewskiej Mości, y do Jego Stołu zakupi, czyli zamieni, y nabywaiący Dobra *Mense Regia* nie będzie obligowany, lub obligowani inaczey *constitutum pretium* zapłacić, tylko na nabycie Dobr odprzedanym zupełnie wyrownywaiących, a tak Dobra te, które zamienione lub odprzedane zostaną, mieć będą naturę Dobr Ziemskich, *salvis* iednak *Privilegiis* Mieszczanom y Miałom Dobr tychże flużących. Te zaś Dobra ktore na Skarb Nasz Kommissya Skarbowa zakupi lub zamieni, y ktore koniecznie w Koronie bydz powinny, będą odtąd zawsze natury Dobr stołowych Krolewskich, takiey y pod tą Jurydykcyą, ktore Prawa o Dobrach stołowych opisały, y mieć chciały. A iako Dobra Ekonomiczne iako stołowe według dawnieyzych y za Panowania Naszego stanowiących Konstytucyi, nie mogą bydz zmniejszone; Przeto Prawa o całościach Dobr Stołowych ponawiamy.

Sprawiedliwość W. Przebendowskiemu Woiewodzie Pomorskiemu.

POnieważ W. Ignacy Franciszek Przebendowski Woiewoda Pomorski, w powszechney tey Oyczyzny klęsce przez odpadłą Prowincyą Pruską pod Panowanie Krola Jmci Pruskiego ze czterema znacznemi Starostwami, oraz Summy pewne Jemu należące, y Imieniu Jemu przez Rzeczpospolitą assekurowane postradał, a przez takowe straty sroższego nad innych Państw Naszych Obywatelow losow w szczególności doznał; przeto aby przynaymniey część iakowa własnego majątku przez iamą sprawiedliwość Jemu powrocona została, za powszechną Stanow. Zgromadzonych zgodą Summę Trzech kroć sto tysięcy Złotych Polskich *in forma hypothecæ* na Starostwie Soleckim w Woiewodztwie Sandomirskim y Powiecie Radomskim sytuowanym, przez wzwyż wspomnionego Woiewodę Pomorskiego posiadany, iako realny Dług Rzeczpospolitey assekuruieiny, y postrory kwarty z tego Starostwa, iaka teraz jest, płacić ustanawiamy. Gdy zaś U. Stefan Chomentowski na tymże Starostwie przez Konstytucyą Seymu ostatniego 1775. miał sobie zapewnione Prawo Emfiteutyczne, przeto względem tegoż Prawa, między W. Woiewodą Pomorskim, a tymże U. Chomentowskim zażdzych Tranzakcyi pewność waruiemy.

Aże W. Ignacy Franciszek Przebendowski Woiewoda Pomorski od lat blisko dwudziestu na różnych Funkcyach publicznych Najjaśniejszemu Poprzednikowi Naszemu, Nam y Oyczyźnie wiernie wyślu-
guie się, przeto w nadgodę tychże zasług *Lege praesenti* stanowimy, ażeby Starostwo Krakowskie zaszczycone tytułem Generalstwa Małopolskiego *post cessum vel decessum* teraźniejszego Posiellora z temi Pre-
rogatywami y użytkami, iakie zdawna y do tych czas Generałowie Małopolscy Starostowie Krakowscy mieli y używali, od Nas Króla
remuż W. Ignacemu Franciszkowi Przebendowskiemu Woiewodzie Po-
morskiemu do dożywotniego dzierżenia oddane było, *salvis per omnia
oneribus Reipublica.*

Zakwitowanie Kommissyi likwidującej Długi Rzeczypospolitey.

GDy Nam przez Delegowanych od Stanów do Kommissyi likwidu-
jącej Długi Rzeczypospolitey jest doniesiono, y iawnie przełożo-
no; iż też Kommissya na dopełnienie obowiązków Prawa Seynu prze-
szłego na siebie włożonych pracowicie cały czas łóżąc, ieszcze tey-
że likwidacyi Długów drugiey Klasy, tak z powodu zadawnionych
Pretensyi przez Kompetytorów do Rzeczypospolitey formowanych,
iako też (po zaślasykach ze Skarbem Rzeczypospolitey komunikacyach)
z przyczyny szukanych od Skarbu Koronnego dowodów ku odbicie
onychże zakończyć nie mogła, przeto czynności wzmiankowanej Kom-
missyi dotąd zażle (opócz wyroku na Pensye Urodzonym Kommis-
sarzom dawnym Woyskowym wypadłego, który totalnie uchyliwszy a
tychże przy całości Pensyi wyśłużonych, likwidować się powtornie
mających zostawiwszy, po zapłaceniu onych do Funduszu na umorze-
nie Długów ustanowionego odsyłamy) za sfałsznie y sprawiedliwie na-
stąpione uznawszy, y rzeczoną Kommissyą *de Peractis* zakwitowawszy,
a Osobom w nieyże zasiadającym, za chwalebne swey Funkcyi spra-
wowanie, względy y wdzięczność upewniwszy, też samą Kommissyą
w Mieście Naszym Warszawie, y w tychże samych Osobach, a w
Komplecie naymniey Ołób Pięciu zasiadać, y do Seymu przyszłego
Ordynaryinego trwać mającą przedłużamy, mieć chcąc: Aby ciż
WW. y UU. Kommissarze Przepisy Prawa Seymu teraźniejszego y
przeszłego, co tym nie jest odmieniono, w zakończeniu likwidacyi
Długów Rzeczypospolitey, tak teraz do pierwszej Klasy przyłączo-
nych, iako też przeszłym Prawem do drugiey destynowanych, ze wżysk-
kim dopełnili, y Dzieło swoje na Seym przyszły wygotować starali się.

Kompetytorom Pretensye do Rzeczypospolitey formującym w
porządku okazania y popisania się z Prawami swemi przed Urzędem
teyże Kommissyi, czasu odtąd na ten ostatni raz półroku zamierzamy,
a ktoby w tym czasie, to jest do dui ostatnich Miesiąca Kwiernia w
Roku przyszłym 1777. przypadających licząc, nie popisał się z Pre-
tensyami swemi, albo po zapisaniu swych Pretensyi w tey Kommissyi
nie likwidował się, ten na zawsze Prawa y Pretensye swoje do Rze-
czypospolitey miane, utracać będzie. Pensye Asessorom Juryzdykcyi
Marszałkowikey Koronney, tudzież Juryzdykcyi Naszey Zadworney,
a oraz Metrykantów Koronnych y Pisarza Dekretowego Seymem 1775
wyznaczonych, za zaświadczeniem *de praesenti* Asessorów przez Pre-
zesłów tychże Juryzdykcyi, do Kommissyi likwidacyjney *pro liquidatione
ad primam Classē, a pro satisfactione* w wypłaceniu tych Pensyi
zaległych, do Kommissyi Skarbu Koronnego z Funduszu na Długi Rze-
czypospo-

czypospolitey wyznaczonego odsyłamy. A nadgrode Kommissarzom naznaczoną od *Summ ex prima Classe* przyśadzonych y Seynem przyłączonych Grosz sześćdziesiąty, podług uporocyonowania między temiż Kommissarzami zachodzić mającego, Kommissye Skarbowe Oboyga Narodow wypłacać będą, równie ubezpieczając y od *Summ secunda Classis* zalikwidowanych tymże Kommissarzom likwidującym należność.

Regulament dla Skarbow Oboyga Narodow.

UCzyniwszy zupełne rozrządzenie Wydatkow wszelkich ze Skarbow Oboyga Narodow, podług podpisanych Tabell mieć chcemy, y ustanawiamy: aby wszystkie te Płace, dla regularnego y sprawiedliwego rozrządzenia, zaczynały się *à Die prima Septembris Anni currentis*, za wchodzącemi Podatkami, tak na Skarb Nasz Krolewski, iako y na Woyskowe, y na Cywilne expensa.

Uchylenie Kommissyi Emfiteutycznych.

Lubośmy na przeszłym Seymie ustanowili Kommissye Emfiteutyczne do kontraktowania o zawakowane Starostwa y Krolewsczyzny, zważając teraz, że te *successive* zawakowane, nie zatrudnią cale Kommissyi Skarbowych, ktorym wysyłanie Lustratorów y odbieranie od nich Inwentarzow było polecone, więc y kontraktowanie zawakowanych Starostw y Krolewsczyzny *per Emphyteusis* na Lata, tymże Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow według Opisu Prawa *Titulo* = Starostwa y Krolewsczyzny = na przeszłym Seymie zaśłego, zlecamy: A zarym Kommissye Emfiteutyczne uchylamy.

Przeniesienie Pensyi WW. Podskarbin Nadwornym.

GDy WW. Podskarbiowie Nadworni Oboyga Narodow mają teraz wyznaczoną Pensyą *à Die 1. Septembris 1776*. Ze Skarbow Rzeczypospolitey, tedy za powszechną zgodą Stanów Skonfederowanych od płacenia Im tychże Pensyi dawniejszym Prawem ze Skarbu Naszego naznaczonych, Skarb Nasz Krolewski uwalniamy.

Wyznaczenie Kommissarzow do Kommissyi Skarbowych Oboyga Narodow, tudzież do Kommissyi Edukacyi Narodowej.

GDy już tylko kilka godzin czasu do Seymowania zostaje, a z dowiadzenia uczynioney Konfilyarzow Rady Nieustającej Elekcyi trzy dni trwającej poznaćmy, iż Elekcyja Kommissarzow do Kommissyi Skarbowych Oboyga Narodow, w tych kilku godzinach pomieścić by się żadną miarą nie mogła. Przeto za powszechnym Zgromadzonych Stanów zezwoleniem, Nam *pro hac sola vice* do Kommissyow Skarbowych Oboyga Narodow, nie mniej y czterech Prawem terazniejszym do liczby Kommissarzow Kommissyi Edukacyi Narodowej przydanych nominowania pozwalającym; My Krol do Kommissyi Skarbu Koronnego z dawnych Skarbu tegoż Kommissarzow III. Waleryana Piwnickiego Miecznika Ziem Pruskich, Felixa Łoyka Starostę Szrop-

skiego, y Walentego Sobolewskiego Łowczego Ziemi Warszawskiej, na tymże Urzędzie na drugie dwa lata potwierdzamy, niemniej *ex Senatu* W.W. Szymona Dzierzbickiego Łęczyckiego, Ignacego Przebendowskiego Pomorskiego Woiewodow; Kajetana Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego; z Stanu Rycerskiego Uu. Piotra Sumińskiego Starostę Bobrownickiego, Jana Rzeszotarskiego Sędziego Ziemskiego Rawskiego, y Anastazego Walewskiego Podkomorzego Naszego Nadwornego za Kommissarzow do Kommissyi Skarbu Koronnego; A zaś do Skarbu W. X. Lit. Uu. Jeleńskiego Podkomorzego Mozyrskiego, Jakuba Rukiewicza Podstarostę Grodzkiego Grodzieńskiego, Jozefa Kazimierza Stypańkowskiego Pisarza Grodzkiego Lidzkiego Sejmem ostatnim mianowanych, na drugie dwa lata potwierdzamy, tudzież W. Stanisława Tyżkiewicza Kasztelana Mściławskiego, Uu. Tadeusza Billewicza Ciwona Eyragolskiego Xięstwa Zmudzkiego, Tadeusza Zabę Podkomorzego Wileńskiego, Stefana Romera Podkomorzego Trockiego, Michała Bułharyna Pisarza Ziemskiego Wołkowyskiego, za Kommissarzow do Kommissyi Skarbu Litewskiego mianujemy; ktorzy nowe teraz Nominowani Przyśięgę na mieyscu y Rotą Prawem przepisaną wykonawszy, na następujących zaraz Kadencyach obowiązki Urzędowe wykonywać zaczęwszy, do Seymu Ordynaryjnego kontynuować mają. Również do Kommissyi Edukacyi Narodowcy nowo czterech przydanych Uu. Andrzeja Mokronoskiego Seymu teraźniejszego Marszałka, Hiacynta Małachowskiego Referendarza Koronnego, Franciszka Bielińskiego Starostę Czerkieskiego, y Stanisława Xcia Poniatowskiego Woysk Koronnych Generała Lieutenanta y Ziemi Bielskiej Posła wyznaczamy; Ktorzy to wyznaczeni do czasu ostatnim Prawem 1775. wypisanego, Urzędowi swemu z Prawa należące obowiązki wykonywać mają.

MATERYE MENNICZNE.

Kwit Urodzonemu Gartenbergowi Sadogurskiemu.

ZA zaświadczeniem Urodzonego Andrzeja Zamoyskiego Prezesa Kommissyi Naszey Mennicznej, y Kommissarzow Kollegow Jego *in eodem Dicasterio*; iako Urodz. Gartenberg Sadogurski tak się sprawił przez czas Administrowaney przez niego Mennicy Naszey, iż nie tylko żadney pretenzyi do niego formować nie można, ale y owszem *de bene gesto munere*, należy mu się świadectwo; Zatem za powszechną Stanow zgodą w zwyż wspomnionego Ur. Gartenberga Sadogurskiego kwituujemy, y zupełnie na zawsze od Nas y Rzeczpospolitey uspokojonego mieć chcemy.

Materyały do Mennicy Jego Krolewskiej Mci.

Lubo Konstytucya 1775. *sub Tit.* Ustanowienie Cła Generalnego, którą niewzruszoną mieć chcemy, opłatę od wszystkich *Nemine excepto* takowego Cła naznaczyła; iednak gdy Dzieło Mennicy Naszey iedynie dla Dobra Publicznego odprawia się, nieśluszną byłoby rzeczą, ażeby Materyały z obcych Kraiow dla niej nicodbitnie potrzebne, Podatek opłacały, ustanawiamy: ażeby odtąd Mennica Nasza sprowadzając Miedzi, Stale, Zelaza, Tartaru, Tygłow do szmelcowania

wania y innych potrzeb swoich, na Komorach pogranicznych cło generalne podług Taryff ostatnich zaspokoiwszy, kwity za to Kommissyom Naszym Skarbu Oboyga Narodow w Warszawie, lub w Grodnie zaprzysiężone prezentowała, a na ten czas wyrażoną na nich Summę cła opłaconego na powrót odebrała, y wzajemnie z tego Kommissye Skarbowe kwitowała.

DESIDERIA WOIEWODZTW.

Ponowienie Prawa względem Rewizyi ksiąg dawnych Woiewodztwa Krakowskiego.

GDy różne okoliczności kraiove po Roku 1766. zdarzone, uskutecznienie Konstytucyi Seymu w Roku namienionym 1766. na żądanie Obywatelow Woiewodztwa Krakowskiego, pod tytułem — Rewizorowie do ułożenia ksiąg dawnych Ziemskich Woiewodztwa Krakowskiego — zaszły, przeszłokąd stały się, a tak Rewizya iako też ułożenie rzeczonych ksiąg, y Aktow dawnych, iako znaczną część Fortuny majątkow Obywatelskich w sobie zamykających, koniecznie y nieodwrocnie potrzebną bydl się okazuje; Przeto dogadzaiąc y potrzebie powszechney, y żądaniu UU. Posłow Woiewodztwa Krakowskiego, Konstytucyą wyżej wspomnioną ponawiamy, a mając do uskutecznienia oney zaleconą zdatność Urodzonego Jozefa Mąkolskiego terażniejszego Podpiska Ziemskiego Krakowskiego, iako nie tylko w czytaniu Charakterow dawnych biegłego, ale też z nieposzlakowaney cnoty w trzymaniu przez długi czas Archivum y Aktow cefemu Woiewodztwu znanego, onego za Rewizora tychże dawnych ksiąg wyznaczamy; z dodaniem do teyże pracy Urodzonych Jozefa Jakielskiego, Zborowskiego; który wraz z niemi na pierwszej kadencyi Sądow Ziemskich Krakowskich, przysięgę Rotą w Konstytucyi 1766. przepisaną wykonawszy, Rewizyą y ułożenie wspomnianych ksiąg dawnych Ziemstwa Woiewodztwa Krakowskiego, sposobem dopiero namienioney Konstytucyi przepisany, uskuteczni y dopeśni. A temuż nietylko wdzięczność w warowaniu mu Regencyi Aktow Ziemskich Woiewodztwa Krakowskiego, aż do zeyścia iego ubeśpieczamy, ale też obmyślając nadgrode, tak iemu, iako y Ołobom przybranym przez Konstytucyą 1766. determinowaną, onę dla odmiany Czopowego Woiewodzkiego, iako iuż do Skarbu Koronnego wchodzącego tak deklarujemy: Aby za determinowaniem y wyznaczeniem Ołob do Woiewodztwa, y umocowaniem onych do dochodzenia wszystkich Retentow zaległego Czopowego, aż do czasu importowania iego do Skarbu Koronnego, niemniej Soli w nadgrode wydanych prowiantow przeznaczoney, od kogo będzie należało dochodziły, z których odzyskanych, aby tak nadgroda pracującym, około Rewizyi y ułożenia Aktow dawnych, rownie odprawującym publiczne Funkcye, iako też satysfakcya pokrzywdzonym w nieodebraniu Soli za wydane Prowianty za rozrządzeniem W. Dembińskiego Kasztelana Woynickiego, a w nieprzytomności iego, znajduiącego się Senatora w Woiewodztwie z Dygnitarzami Woiewodztwa Krakowskiego, iedynie tylko wyznaczona, y onymże istotnie uczyniona była, mieć chcemy.

Pozwolenie Zamiany Dobr niżej wyrażonych.

GDy W. Kapituła Płocka zezwoliwszy na zamianę Dobr Klucza Jabłońskiego w Ziemi Warszawskiej leżącego, do Biskupstwa Płockiego

Płockiego należącego, za inne Dobra przez Przewielebnego Xcia Michała Poniatowskiego Biskupa Płockiego kupić mające, w porządku zayść mającey takowey zamiany, iuż przez Delegowanych z pomiędzy siebie prowent z rzeczonych Dobr Jabłonna *cum attinentiis* zaliwidowała y ustanowiła; zaczynam inne Dobra *in aequivalenti pretio* temuż Przewielebnemu Xciu Biskupowi kupić, y one za Dobra wspomniane zamienić, Powagą Seymu terażnieyszego dozwalamy.

Podobnież za Dobra Klucza Wieliszewskiego w Ziemi Warszawskiej y Zakroczymskiej *cum attinentiis* sytuowanego, do Opaćstwa Czerwińskiego Komendataryjnego należące, inne Dobra *in aequivalenti pretio* temuż Xciu Biskupowi kupić, y za tenże Klucz Wieliszewski zamienić pozwalamy; A iak prędko wspomniony Xiążę Biskup Płocki, tak za Dobra Jabłonną, iako y Wieliszew i inne Dobra *in aequivalenti* nabędzie, y iedne do Biskupstwa, a drugie do Opaćstwa przysłączy, takowe *Actus* za niewzruszone mieć chcemy, a zamienne Jabłona y Wieliszew *cum suis attinentiis* & *Jure Patronatus*, iako Ziemskie do tegoż Xcia Biskupa Płockiego y Sukcesorów *Sanguinis* dziedzicznie y wieczyście należeć będą.

Powrocenie Obrad Woiewodztw Poznańskiego, Kaliskiego y Gnieźnieńskiego na dawne miejsce do Miasta Srody.

GDy Poznańskie, Kaliskie, y Gnieźnieńskie Woiewodztwa, iedno zawsze formując Ciało, wspólne na Zjazdach swoich miewały Obrady, a dopiero Konstytucyą 1768. Roku osobne Powiatom na Poselskie Seymiki naznaczono miejsca, która osobność zamięściłaby łatwość naradzenia się przynosić miała, bywa przyczyną nieporozumienia się Powiatów; chcąc zarym do dawney te Obrady wprawić iedności, Seymiki rzeczonych Woiewodztw podług dawnych Praw tak Poselskie, iako y Deputackie na dawne miejsce, to jest do Miasta Srody w czasie przez ostatnie Prawo przepisany przywracamy, w którym miejscu y czasie tak Deputatów ze wszystkich trzech Woiewodztw wyżey wspomnionych, tudzież Posłów w liczbie Konstytucyą 1768. Roku wyrażoney przez Woiewodztwa sobie Obywateli, aby obierali, mieć chcemy.

Ustanowienie Grodu w Miasteczku Podgorzu.

POnieważ od zabranego Woiewodztwa Inowrocławskiego, część Powiatu tegoż Woiewodztwa pozostała się; Więc dogadzając sprawiedliwemu żądaniu Obywateli Woiewodztwa pomienionego Inowrocławskiego puł-Grodek w Miasteczku Podgorzu do Starostwa Dybowskiego należącym będący, na Grod podnosimy, y nie tylko Sądy Grodzkie, pod Imieniem Urodzonego Starosty Inowrocławskiego, ale y Sądy Ziemskie Inowrocławskie na kadencyach Prawem przepisanych, żeby się tamże sądziły, postanawiamy; a Urodzonemu Staroście Inowrocławskiemu miejsce po Staroście Brzeskim naznaczamy. Tranzakcyi zaś wszelkich Obywatelskich w tymże Grodzie Podgórskim, Urodz. Regentowi Grodz. Inowrocławskiemu od Urodzonego Starosty postanowionemu, przyjmowanie y ich konferwowanie, iako y Regentowi Ziemskiemu według przepisu Prawa *in positione Aetorum*, także przyjmowanie y ksiąg Ziemskich konferwowanie polecamy, którzy przysiężni być mają.

Ustawie-

Ułatwienie Pretensyi Urodzonego Ronikiera do Wsi Kryniczan.

POnieważ Wieś Kryniczany w Woiewodztwie Podolskim, a Powiecie Kamienieckim będąca, wraz z Starostwem Smotryckim za Dobra Klucz Jarudzki w Powiecie Latyczewskim leżący, na fundamencie Konstytucyi Roku 1768. zamianę Dobr Krolewskich za dziedziczne pozwalającej, w Roku 1774. w zamianę Dobr dziedzicznych weszła, y kwarta wraz z Łanowym w Roku przeszłym 1775. Skarbowi Rzeczypospolitey na Klucz Jarudzki w Krolewskie zamieniony do zapłacenia przeniesiona, y z tych Dobr zamienionych aktualnie się wypłaca. Aże w Roku przeszłym 1775. taż Wieś Kryniczany dziedziczna Konstytucyą lub Emphiteusim Ur. Ronikierowi dołożona; Przeto załatwiając tę kwestyą, aby *in subsequens* iakowa nie wyniknęła kłotnia, Emphiteusim wyrobioną na tęż Wieś Kryniczany Urodzonego Ronikiera, iako iuż na Dobra dziedziczne prokurowaną znosiemy, y tęż Wieś Kryniczany wraz z Dobrami Smotryckimi *cum attinentiis* za Dobra Klucz Jarudzki w Roku *ut supra* wyrażonym 1774. zamienione, dziedziczne mieć chcemy y uznaiemy, *salva aduitalitate* Urodzonego Pokutyńskiego, & *integritate Fundorum* teyż Wsi.

Sądy Ziemskie Łomżyńskie.

GDy Urodzeni Posłowie Łomżyńscy, przepisem Instrukcyi od Ziemi sobie dancy obowiązani, przełożyli na Seymie teraźniejszy trudność w dopilnowaniu Spraw Obywatelów Ziemi Łomżyńskiej, ze czterech Powiatów w Sądzie Ziemskim Łomżyńskim dla przeniesienia Konstytucyą Seymu przeszłego 1775. tychże Sądów na jedno miejsce do Miasta Naszego Łomży; zaczyn za zgodą Stanów zgromadzonych, Konstytucyą Seymu przeszłego całkowicie uchylivszy, aby Sądy Ziemskie Łomżyńskie podług dawnych Praw w trzech Powiatach teyż Ziemi kadencyami na miejscach zwyczajnych, uczyniając teraz pierwszą kadencyą dla Powiatu Ostrołęckiego w Ostrołęce, sędziły się, stanowiemy. Powiat zaś Zambrowski osobne swoje Ziemstwo podług warunku dawnych Praw mający, aby w Zambrowie, w Ziemstwie swoim osobnym Zambrowskim, w Sprawach do tegoż Sądu z przepisu Praw należących, sędził się, mieć chcemy, y postanawiamy.

Subdelegacya Sędziów Ziemskich.

OBiaśniając Prawa dawniejsze, na miejsce nieprzytomnego ktoregokolwiek z Sędziów Ziemskich, obierać Subdelegata *congregata Nobilitati* na Roki pozwalające stanowiemy; iż gdyby zdarzył się przypadek, y dwóch nieziechanie Sędziów, tedy takowych ich miejsca zastępujących Subdelegatów obrać będzie Obywatelom wolno; w nieprzytomności iednakże Sędziego, Podśęddek gdy obecnym będzie, miejsce iego *tanquam Subdelegatus natus* posiadać z pierwszeństwa *sine Electione* ma, a Subdelegat Sędziego *Electus* na miejscu Podśędka siedzieć będzie. Prawo iednak *de negligentibus Officialibus*, zachowane mieć chcemy; ktore to Prawo niniejsze niema się ścigać na Woiewodztwa Wołyńskie, Podolskie y Bracławskie.

Odmienienie Kadencyi Sądow Ziemskim Woiewodztw Poznańskiego y Kaliskiego.

NA żądanie Posłow Woiewodztw Poznańskiego y Kaliskiego, kadencye Sądow Ziemskich tychże Woiewodztw w czasie dla Obywateľow niewygodnym przez Konstytucye dawnieysze wyznaczone odmieniamy, y kadencye następujące deklaruiemy. Dla Ziemstwa Poznańskiego; pierwszą kadencyą w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniey; drugą w Poniedziałek przed Świętem Narodzenia Najswiętszey Panny Maryi. Dla Ziemstwa Kaliskiego: pierwszą kadencyą, tak iak teraz sędzić się zwykła, w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniey; drugą w Poniedziałek po S. Michale. Sądy Ziemskie Poznańskie w Poznaniu tygodni dwa. W Kościanie tygodni dwa. A po Kościańskich zawsze Sądy Ziemskie Wschowskie tydzień, Kaliskie w Kaliszu tygodni dwa, w Koninie tydzień, w Pyzdrach tygodni dwa, sędzić się powinny.

Pozwolenie rozebrania Zamku pod Miastem Nowym Korczynem.

Ponieważ Zamek pod Miastem Nowym Korczynem od dawnych czasow przez Nieprzyaciela zburzony został; Przeto stojące ieszcze mury z rozwalin zburzonego, U. Starości rozebrać, y ku rozrządzeniu swemu na Gruntową Starostwa potrzebę obrocić pozwalamy.

Przymnożenie Prowentu Skarbu Koronnego.

Ponieważ Prowent Rzeczypospolitey upada przez puste y zarosłe Woytostwa y Sołectwa w Starostwie Kolskim, a Possessyi uprzywileiowaney Ur. Starosty podległe, iako Lustracya ostatnia opisać; przeto chcąc takowe dochody powiększyć, dla Skarbu Koronnego, mieć chcemy; aby takowe Grunta Ur. Starosta zniósłszy się w tej mierze we wszystkim z Kommissyą Skarbu Koronnego, wolność podług słuszności umiarkowawszy, a po wyszłej wolności Prowent ustanowiwszy, kontrakty ludziom wszelkiey kondycyi dał *Jure Emphiteutico cum Successoribus*, które My Krol Przywilejami Naszemi nazawsze potwierdzamy.

Obiaśnienie niedokładności Imion Ur. Stanisława Szaniawskiego z Małżonką, w nadanym na Seymie 1775. Prawie Emfiteutycznym na Starostwo Małogoskie.

ZE w Prawie Emfiteutycznym na Seymie Roku 1775. na Starostwo Małogoskie nadanym, Imiona Urodzonych Szaniawskich *specificie* nie są wyrażone; przeto ażeby na potym wątpliwość nie wzniecała się, ubeśpieczamy Urodz. Stanisława y Annę z Kluszewskich Szaniawskich, iako im *Emphiteusis* na Starostwo Małogoskie *cum attinentiis*, y na Woytostwo w tymże Starostwie będące, *salvis* iednak *modernis Possessoribus*, służyć ma.

Konsens do ustąpienia Starostwa Bobrownickiego Urodzonemu Sumińskiemu.

ZA powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą, na Starostwo Grodowe Bobrownickie z Woytoństwem w Ziemi Dobrzyńskiej leżące, konsens do ustąpienia My Krol wydamy.

Uchylenie Ewikcyi.

Ponieważ Urodzony Woyciech Sławiński *in prajudicium tertii* na przeszłym Seymie Dobra swoje dziedziczne od Ewikcyi uwolnił; przeto tę okoliczność za zgodą Stanow zgromadzonych, *ad proprium Forum* do finalnego rozśadzenia odsyłamy.

Sprawiedliwość Obywatelom.

Wiele na tym zależy, aby sprawiedliwość w Państwach Rzeczypospolitey dla każdego Obywatela była wymierzona. Gdy zatem U.U. Posłowie w Stanach Rzeczypospolitey zgromadzeni, przełożyli Nam pokrzywdzenie Obywatelów przez ustanowionych Kommissarzów Furazowych, y innych szczególnych Obywatelów, którzy Summy za Furaże y Sol od Obywatelów, czyli Woytk rożnych wybrane przy sobie zatrzymali, *et quovis Juris titulo* pobrali; przeto dochodzenie Obywatelom krzywd swoich z takowemi krzywdzicielami w Ziemstwie, lub Grodzie *proprii Districtus* dozwalamy, oprocz tych Kommissarzy, którzy są *per Lauda* zakwitowani, a to *praevisa appellatione*.

Sądy Ziemskie Woiewodztwa Sieradzkiego.

NA żądanie U.U. Posłów Woiewodztwa Sieradzkiego w przyczynieniu kadencyi Ziemstwa Sieradzkiego Nam y Stanom Skonfederowanym przełożone, dozwalamy temuż Ziemstwu cztery kadencye na Rok, to jest dwie w Sieradzu, a dwie w Piotrkowie tym porządkiem. Pierwszą kadencyą w Sieradzu w Poniedziałek po S. Agnieszce, w Piotrkowie w Poniedziałek po Niedzieli zwanej *Cantate*, w Sieradzu w Poniedziałek po S. Małgorzacie, w Piotrkowie zaś w Poniedziałek po wszystkich Świętych, rok rocznie w zwycaynym miejscu, oprocz kadencyi iedney w Piotrkowie pod czas Trybunału w miejscu przez Sąd tamże umowionym do ostatniey Sprawy sądzić. Oraz toż Ziemstwo iako Strożów ksiąg Trybunału Koronnego zachowujemy. Przeniesienie także ksiąg z Radomska do Piotrkowskiego, z Szadku do Sieradzkiego Archiwów niebezpiecznie y bezstrożnie leżących, naznaczamy. W przypadku zaś niezachowania ktorego z Osob Sędziowskich, Subdelegata na miejsce z tych Powiatów w których kadencya przypada, obrać *Nobilitati* dozwalamy. Deputata podług Prawa obieranego mieć chcemy, a Seymikom Deputackim dzień dwudziesty drugi Lipca naznaczamy; Seymikom zaś Gospodarskim, nazajutrz po Seymikach Deputackich, po Powiatach *respective*, iako też y Seymikom Poselskim Szadek podług Praw dawnych determinujemy, y na zawsze ubeściczymy.

Subdelegacya dla Ur. Ostrowskiego Podśędka Łęczyckiego.

MAjąc wzgląd na zasługi w wielorakich Funkcyach Poselskich y Deputackich Urodzonego Woyciecha Ostrowskiego Podśędka y teraz Posła z Woiewodztwa Łęczyckiego, a przy zaniechoney od niego do Stanow Rzeczypospolitey prozbie, folgując zdrowiu jego nadwerżonemu; My Krol za powszechną zgodą zezwalamy, aby też sama Konstytucya Seymu przeszłego *Anni* 1775. ktora dla Urodzonych Miszewskiego Wyszogrodzkiego, Łuszczewskiego Sochaczewskiego Sędziow Ziemskich, także Karniewskiego Pisarza Ziemskiego wraz y Grodzkiego Rożańskiego pod tytułem: Subdelegacya Sędziom Ziemskim y Pisarzowi; nastąpiła; Temuż Urodzonemu Podśędkowi Łęczyckiemu w Sądach Ziemskich Woiewodztwa swego podług obmowy icy *de verbo ad verbum* na zawsze służyła. Nadto dla prędzey sprawiedliwości w Sprawach Granicznych na żądanie Woiewodztwa Łęczyckiego przez swych Posłów, drugiego Komornika Granicznego pozwalamy; ktorego Urodzony Podkomorzy postanowią ma-

Przyspieszenie Kanonizacyi Błogosławionego Szymona z Lipnicy.

Pokładając mocną wiarę szczęśliwego powodzenia kraiu naszego, w Intercessyach SS. Pańskich. My Krol z Stanami Rzeczypospolitey na Seymie terażniejszy pod związkiem Konfederacyi zgromadzonemi, za wdaniem się UU. Posłów Ziemskich Woiewodztwa Krakowskiego oświadczamy: iż o przyspieszenie Kanonizacyi Błogosławionego Szymona z Lipnicy, u Wielebnych Oycow Bernardynow na Stradomiu przy Krakowie spoczywającego, nicodwólcze do Stolicy Świętey Apostolskiej interessowanie uczynimy.

Konsensa.

ZA powszechną Stanow Rzeczypospolitey zgodą Konsensa do ustąpienia Leśnictwa Bronowskiego Wsiow Nowosiółki, y Czereszni, tudzież Radzep y Sulemiorki Starostwa Urzędowskiego, y Wsi Popowa z Woytostwami y przyległościami (gdy tego dzisieysy Posessorowie żądać będą) wydamy.

Uchylenie Konstytucyi Seymu ostatniego do Wsi Bawkowa.

NA żądanie Posłów Woiewodztw Krakowskiego y Sandomirskiego, Konstytucyą Seymu ostatniego 1775. uchylając, Sprawę około Wsi Bawkowa w stopień Prawa, w iakim przed ostatnią Konstytucyą była, *ad Forum competens* odsyłamy.

Pozwolenie ustąpienia Prawa dożywotniego na Wieś Strzyżew mianego, Ur. Twardowskiemu bywшему Woiewodzie Kaliskiemu.

Prawa dożywotniego, iakowym Ur. Twardowski bywszy Woiewo-
da Kaliski, trzyma Wieś Krolewską Strzyżew w Woiewodztwie
Lubelskim leżącą, aby komu innemu ustąpić mógł za konfensu
Naszym Krolewskim (który podług dawney formy z Kancellaryi Ko-
ronney bydz ma wydany) pozwalamy.

Subdelegacya Ur. Pifarzowi Ziemskiemu Grodzkiemu Warszawskiemu.

A Ponieważ Ur. Maciej Sobolewski Pifarz Ziemski Grodzki War-
szawski, Ustawą terażniejszyego Seymu obowiązany jest do
zasiadania na Sądach Seymowych, y także pisania Dekretow, a
też Sady Seymowe w czasie kadencyi Sądow Ziemskich y Grodzkich
przypadaia; przeto aby do sądenia Sądow Ziemskich, lub Grodz-
kich Warszawskich mógł na miejscu swoim, kiedy zechce, Subdele-
gata *ex Terrigenis* przyięgłego ustanowić, pozwalamy, a oraz od
przyięgi *super veram infirmitatem* Prawem ostrzeżoney, tegoż Uro-
dzonego Pifarza Ziemskiego Grodzkiego Warszawskiego uwalnia-
my; która to Subdelegacya Ruzyc ma Urodzonym Antoniemu
Grodzkiemu Wizkiemu, y Adamowi Jabłońskiemu Łomżyńskiemu
Pifarzom Ziemskim Grodzkim, niemniej y Felixowi Mikorńskiemu
Sędziemu Ziemskiemu, iako też Jozefowi Zaborowskiemu Podśęd-
kowi Gołtyńskim.

Pozwolenie nowey Fundacyi Missyi Ruskiey w Zytomierzu y przy niey Seminarium.

PRzychylaiąc się do prozb Pobożnego Michała Prymowicza Offi-
cyasa Generalnego Kiiowskiego Ruskiego, aby mógł przy Cer-
kwi Parochyalney Przemienienia Pańskiego w Mieście Naszym Zyto-
mirzu Missyonarzow y Seminarium Xięży Swieckich Ruskich, w
iedności y posłuszeństwie Kościoła S. będących zafundować, y na
takowych Fundusz dwaktoć sto Tysięcy Złotych Polskich wieczy-
ście zapisać, pozwolenie daimy, y na rozprzestrzenienie ściśnione-
go placu tey Cerkwi dla pobudowania Rezydencyi potrzebnych,
WW. UU. Jozefa Stępkowskiego Kiiowskiego y Stanisława Pru-
szyńskiego Owruckiego Kasztelanow, Łukasza Rybińskiego Kii-
owskiego, Jozefa Jakubowskiego Zytomirskiego Podkomorzych, Ka-
zimierza Choleckiego Chorążego, Adama Bukara Sędziego Zyto-
mirskich, Jgnacego Kordysza Bracławskiego Ziemskiego y Theodo-
ra Paszkowskiego Grodz. Kiiowskiego Pifarzow wyznaczamy, kto-
rzy choćby tylko w komplecie Osob trzech zechawszy się do Zy-
tomirza, na Rezydencyą Missyonarzow y Seminarium, dostateczny
plac wyznaczą, y co potrzeba będzie postanowią, a temu Ur. Sta-
rosta Zytomirski, ani kto inny sprzeciwić się y przeszkadzać nie-
ma, waruicmy.

Księgi Ziemskie y Sądy Dobrzyńskie.

LUho miejsca Sądów Ziemskich Dobrzyńskich dwóch Powiatów Konstytucyą 1775. odmienione, księgi Ziemskie z Lipna do Bobrownik przeniesione, przecież gdy się Obywatelom teyże Ziemi, miejsca, przez przyście Miał do lepszego Stanu, dawniey sądzonych Sądów, Miałto Lipno, że środkowe Ziemi, do leżenia ksiąg wygodniejszy y sposobniejszy być się zdaia, dogadzaiać zatym żądaniu Obywatelskiemu, Konstytucyą zwyż wyrażoną, co do ustanowienia kadencyi Sądów Ziemskim y przeniesienia tychże ksiąg Ziemskich uchylwszy, y Sądy Ziemskie, iak się przed zapadłą Konstytucyą sądziły, tak aby zwyczajem dawnym z poprzedzającym ksiąg otwarciem po Powiatach sądzone, y księgi z Bobrownik do Lipna przewidzione przez ktoregokolwiek z Sędziów Ziemskich zostały, mieć chcemy y postanawiamy.

Approbacya Fundacyi XX. Komuniſtów w Mieście Kielcach.

CHCząc aby Edukacya Młodzi Szlacheckiey swoy wzrost miała, gdy niegdy Przewielebny Xze Szaniawski Biskup Krakowski, Fundacyą XX. Komuniſtów w Mieście Kielcach dla Edukacyi Młodzi uczynił, a oraz do tey Fundacyi maigtność Widuchowa w Powiecie Chęcińskim leżącą onymże nadał, przeto chwalebny tegoż Przewielebnego w Bogu Xcia Biskupa Krakowskiego Fundacyą approbujemy, oraz nabycia teyże maigtności Prawem dziedzictwa od właściwych tey maigtności Dziedziców, rzeczonym XX. Komuniſtom pozwalamy, ktorzy od władzy Kommissyi Edukacyi Narodowej dependować mają.

Pozwolenie sprzedaży lub zamiany Wsi Opoczki.

PONieważ Wieś Opoczka w Woiewodztwie Lubelskim, a Powiecie Urzędowskim leżąca, Kapituły Sandomirskiej dziedziczna, blisko przyległa Dobrom Rachow zwanym Urodz. Joachyma Morſztyna dziedzicznym, a niektóre Dyfferencye tak z przyległości granic, iako y przewozu przez Wiſłę *inter hæc duo Dominia* zachodzą. Przeto teyże Wielebney Kapituły Sandomirskiej wspomnioną Wieś Opoczkę, Ur. Joachymowi Morſztynowi sprzedać, lub za inną Wieś w należytey proporcyi nabytą zamianę uczynić pozwalamy. *Mediante beneplacito Romano, & ſalvis Oneribus Reipublica.*

Przywrocenie Deputata na Trybunał Koronny Woiewodztwu Płockiemu.

CHCząc uczynić ſprawiedliwość Woiewodztwu Płockiemu, Konstytucyą Roku 1764. y 1775. co do Alternaty w obieraniu Deputata tegoż Woiewodztwa z Ziemią Dobrzyńską uchylamy, y corocznie Deputata Woiewodztwu Płockiemu na Trybunał Główny Koronny obierać przywracamy, a takowe przywrocenie, y dla Ziemi Dobrzyńskiej rozciągamy.

Sądy Ziemskie, Grodzkie, Rawskie y Sochaczewskie.

NA wniesienie Połłow Woiewodztwa Rawskiego kadencye Sądow Ziemskich Rawskich, odmieniając przelże, ustanawiamy. Pierwszą w Poniedziałek po nowym Roku; drugą po Niedzieli *Conductis*, trzecią według dawnego zwyczaju po S. Michale. Sądom zaś Grodzkim Rawskim zwyczajne cztery kadencye, bez przeszkodzenia Ziemskim, na pierwszych Sądach Grodzkich, ułożyć pozwalamy. Także kadencyą Sądow Ziemskich Sochaczewskich, która zwykła bywać *intra Octavas Corporis Christi post Dominicam Cantate*, w Sochaczewie, a w Mszczonowie po nich we dwie Niedzieli, sądzone mieć chcemy.

Kadencya Sądow Woiewodztwa Kiiowskiego.

Ponieważ Sądy Ziemskie y Grodzkie Woiewodztwa Kiiowskiego w trzech Powiatach zamykającego się, a sześć Juryzdykcyi Sądowych mającego, wygodnie bez przeszkody, iedney dla drugich Juryzdykcyi, na dawnych kadencyach sądzić się nie mogą; Przeto na prozbę Uu. Połłow tegoż Woiewodztwa postanawiamy, aby od rząd po dwa razy na rok Ziemskie, a Grodzkie Sądy po trzy razy sądzify się. Kadencye zaś Sądow Ziemskich, tak naznaczamy: Powiatowi Kiiowskiemu pierwszą w pierwszy Poniedziałek po S. Kazimierzu; drugą w pierwszy Poniedziałek po S. Bartłomieju w Zytomierzu. Powiatowi Zytomierskiemu; pierwszą w pierwszy Poniedziałek po S. Filippie y Jakobie, drugą w pierwszy Poniedziałek po S. Franciszku w Zytomierzu. Powiatowi Owruckiemu w pierwszy Poniedziałek po S. Troycy, drugą w pierwszy Poniedziałek po wszystkich Świętych. A między temi kadencyami Sądy Grodzkie, aby się po każdej kadencyi Ziemskiej w swoim Powiatowym Mieście sądzify, bez przeszkody Sądom Ziemskim, mieć chcemy, y dla prędszey Dekretow Exekucyi Komornikow ieszcze po dwóch każdemu Ziemstwu przyczynić pozwalamy.

Pozwolenie zamiany Dobr Duchownych niżey wyrażonych.

Dobra Duchowne Jamno y Kozłow, do Biskupstwa Poznańskiego należące, a od innych Dobr tegoż Biskupstwa odległe, za inne Dobra bliższe zamienić, y w tej mierze Tranzakcyę Przewielebnemu Xiędzu Biskupowi y Kapitulie Poznańskiej z Urodzonym Mikorskim Podkomorzym Gostyńskim, za zwykłemi uroczystościami zawrzeć pozwalamy, *Salva aequivalentia*, którey Ziemstwo mieysca, gdzie się kupią Dobra na zamian, dopilnować powinno, a gdy ta kommutacya nastąpi, ość za niewzruszoną mieć chcemy: Przytym w Słubicach dziedzicznych tegoż Ur. Podkomorzego Gostyńskiego, Fundacyą dla iednego Xiędza przy Kościele tamże uczynić pozwalamy, y tę ninieyszym Prawem potwierdzamy.

Roki Ziemi Wieluńskiej.

Przywracając dawny zwyczaj Rokom Ziemi Wieluńskiej, mieć chcemy; aby nayprzod w Wieluniu, a po nich w dwie Niedzie-

le w Ostrzeszowie, obserwując kadencye Roku 1775. przepisane, odprawowały się.

Pozwolenie czynienia wieczystych Tranzakcyi bez obecności Surrogatora, Woiewodztw Poznańskiego, Kaliskiego y Gnieźnieńskiego Wielkopolskich.

NA wniesienie UU. Posłów Ziemskich, ku łatwiejszey Obywatelom Poznańskiego, Kaliskiego y Gnieźnieńskiego Woiewodztw wygodzie, pozwalamy, aby wzorem wszystkich innych Woiewodztw Rezygnacye, Dożywocia, Reformacye, y tym podobne Tranzakcye, bez przytomnego Surrogatora przed księgami Grodzkimi czynić y zeznawać *abbinc* mogli, a tak iuż nieobecność Surrogatora, ważności ich uwłaczać nie będzie mogła.

Ubeśpieczenie mieysc Obrad Ziemiańskich.

USiłując oddalić wszystkie uciśnienia wolności Obywatelskiej porzory, y wynikające przypadki, stanowimy, aby z mieysc wszystkich publicznych Ziemiańskich Obrad Woiewodztw, Wielkopolskiej Prowincyi, tudzież Woiewodztw Krakowskiego, Sandomierskiego y Podlaskiego w czasie tychże Obrad Narodowego Zofnierzka stojące kommandy występowały, a to pod karą na Kommandanta w Artykułach Woyskowych o nieposłuszeństwo ustanowioną, ściągać się mającą. To zaś Prawo niema się ściągać do Miasta Rezydencyi Naszey Krolewskiej, tudzież Miasta y Fortecy Kamieńca Podolskiego, iako też y Prezydow Trybunałskich.

Miało Kazimierz.

UWolnionemu z kordonu Miastu Kazimierzowi przy Krakowie, wszystkie Prawa, Przywileie y wolności, ktorými się dawniey zaszczycało, tudzież Konstytucyą *Anni* 1764. *titulo* = Ubeśpieczenie Miast = ponawiamy. A tym ktorzy się na rozwalinach, lub pułtujących placach przez Miasto podług rzeczoney Konstytucyi nadawających, murować będą, wolność od Podymnego y po-Podymnego na lat dziesięć nadaemy. Nad to, Prawo na trzy Jarmarki temuż Miastu służące, a przez czasy krytyczne nie skurkowane, chcąc aby powstać mogło, przywracamy, y one w tymże Mieście ogłosić dozwalamy.

Warunek Nowego Korczyna, y Miasteczek Naszych Krolewskich w Koronie.

ZAbiegając dalszey ruinie Miasteczek Naszych Krolewskich w Koronie, a chcąc ich owszem do lepszey przyprowadzić porry, zakazujemy wszelkiey, pod żadnym pretextem Zydom pod Prawo Mieszczanom służące podciągającym się propinacyi; przykazuujemy oraz, ażeby Gorzelnie, ktore często do zgorzenia Miasteczek przyczyną bywają, z okręgu Miasteczek wyniesione były; gdzie zaś Mieszczanie mają Prawo do propinacyi, przytym ich zachowując, ostrzegamy: ażeby odtąd nie każdy w szczególności na
swoy

Twoy prośie propinował, lecz ażeby Magistrat imieniem Miasteczka co Rok, lub co lat trzy dawał Kontrakty na tąż propinacyą, iednemu tylko z naymąitniejszych z pomiędzy siebie, lub takiemu, któryby miał *Pignus Responsionis*, albo Possessorowi, ktorey ieżeliby się żaden z Mieszczan nie podiał, Possessor do zakontraktowania bliższym bydz ma. Prowent zaś ten, ażeby się na użytek ogolny Miasteczek obracał, stanowiemy, y dozor tego Possessorom zlecamy; nieuchylamy atoli zasłych o tąż propinacye z Starostami komplanacyi, y prowent Starostom służący podług Lustracyi zabezpieczamy, y kompozycye z temiż Possessorami podług Konfityrucyi 1768. Mieszczanom zawierać *in post* dozwalamy.

Sądy Ziemskie Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego.

NA żądanie UU. Posłow Woiewodztw Kuiawskich znosząc szkoldliwe na kapcyą Obywatelow, o sądzeniu Sądow *Ferialium* Prawo, y dogadzaiąc wygodzie Obywatelow, kadencye Sądow Ziemskich Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego dwie w Rok naznaczamy; Pierwszą w Poniedziałek pierwszy po Przewodnicy Niedzieli; drugą w Poniedziałek po Święcie S. Michała; ktore kadencye przez Niedziel dwie w Brześciu Kuiawskim sądzić się będą powinny, a po odbytych tych kadencyach, Sądy Ziemskie Jurzydykcyą swoją do Radzieciowa, ku tygodniowemu sądzeniu przenosić będą.

Approbacya Fundacyi WW. OO. Bernardynow y Panien Miłosiernych.

Ponieważ w Ukrainie w Woiewodztwie Kiiowskim, y Dyecezyi tamteyszey, iako Nam ieść przełożono, mało nayduie się Kościołow, a za uśmierzaniem się wielorakich nieprzyjacielskich praktykowanych w tamtym kraju burzliwości, niemało przybywa wiernych Katolików; Przeto za prozbą WW. Senatorow y UU. Posłow tegoż Woiewodztwa, Fundacyą Ur. Jana Kaierana Jlińskiego Starosty naszego Zytomirskiego dla WW. OO. Bernardynow, za Przywileiem Nayiasniejszego Krola Jmci Polskiego Augusta trzeciego Roku 1761. dnia czwartego Kwietnia w Warszawie danym, tegoż Roku dnia drugiego Maia do ksiąg Grodzkich Zytomirskich sposobem Oblaty wniesionym, dla użyteczności Duchowney, y pomnożenia chwały Boskiej naypotrzebniejszych; Tuzdież Fundacyą Wielebnych Panien Miłosiernych Reguły S. Wincentego à Paulo dla poratowania schorząszych, dla dawania Edukacyi Młodzieży Stanu Białogłowskiego w tamtym kraju bardzo potrzebnych, od niegdy Przewielebnego Zasłuskiego Biskupa Kiiowskiego, w Mieście Zytomierzu oznaczone, y poczynione, ze wszelkimi im służącemi Prawami y obrządkami approbuemy.

Warunek Łowienia Ryb na Rzece Warcie dla Possessorow brzegow oneyże ubeśpieczony.

ABy Possessorowie brzegow mieli sami Prawo łowienia Ryb na Rzece Warcie, rzeczą ieść sprawiedliwą; wszystkie zatym użypacye własności używania wolney przeciwnie, y *abusus* znosząc, deklarujemy.

deklarujemy: iż nikomu odtąd łowić Ryb na teyże Rzeczce wolno nie będzie, oprocz samych brzegow teyże Rzeki Dziedzicow y Possessorow Prawo do niey własności mających.

Kępa Bazar.

Odeślaną przez Sąd Kommissyi Skarbowey, między W. Dąbskim Woiewodą Brzeskim Kujawskim Starostą Dybowskim z iedney, a Szlachet. Magistratem Toruńskim do Stanow Rzeczypospolitey Sprawę rezolwując; Ponieważ Miasto Toruń sądownie od kępy Bazar nazwaney do Starostwa Dybowskiego zdawna należący, Konstytucyą Roku 1768. sobie przyznany odstąpiło, y na tym fundamencie *Remissa ad Ordines Regni* wypadła; więc przychylając się do tegoż Recessu przez Miasto Toruń uczynionego, wspomnioną kępę do Starostwa Dybowskiego na powrot przyłączamy; a o procenta przez Miasto brane, Sprawę do Affessoryi *pro finali decisione* w pretensyach *ab invicem* odsyłamy.

Pozwolenie sprzedaży Dobr Jaiek y części Woli Jaykowskiej.

Ponieważ Ur. Stanisław Morzkowski Sędzia Ziemski Wieluński, ma Dobra Wieś Jayki y Łązek nad Rzeką Wartą do Wsi Jaiek należący, tudzież części Woli Jaykowskiej Prawem dziedzicznym sobie służące, w Woiewodztwie Sieradzkim, a Powiecie Radomskim leżące, które otaczają Dobra Konwentu Jasney Gory Częstochowskiej WW. Xięży Paulinow y w sporach o granicę prawnych zostają; przeto unikając kosztow prawnych o rozgraniczenie, oraz niemogąc przykupić do tey Wsi Jaiek innych bliskich Dobr, żąda od Stanow Rzeczypospolitey pozwolenia sprzedaży, na rzecz wyżej rzeczzonego Konwentu OO. Paulinow. Więc My Krol z Stanami Rzeczypospolitey pozwalamy Urodzonemu Stanisławowi Morzkowskiemu Sędziemu Ziemskiemu Wieluńskiemu Dobra pomienione Jayki z Łąkiem y częściami Woli Jaykowskiej, temuż Klasztorowi Jasney Gory Częstochowskiej Xięży Paulinow dziedzicznym y wieczytym prawem sprzedać, z kondycyą: aby tenże Konwent wprzod *in equivalenti* z odleglejszych Dobr swoich koniecznie odprzedał, *in favorem* Stanu Szlacheckiego, nakazujemy, które to Dobra po nastąpioney sprzedaży, za Duchowne deklarujemy y uznajemy, y oneż do podatkovania Dobrom Stanu Duchownego w Państwach Rzeczypospolitey zwyczajnego przyłączamy.

INDYGENAT Y HABILITACYA.

Indygenat.

Za względność czynności bawiącego tu przedtym w krajach Rzeczypospolitey Xcia Jmci Daszkowa, z uczczeniem Imienia, y z nim zpowinowaconych Familii, za zgodą trzech Stanow do Indygenatu Syna iego przypuszczamy, y uczesnikami go wszytkich Prerogatyw temu Kleynotowi służących mieć chcemy.

Habi-

Habilitacya Wielebnego Jana Albertrandego.

MAiąc wzgląd na osobiste Talenta, y wierne Nam usługi Wielebnego Jana Albertrandego, onego do Kleynotu Szlacheństwa Polskiego przypuszczamy, y do wszystkich Godności Kościelnych y stopniow usług Rzeczypospolitey habilitujemy.

Prorogacya czasu dla Osob niżej wyrażonych.

Ponieważ Uu. Sartoryusz Konfiliarz, Zygmunt Ewerhardt w Konstantynopolu aktualny Agent, Pangali Tłomacz Językow Orientalnych nasi, y Giuliani niegdyś zaśluzonego Nayasnieyszemu Poprzednikowi Naszemu y Rzeczypospolitey Tłomacza tychże Językow Syn; Uu. Maior Straube, Stanisław Rutkowski, Adam Glezmer y Antoni Gieppert Patronowie Sądow Naszych Zadwornych Assessorskich; Uu. Julian y Mikołaj Czerkiewicz, Stanisław Lingenau w Kancellaryi pracujący, na przeszłym Sejmie do Kleynotu Szlacheństwa przypuszczeni, kondycyi kupienia Dobr w Państwie Rzeczypospolitey za pięćdziesiąt Tyficy dotąd zadolżyć uczynić nie mogli, więc żeby łaskawe względy w udarowaniu ich tym Kleynotem nie zostały bezskuteczne, czas do zadolżenia uczynienia wzmiankowanej kondycyi do lat dziesięciu prorogujemy, a wyżej wspomnianych Ewerhardta y Pangali Tłomacza, Giuliani, iako też Franciszka Rokkietanigo Expedycyonarza J. K. Mci w Rzymie, Dawida Scheinvogla dla odległości kraiu w którym mieszka, y wieku podeszłego, od osobistego wykonania Juramentu wierności Nam y Rzeczypospolitey uwalniamy, y wszystkich przy udziale Kleynotu Szlacheckiego na przeszłym Sejmie zyskanym zostawiamy.

R E C E S S A.

Recess.

GDy *Turnus* promowowania *desideriorum* Woiewodztw, Ziem y Powiatow przez upłynienie czasu Seymowania, na Ziemi Dobrzyńskiej stanął; więc wszystkie Desideria z Instrukcyi Woiewodztw, Ziem, y Powiatow, do decydowania niedoszłe w Recess do przyszłego Seymu puszczamy, y od tychże Woiewodztw, na przyszłym Sejmie, zaczynać będziemy.

Wdzięczność Sukcessorom Krwi y Jmienia Załuskich za Bibliotekę.

Sukcessorom Krwi y Jmienia Przewielebnych Andrzeja Krakowskiego y Jozefa Kiiowskiego Biskupow za Bibliotekę, okazanie nagrody y wdzięczności, w Recess do przyszłego Seymu odkładamy.

Rozwiązanie Konfederacyi.

Jakośmy w Akcie Konfederacyi terażniejszey, innego nie zakładali celu, iak żeby Seymujące pod Węzłem Jey Stany mogły jednomyślnie, pożytecznie, y ze skutkiem zaradzać około dobra powszechnego, tak gdy ten cel został dopełnionym; Akta teyże

Konfederacyi *in toto* approbowawszy, stanowimy: aby też Akta Koronne do Koronney, Litewskie do Litewskiej Metryki *in spatio* czterech Niedziel po zakończonym Seymie oddane były; wszystkie zaś spisku Barskiego Akta, Uniwersały, Sancita, postanowienia, Deklaracye, Ordynanse, Dekreta y przyięgi, wszystkie z postronkami Potencyami korespondencye, umowy, opisy, zgoda wszelkie iakieykolwiek bądź natury tegoż spisku, dyspozycye y czynności, uchylamy, kassuiemy, za nieprawne y nieważne nazawsze za powszechną Stanow zgromadzonych zgodą uznaiemy.

Aby zaś Obywatele ktorzy niepotrzebną stali się obfudy, sedukcyi y zbytecznego dowierzania ofiarą, mogli doświadczyć iak łaskawe y pełne dobroczynności są Nas Krola y Skonfederowanych Rzeczypospolitey Stanow postępowania, deklaruiemy: iż każdemu z Obywatelow w spisku tym zostaiącemu, a w krajach Rzeczypospolitey znaydującemu się, wolno y bezpiecznie w onychże przebywać będzie się godziło, byleby *à publicatione Legis Præsentis in Actis proprii Districtus* w Niedziel dwanaście Recess następującym sposobem w Grodzie sobie przyzwoitym uczynił, y takowy Recess *in forma Authentica* z Grodu wyięty, do Kancellaryi Rady Nieustającej odesłał.

„Ja niżej podpisany wyznaię tym moim Recessem, iż lu-
 „bo byłem y znaydowałem się w spisku Barskim, iednak będąc
 „wiernym Nayiasniejszyemu STANISŁAWOWI AUGUSTOWI
 „Krolowi Polskiemu, y posłusznym wszystkim Ustawom Seymo-
 „wym, od tegoż spisku odstępuię; Wszystkim onego opisom y
 „czynnościom posłuszeństwo wypowiadam, y że mnie iuż więcej
 „krępować y obowiązywać nie będą, *sub fide, honore & consci-*
 „*entia* przyrzekam.

Toż samo Beneficium y dla Osob spisku Barskiego za Granicą będących, na Rok ieden, to jest: *ad 1mam. Novembris 1777.* pod równemi kondycyami Recessu rozciągamy.

A krobymy w przepisany czas Recessu wyż wyrażonego nie uczynił, takowy *pro hoste Patria declaratur*, y iako z nieprzyjacielem Oyczyzny z nim postępowano bydź ma.

Gdyby zaś iakie gdziekolwiek przeciwne terazniejszyemu Seymowi nastąpić miały *Actus*, *pro nullis* one mieć chcemy, y deklaruiemy, a zatym ninieyszą Konfederacyą rozwiązuimy.

ANDRZEY MOKRONOSKI Mar- szałek Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowy.	ANDRZEY OGINSKI Marszałek Konfederacyi Generalney W. X. Litewskiego y Seymowy.

MICHAŁ Xiążę PONIATOWSKI Biskup Płocki, Deputat do Konstytucyi z Senatu.

JOZEF STEMPKOWSKI Kasztelan Kiiowski, Deputat z Senatu Prowincyi Małopolskiej.

AUGUST Xiążę Ordynat SUŁKOWSKI Woiewoda Kaliski, ex Senatu Deputat Prowincyi Wielkopolskiej.

ANTONI GIEŁGUD Kasztelan Zmudzki, ex Senatu Deputat z Prowincyi W. X. Litewskiego mp.

HYACINT Nasęcz MAŁACHOWSKI Referendarz Koronny, Poseł Woiewodztwa Sandomirskiego, Deputat z Prowincyi Małopolskiej.

K. J. LIPINSKI Podkomorzy Latyczewski, Poseł z Woiewodztwa Podolskiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiej mp.

MACIEY z Piętk SOBOLEWSKI Pifarz Ziemski, Grodzki Warszawski, Poseł Województwa Mazowieckiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej mp.

JOZEF MIKORSKI Podkomorzy y Poseł Ziemi Gołyńskiej, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej mp.

STEFAN DOMINIK ROMER Podkomorzy y Poseł Województwa Trockiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Litewskiej mp.

KAZIMIERZ WOLMER Sędzia Ziemski Grodzieński y Poseł, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Litewskiej mp.

ADAM CIECISZOWSKI Łowczy Liwski
J. K. Mości, Konfederacyi Generalney Koronney y Seymowy
Sekretarz mp.

REGISTR

TYTUŁOW KONSTYTUCYI KORONNYCH NA SEYMIE ROKU 1776. USTANOWIONYCH.

	Karta.
<i>Akt Konfederacyi Generalney Obojga Narodow.</i>	I
<i>Akcesy WW. Marszałkow y Kanclerzow nieprzytomnych przy Akcie Konfederacyi Generalney.</i>	10
<i>Wyznaczenie Osob Deputowanych do Konstytucyi.</i>	10
<i>Prorogacya Seymu.</i>	11
<i>Prorogacya Seymu dla samey tylko Elekcyi.</i>	11

MATERYE ZAGRANICZNE.

<i>Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Rossyjskim.</i>	12
<i>Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Wiedeńskim.</i>	12
<i>Moc Ratyfikacyi Konwencyi Granicznej z Dworem Berlińskim.</i>	12
<i>Zakon Maltański w Polsce.</i>	13
<i>Wyznaczenie Osob do Kommissyi zobopolnie z Kommissarzami Najjaśniejszey Cesarzowej Królowy Węgierskiej y Czeskiej o Pretensyach Obywatelow wzajemnie składających się.</i>	14

XIĘSTWO KURLANDZKIE Y POWIAT PILTYNSKI.

<i>Xieństwo Kurlandzkie y Semigalskie</i>	14
<i>Powiat Piltyński</i>	15

RADA NIEUSTAIĄCA.

<i>Deputacya do examinowania Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey</i>	15
<i>Obiaśnienie Ustawienia Rady Nieustaiącey przy Boku Naszym</i>	16
<i>Powinności y Władza Departamentow w Radzie przy Boku Naszym Nieustaiącey, oraz tłumaczenie obojętności Prawa 1775. Ustawy teyże Rady</i>	17
<i>Zaświadczenie Czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey</i>	21
<i>Deputacya do Examinowania Czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey</i>	21
<i>Elekcya Rady Nieustaiącey</i>	21

MATERYE PO-JEZUICKIE.

<i>Deputacye do Examinowania Kommissyow Rzeczypospolitey Edukacyi Narodowej, y Rozdawniczych Maiątku Jezuickiego Koronney y Litewskiej, tudzież Sądowych Koronney y Litewskiej Dobr Po-Jezuickich, iako też do Kommissyi likwidującey Długi Rzeczypospolitey</i>	24
<i>Ubezpieczenie Summ Ziemiańskich y Po-Jezuickich</i>	25
<i>Edukacya Narodowa</i>	25
<i>Kwit dla Kommissyi do rozrządzenia Dobr przeszło-Jezuickich w Koronie y Litwie wyznaczonych</i>	28
<i>Zaświadczenie Kommissyom Sądowym</i>	28
<i>Summa Najjaśniejszych Królewien Francuskich</i>	28

MATE-

MATERYE WOYSKOWE.

Kwit dla Kommissyi Woyska Koronnego	-	-	-	29
Komput y Płaca Woyska Koronnego	-	-	-	30

MATERYE SĄDOWE.

Sposob obierania Sędziów Seymowych	-	-	-	31
Nominacya Osob za Sędziów Seymowych obranych na Sessyach Pro- wincjonalnych	-	-	-	32
Ordynacya Sądów Seymowych	-	-	-	33
Warunek y Excepcya Xięstwa Litewskiego	-	-	-	36
Zbiór Spraw Sądowych	-	-	-	37
Deklaracya o Kommissjach y Remissjach z przeszłego Seymu wypadłych	-	-	-	37
Juryzdykcyja Nasza Sądów Zadiwornych Assessorów Koronney	-	-	-	40
Juryzdykcyja Nasza Referendarzka	-	-	-	40
Pisarz Dekretowy Sądów Naszych Zadiwornych Assessorów, y Me- trykanci Koronni	-	-	-	41
Zaspokojenie Sporów z Starostwem Owruckim, Obywatelów niżej wyrażonych	-	-	-	41
Tranzakcyje Potestamentowe	-	-	-	42
Konwikcyje w Sprawach Kryminalnych	-	-	-	42
Wyłączenie z pod Prawa o Kommissjach ustanowionego Spraw U. Potockiego Chorążego Koronnego z Pretensorami Dobr Jego za Krolewskie mianowanych	-	-	-	42
Warunek Kontraktów Zastawnych. y Dobr more Potioritatis posia- danych	-	-	-	43
Wyznaczenie Sądu do Sprawy między UU. Sokolnickimi Małżon- kami	-	-	-	43
Odesłanie Sprawy UU. Grocholskich Mieczników Koronnych Mał- żonków	-	-	-	43
Przyspieszenie sprawiedliwości W. Alexandrowiczowi Kasztelanowi Wizkiemu, Marszałkowi Dworu Naszego	-	-	-	43
Dobra Bar	-	-	-	44
Zagrożenie młodym traceniu Substancyi	-	-	-	45
Kompromis między W. Worcellem Kasztelanem Halickim, y UU. Kazimierzem y Katarzyną Choieckimi Wojskami Łukowskie- mi Małżonkami	-	-	-	45
Zlecenie Sędziom Seymowym rozśadzenia Sprawy niżej wyrażoney	-	-	-	45
Uwolnienie od rygoru Prawa U. Bollo	-	-	-	46
Uwolnienie Wundera od rygoru Dekretu	-	-	-	46

MATERYE SKARBOWE.

Zakwitowanie Kommissyi Skarbowey Koronney	-	-	-	46
Dochody Skarbu Koronnego	-	-	-	47
Wydatki Koronne	-	-	-	48
Tabella Expensy Koronney	-	-	-	48
Ubezpieczenie długów Naszych Krolewskich z Tabellą	-	-	-	48
Obciążenie Legis Sumptuaria	-	-	-	49
Przyspieszenie Satisfakcyi U. Piotrowi Dembińskiemu	-	-	-	51
Skład wszelkich Towarów	-	-	-	51
Uchylenie Prawa Seymu przeszłego pod Tytułem: Inkorporacya Woy- tostwa z Juryzdykcyą Miasta Nowey Warszawy, Dobra Nasze Krolewskie w Stan Dziedzictwa zamieniającego	-	-	-	52
Upewnienie Prawa Dożywocia dla N. Franciszki z Krasieńskich, N. Karola Krolewicza Polskiego, Xiążęcia Saskiego Mał- żonki	-	-	-	52
Uwolnienie od Kwarty Starostwa Niechorowskiego	-	-	-	52

R E G E S T R

Objaśnienie trudności względem dochodów y wydatków Skarbu Koronnego	53
Sprawiedliwość wybierania dochodów Publicznych	54
Dobra Stołowe Krolewskie	54
Sprawiedliwość W. Przebendowskiemu Woiewodzie Pomorskiemu	55
Zakwitowanie Kommissji likwidującej długi Rzeczypospolitey	56
Regulament dla Skarbow Obojga Narodow	57
Uchylenie Kommissji Emfiteutycznych	57
Przeniesienie Pensyi W.W. Podskarbin Nadwornym	57
Wyznaczenie Kommissarzy do Kommissji Skarbowych Obojga Narodow, tudzież do Kommissji Edukacyi Narodowej.	57

M A T E R Y E M E N N I C Z N E.

Kwit Ur. Gartenbergowi Sadogurskiemu	58
Materyały do Mennicy J. K. Mci	58

D E S I D E R I A W O I E W O D Z T W.

Ponowienie Prawa względem rewizyi Ksiąg dawnych Woiewodztwa Krakowskiego	59
Pozwolenie Zamiany Dobr niżej wyrażonych	59
Powrocie Obrad Woiewodztw Poznańskiego, Kaliskiego y Gnieźnieńskiego na dawne miejsca do Miasta Srody	60
Ustanowienie Grodu w Miasteczku Podgorsu	60
Ułatwienie pretensyi U. Ronikiera do Wsi Kryniczan	61
Sądy Ziemskie Łomżyńskie	61
Subdelegacya Sędziów Ziemskich	61
Odmienienie Kadencyi Sądom Ziemskim Woiewodztw Poznańskiego y Kaliskiego	62
Pozwolenie rozebrania Zamku pod Miastem nowym Korczynem	62
Przymnożenie Prowentu Skarbu Koronnego	62
Objaśnienie niedokładności Jmion Ur. Stanisława Szaniawskiego z Małżonką w nadanym na Seymie 1775. Prawie Emfiteutycznym na Starostwo Małogoskie	62
Konsens do ustąpienia Starostwa Bobrownickiego U. Sumińskiego	63
Uchylenie Epikcyi	63
Sprawiedliwość Obywatelom	63
Sądy Ziemskie Woiewodztwa Sieradzkiego	63
Subdelegacya dla U. Ostrowskiego Podśdaka Łęczyckiego	64
Przyspieszenie Kanonizacyi Błogosławionego Szymona z Lipnicy	64
Konsensa	64
Uchylenie Konstytucyi Seymu ostatniego do Wsi Bawkowa	64
Pozwolenie ustąpienia Prawa dożywotniego na Wieś Strzyżew mianego U. Tiwardowskiemu Bywшему Woiewodzie Kalickiemu	65
Subdelegacya U. Pisarzowi Ziemskiemu Grodzkiemu Warszawskiemu	65
Pozwolenie nowej Fundacyi Missyi Ruskiej w Zytomierzu, y przy niej Seminarium	65
Xięgi Ziemskie y Sądy Dobrzyńskie	66
Approbacya Fundacyi XX. Komunistow w Mieście Kielcach.	66
Pozwolenie Przedaży lub zamiany Wsi Opoczki	66
Przywrocenie Deputata na Trybunał Koronny Woiewodztwu Płockiemu	66
Sądy Ziemskie, Grodzkie Rawskie y Sochaczewskie	67
Kadencya Sądow Woiewodztwa Kiiowskiego	67
Pozwolenie zamiany Dobr Duchownych niżej wyrażonych	67
Roki Ziemi Wiluńskiej	67
Pozwolenie czynienia wieczytych Tranzakcy bez obecności Surrogatora Woiewodztw Poznańskiego, Kaliskiego y Gnieźnieńskiego Wielkopolskich	68

R E G E S T R

Ubezpieczenie mieysć Obrad Ziemiańskich	-	-	-	68
Miaſto Kazimierz	-	-	-	68
Warunek Nowego Korczyna y Miaſteczek Naſzych Krolewſkich w Ko-				
ronie	-	-	-	68
Sądy Ziemſkie Woiewodztwa Brzeſkiego Kujawſkiego	-	-	-	69
Approbacya Fundacyi WW. OO. Bernardynow, y Panien Miłofiernych				69
Warunek łowienia Ryb na Rzeczce Warcie dla Poſſeſſorow Brzegow				
oneyże ubezpieczony	-	-	-	69
Kępa Bazar	-	-	-	70
Pozwolenie przedaży Dobr Jaiek y części woli Jaykoſkiej	-	-	-	70

JNDYGENAT Y HABILITACYA.

Jndygenat	-	-	-	70
Habilitacya Wieleb. Jana Albertrandego	-	-	-	71
Prorogacya czasu dla Oſob niżej wyrażonych	-	-	-	71

R E C E S S A.

Receſs	-	-	-	71
Ważyczność Sukceſſorom Krwi y Jmienia Załuſkich za Bibliotekę	-	-	-	71
Rozwiązanie Konfederacyi	-	-	-	71

Omyłki w Druku Konſtytucyi Koronnych poczynione.

- Na karcie 12. wierszu 30. wzaiewne czytay wzaiemne.
- Na karcie 12. wierszu 17. będą czytay będą.
- Na karcie 12. wierszu 34. demarkracyą czytay demarkacyą.
- Na karcie 31. wierszu 51. miarkaiąc czytay miarkuiąc.
- Na karcie 32. wierszu 26. Pisaz czytay Pisarz.
- Na karcie 41. wierszu 38. Stanami czytay Stronami.

Omyłka w Konſtytucyi W. X. Lit.

- Na karcie 2. wierszu oſtatnim: Na Inwalidy extra Expens 14,000.
czytay 41,000.

KONSTYTUCYE WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO.

Kwit dla Kommissyi Woyska Litewskiego.

Jedy wszelkie czynności Kommissyi Woyska Litewskiego pilnie przez Delegowanych od Nas examinowane, y z przepisami Prawa Seymu przeszłego konfrontowane, są przed Nami Skonfederowaney Rzeczypospolitey Stanami dokładnie przełożone; przeto przyzwoite Osobom tę Kommissyą składającym oświadczając względy, że wszystkich Percept y Expensov tak Kommissyą Woyskową, co do administrowania Kassy generalney Woyskowej, iako też W. Ogińskiego Hetmana W. Litewskiego, co do Kassy Extraordynaryiney, iako kwitami y dokumentami dowiedzionych, kwituujemy. A że Likwidacya Woyska Litewskiego z Raty ostatney Marcowey 1776. Roku, z przyczyny nieprzypadłej przed Seymem terażniejszy Kadencyi teyże Kommissyi Woyskowej nie mogła być zupełnie przed Nami okazana; więc dokonczenie takowych likwidacyi Departamentowi Rady przy Boku Naszym Nieustaiący zostawujemy.

Ponieważ zaś W. Hetman Wielki Litewski przez miłość dobra Publicznego, widząc, że Podatki Podymnego y Czopowego na Woysko naznaczone, nie wystarczają na Żołd całemu Woysku, Addyament y Culagę Gwardyi Piechoty Litewskiej w Warszawie powinność przy Boku Naszym czyniący, w Racie Septembrowey 1775. Roku *de proprio* wespół z Xiążęciem Adamem Czartoryskim Cheffem teyże Gwardyi wypłacił *in quantitate* Złotych Polskich 62,500., tudzież, ponieważ temuz W. Hetmanowi W. Litewskiemu zaległszy za Rat

dwie Penfy Złotych Polskich 120,000. należy; więc, ażeby te obydwie Summy Złotych Polskich 132,500. wynoszące, przez Kommissyą Skarbową Litewską w następującej Racie, z najpierwszych Podatków wypłacone były, zalecamy.

Także, ponieważ Gwardya Konna Litewska dla szczupłości Wojskowych Podatków płacy sobie pod tytułem: Addytamentu należący, zupełnie nie dostawszy, tylko 20595. Złotych Polskich wzięła; więc y ten niedobór Złotych Polskich 24,405; iako teyże Gwardyi flusznie należący, ażeby był przez Kommissyą Skarbową Litewską wypłacony, postanawiamy.

Podobnież, ażeby Penfy niewypłaconey Kommissarzom Wojskowym Złotych Polskich 24,000; Pifarzowi Wojskowemu Złotych Polskich 12,000; a Generał-Adjutantowi teyże Kommissyi Złotych Polskich 2000. in Summa Złotych Polskich 38,000. tymże Kommissarzom, Pifarzowi y Adjutantowi przez Kommissyą Skarbową Litewską wypłacono było, nakazuemy.

Całe *Archivum Militare*, iakowe od Roku 1764. do czasu terazniejszego znayduie się, przez Kommissyą Litewską, Departamentowi Wojskowemu w Radzie przy Boku Naszym Nieustającej, miejsce Kommissyi obeymującemu, oddać nakazuemy.

Komput y Płaca Woyska Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

NAznaczoną na terazniejszym Seymie w Tabelli Generalney Expensy Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego Summę 2,300,000. Złotych na Woysko Wielkiego Xięstwa Litewskiego, które w Percepcie y Expensie, równie iak wszystkie dochody y wydatki Rzeczypospolitey od pierwszego Septembra Roku bieżącego zaczynać się powinny, za zgodą wŹszecz Stanow, następującym sposobem rozrządzamy.

Na Sztab Generalny - - - 260,000.

Na Hetmana Wielkiego	-	-	60,000.
Na Hetmana Polnego	-	-	40,000.
Na Pifarza Polnego	-	-	15,000.
Generał Artylleryi przy Lipniskach y Geronach <i>conservatur</i> podług Konstytucyi 1775.			
Na Strażnika Wielkiego	-	-	14,000.
Na Generał-Inspektora	-	-	12,000.
Na Strażnika Polnego	-	-	6,000.
Na Oboźnego Polnego	-	-	4,000.
1. Generał-Lieutenant	-	-	12,000.
2. Generał-Majorów a fl. 10,000.	-	-	20,000.
4. Generał-Adjutantow Hetmańskich po 3,000.	-	-	12,000.
2. Buńczucznych po 3,000	-	-	6,000.
1. Stanowiczy	-	-	2,000.
1. Sędzia Wojskowy	-	-	2,000.
1. Pifarz Wojskowy	-	-	9,000.
1. Regent Wojskowy	-	-	2,500.
1. Generał-Audytor	-	-	2,500.
Na Inwalidy y extra Expens	-	-	14,000.

In Summa - 260,000.

Ktorą

Ktorą Summę od wyż wyrażoney uiąwszy, resztujące floren: 2,040,000. na same Woysko destynnujemy; ale że wyśłani do lustrowania onego ieszcze nie powrocili, y przed końcem Seymu terażniejszego dokładna przez nich informacya o liczbie y Stanie Woyska doysć Nas nie może; Zatyń postanawiamy, że Repartycya tych 2,040,000. Złot: przez Nas y Departament Woyskowy w Radzie Nieustaiącey, za zdaniem teyże Rady *in pleno*, uczyniona będzie w taki sposób, żeby liczba aktualna, iaka się z Rapportow Lustratorskich pokaże, iezeli niepowiększoną, przynajmniey y iedną głową *in Summa* umniejszoną nie została. To iednak mając za prawidło, że pierwey trzeba aktualnie iuż będących tak doskonale opatrzyć, aby zupełńie do marszu y bitwy zostali usposobionemi, niżeli totalność Woyska w liczbie głów pomnażać będziemy.

Rozdział zaś y rozporządzenie wśystkich części Woyska Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Nam y Departamentowi Woyskowemu w Radzie Nieustaiącey, za zdaniem teyże Rady *in pleno* zostawujemy, waruiąc, ażeby Expens wszelka zbyteczna umniejszona z usług istotną Rzeczypospolitey iak najlepiey ubeśpieczoną była; Ażeby nikt rangi swey nie utracił, a ci Officyerowie, ktorzyby przez Regulament przysły aktualność służby utracić mieli, albo sami o Abszeyt profilu, część iaką płacy swoiey pierwsi do dalszego piasłowania, a drudzy, poki życia, zachowaną mieli.

Co się zaś o Garnizonie Warszawskim w Proiekcję pod tytułem: *Komput y Płaca Woyska Koronnego* powiedziało, to się ściąga y do Wielkiego Xięstwa Litewskiego; kiedy tam My Krol znaydować się będziemy.

Kwit WW. Podskarbim Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Urodzonym Kommissarzom Skarbowym.

Ponieważ Wielmożni Michał Hrabia Brzostowski Wielki, Antoni Tyzenhauz Nadworny Podskarbiowie W. X. Litewskiego; tudzież WW. III. Jozef Prozor Kasztelan Witebski, Marcin Oskierko Marszałek Oszmiański, Jerzy z Hanusza Lepariski Upitki, Jan Wołkowiński Grodzieński, Konstanty Ludwik Jeleński Mozyrski Podkomorowie; Jozef Kazimierz Stupałkowski Pisarz Grodzki Lidzki, na Seymie przeszłym Roku 1775. od Nas wyznaczeni Kommissarze Kommissyi Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego oddawśy Nam y Stanom Rzeczypospolitey rachunki, z wszelkich dochodow y wydatkow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego od dnia 23. Marca R. 1775. czyli od daty ostatecznego zakwitowania do dnia 25. Apryla Roku ninieyszego 1776. rządzonogo; przed Delegowanemi od Nas w Konfityucyi tey Delegacyą ustanawiaiącey wyrażonemi, dostatecznie dochodow y wydatkow tegoż Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego dokumenta y wszelkie Akta swoie pokazali; z tychże dochodow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego (łącząc w toż y Summę od rachunku poprzedzonogo Roku 1775. w Kassie Skarbowey, y na Remanentach pozostałą) tudzież z wydatkow tegoż Skarbu za czas wyż wyrażony zupełną uczynili kalkulacyą, oraz *de omnibus suis gestis & transactis* dostatecznie uiścili się. Przeto tychże Wielmożnych Podskarbich y Urodzonych Kommissarzow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego, upewniwszy o wdzięczności za przykładne y doskonałe Urzędowych obowiazkow sprawowania, y podięte *pro Publico* prace, żadney nie zostawuiąc pretensyi, zupełńie kwituemy; Summę zaś re-

sztuując w Kasie Złotych 1435. groszy 27. y na Remanentach podług adnotacyi rachunkowych z asygnacyami do nich wydanemi y stosującemi się pozostałą, w rachunku podanym wyrażoną *ad dandum* z niey *rationem* następujący Kommissyi Skarbowey zostawuemy.

Ustawa Podatku Xięstwu Litewskiemu.

Dla pomnożenia Skarbu Publicznego w terażniejszy Exensach, Aukcyi potrzebnącego, następujące w Xięstwie Litewkim stawiemy Podatki.

imo. Od Kapitałów za Obligami, Wexlami, oraz wszystkimi y wszelkimi Inskrypcyami tak od Stanu Duchownego, iako y Świeckiego dawanych, porównyując między temiż Stanami podatkiowania, naznaczamy do Skarbu Publicznego ieden Procent, który w ten sposób wypłacany y perceptowany bydz ma; Jż Kredytorowie wszyscy *cujuscunque Status & Conditionis*, mają Inskrypcye wszelkie na swe Kapitały w Kancellaryach Grodzkich Woiewodztw y Powiatow oświadczyć, a to *sub rigore* Konfiskaty czwartey części Kapitałów *ad ararium Publicum*, po dowodney konwikcyi o takowych kondyktach między Kredytorami, a Debitorami zachodzących, *ex Delatione* o to sprawy *ad instantiam cujusvis*, z ubeśpieczeniem dla niego dziesiątey części *rei deducta*, & *arario publico adjudicata*, z Rejestru *Fisci* w Sądach Kommissyi Skarbowey *extendendo*, co przed Ratą następującą Marcową, nie później iak *ultimis Martii* do skutku przywiedzionym bydz ma. A Regenci tychże Kancellaryi z Akt, gdzie te Kredytorow wiadomości o Kapitałach oświadczone, y od pierwszego zapisania należec będą, Wypisaną specyfikacyą dokładnym Raportem mają przelać do Kommissyi Skarbowey, podług Schemma od niey na to uformowanego, y do dawania takowego Raportu na każdą corok Kadencyą Marcową y Oktobrową, Kommissyi Skarbowey względem odmieniającego się stanu Kapitałów, są obowiązani. Jezliby zaś zdało się Kredytorom przenieść swe Summy w inne lokacye, w inney zatym Kancellaryi, podług zrzeczności zapisać ie wolno będzie. Takowy zaś prówent z Kapitałów będąc aktualnie procentowanym od Raty przyszło-marcowej 1777. Roku poczynającej się, do Kancellaryi (w których Inskrypcye zapisane będą) dwoma Ratami Septembrową y Marcową wnoszony bydz ma przez Kredytorow. A iesliby w tych zwykłych innym publicznym podatkom Ratach od Kredytorow nie był wnaszany, Kancellarye do Exekucyi Retenta na delatę wydawać mają, w wynikłych zaś kwestyach y przypadkach, Kommissyi Skarbowey donosić, y podług rezolucyi im, *hac in re* daney, postępować powinny będą. Zeby zaś Kredytorowie będąc teraz od swych Summ do płacenia procentu Skarbowi Publicznemu obowiązani, z zawodu od Debitorow krzywdy nie mieli; Rozprawę za obligami y wszelkimi względem Summ pożyczanych inskrypcyami (oprocż Praw zastawnych, które rerażniejszy postanowienie uprzedziły) dla przyspieszenia satysfakcyi *in Foro ubiquinario* w Wielkim Xięstwie Litewskim bez żadnych zgoła dylacyi, obmow y excepcyi ostrzegamy. Do tego iednak od Summ pożyczanych opisanego teraz na Kredytorach obowiązku, pożyczone na kilka y kilkanaście niedziel Summy, iakąkolwiek bądź inskrypcyą opisanę, lub postanowieniem obwarowane, iako też mase pieniężne kwoty, gdyby też y do roku między Obywatelami pożyczane, skoro Tyśiąca Złotych *quantitatem non excedent*, należec nie mają. A iako takowy procent do Skarbu Publicznego nie od Debitorow, lecz od Kredytorow z należących im od Kapitałów prowizyi naznacza się, tak z ustanowionego procentu po siedm

siedm od Sta, od Duchownych y Swieckich Kapitałow niniejszym Prawem porównanych, Aktorowie Summ Kapitałnych rzeczony po-
datek, oddawać y wypłacać powinni będą. Gdyby nawet z dobro-
wolnego między kredytującym y pożyczającym postanowienia, y
mniejszy między niemi procent był opisany, czyli umowiony, za-
wsze jednak Kredytor, a nie Debitor od swego Kapitału procent ie-
den winien Skarbowi Publicznemu będzie, y ma go według miejsca
y czasu wyżej opisanego wnosić y wypłacać. Ażeby zaś w Summach
na obligi pożyczanych nie zatrudniły się kredyta między Obywatela-
mi, przez konieczną dobr za nie zastawy albo arędowania pretensyą;
Przeto: chociażby takowe Kapitały po oświadczoney ich z niniejszey
ustawy do Kancellaryi wiadomości, odtąd na Zastawy lub Arędy prze-
niesione były, zawsze jednak z nich, płacenie procentu iednego do
Skarbu Publicznego należeć będzie. A gdyby Summa iedna na Kon-
traktach, lub w inney kredytów okazyi, przez kilka rąk przechodzi-
ła, procent od niey, iako ieden Kapitał znaczący raz tylko rach-
wany bydz ma: Y do czyiego ona Aktorstwa Kapitałem należy, ten
procent ieden od niey do Skarbu Publicznego płacić powinien będzie.
Wszakże, gdy takowe Summy kapitałne na kupno Dziedzictw prze-
dą, Kredytorowie wyzuwający się z Aktorstwa tey Summy płacić nie
będą procentu, iako obowiazani płacić Ziemski podatek z dobr dzie-
dzictwem nabytych; Lecz Przedawcy fortun biorący za nie kapitały;
ieźliby ie odtąd procentowali, lub na Zastawy czyli Arędy zażywali,
płacić zwyż opisany procent do Skarbu Publicznego powinni będą.
Kiedyby zaś Debitorowie w długach przez się zaciągniionych, odda-
wali wiecznością dobra Kredytorom, od takowey Summy gasnącey
w procentowanej kapitałow naturze, a tym samym przestającej bydz
procentowaną, dochod do Skarbu Publicznego nie ma bydz płacony.
Kapitały takż przez tacy dobr zachodzące, ieźliby powszechnego
nie miały procentu, od takowych w proporcycą uszczerbku procent do
Skarbu Publicznego, Kommissya Skarbowa uregulować powinna. Po-
ki iednak Taxatorskie Dekreta w wyrokach swych *in Principali* nie
zakończą się, procent od takowych kapitałow iść, y dla niezrępe-
ney *quantitatis* kapitałow wiadomości, wczesne onego (co do procen-
tu) uregulowanie następować nie ma: Lecz po zakończeniu o tako-
we Summy rozprawy, takowa procentu zaległość; rachując od Raty
przyszło-marcowey Skarbowi Publicznemu bonifikowaną przez Kredy-
torow bydz ma. A gdyby komu z Obywatelow na Bankach Zagra-
nicznych lokować zdało się swe Summy, procent iednak wyżej opi-
sany od tychże swych kapitałow do Skarbu Publicznego wnosząc, y
za utaienie, rygorowi (wyż o taieniu kapitałow wyrażonemu) pod-
legać powinien będzie: Kiedyby zaś Summy Zagraniczne do Kraiu,
lub z Korony do Litwy wprowadzone były, tedy od takowych Summ,
iako do Zagranicznego lub Koronnego Aktorstwa należących, a kre-
dytem u Debitora Litewskiego znajdujących się, y chociażby u nie-
go procentowanemi były, procent iednak od nich do Skarbu Publi-
cznego iść nie ma. Takż od Summ na dobrach za Kordonem Ros-
yjskim *evictionaliter ante hanc Legem* opisanych, procent płacony dopo-
ty bydz nie ma, dopoki takowe Summy do Kraiu nie przyidą. Sum-
my też testamentami legowane y zapisywane, iako y Summy na dobra
non de liquido wnoszone, ponieważ nie są aktualnym kapitałem, y
tylko w idealnym walorze utworzone, płaceniu procentu do Skarbu
Publicznego podlegać nie mają. Summy takż Ex-Jezuickie, iako
do Aktorstwa Funduszu *pro Publico* Edukacyinego należące, iako też
Summy Obywatelskie na Kahałach, dla ich zubożenia, przez Dekre-
ta likwidacyine, y postanowienia między Kredytorami, a tym Debitor-

stwem, ponieważ Procent zmniejszony mają, naznaczonemu teraz do Skarbu Publicznego płaceniu iednego Procentu podlegać nie powinno być. Ażeby zaś Kredytorowie naznaczonego teraz od nich Prawem do Skarbu Publicznego Procentu na Debitorach swych nie wymagali, y wyższością wymaganych Procentów przestępstwa Prawu nie czynili, animadwersyą Instygatorom W. X. Litt. naznaczając *ex Delatione cuiusvis* w dowiedzionym przestępstwie, Rygor straty dziesiątej części Kapitałów, naznaczamy: od którego ażeby Juryzdykcy (gdzie o to Sprawa będzie) nikogo nie uwalniały, warujemy. Y dla tego choćby kto z Debitorow na płacenie większego nad siedm Procentu opisał się, takowa Inskrypcya przeciw Prawu zaśła, że *ullatenus* ważyć nie może, postanowienia zatym niniejszego przeistaczać, ani Kredytorow *à Rigore*, y Juryzdykcy *à Nexu* onego wskazywania uwalniać nie powinna, ostrzegamy. O Delatorach zaś w niedowiedzeniu przez nich zadawany komużkolwiek z Kredytorow krzywdy Skarbu Publicznego, dawniejsze Prawa reasumujemy.

zdo. Ufundowanie mniejszych Miałeczek Magdeburckich, ponieważ przez bawienie się Mieszkańców ich nieumiejętnie utrzymywanym Rolnictwem, a do Kupiectwa, Handlow, y Rzemioł nie zachęconych, długoletnim doświadczeniem zamierzonego Przywileiom nie dowodzi skutku, owszem Sądy przez nieumiejętnych Radcow, przeciwnie sprawowane były, a przyznania w Aktach Magdeburckich dla różnych szkodliwych Przykładow Prawem 1764 Roku, są skaffowane; Zaczyn zostawiwszy też Magdeburgie w Stołecznych Miałtach y Grodowych, ku wszelkim Sądom Publicznym okolicznościom wytarczające, y dla wartości tychże Miałt potrzebne, iako to: w Wilnie, Lidzie, Trokach, Kownie, Nowogrodku, Wołkowysku, Pińsku, Mińsku, Mozyrzu, tudzież w celniejszych Miałtach Naszych Stołowych, iako to: w Brześciu y Grodnie, y zupełniejsze tych Miałt w wewnętrznym porządku uregulowania Kommissyom *Boni Ordinis* od Nas naznaczonym, y naznaczyć się mającym poleciwszy, wszystkie y wszelkie inne Magdeburgie (z ostrzeżeniem przeniesienia ich Aktow do Kancellaryow Grodzkich Woiewodzkich y Powiatowych, w których te Miałteczka leżą) znosiemy, y Prowent z nich do Skarbu Publicznego naznaczamy; w ten sposób: Kommissya Skarbowa ma nieodwłocznie zebrać do tychże Miałteczek Lustracye, przez dobranych na to zdolnych Lustratorow, którzy za Instrukcyą od Kommissyi Skarbowey sobie wydaną, Prowent każdego Miałteczka przeyrzą, y Grunta ich z uwagi dobroci y położenia, tak Mieszkańców Miałteczek, iako Wsi do nich należących, proporcjonalnie do Wartości otaxowawszy, y dla Mieszczan zostawiwszy, dokładną Lustracyą opiszą, a coby z Gruntow, którychby sami Mieszkańce bliżej będąc czynszowania ich, zarabiać nie mogli, pozostawało: *preferibilis* Starostom y ustronnym Obywatelom *sine praesudicio* Mieszczan czynszować chcącym, w ułożoney Taxy daninie postąpią, z Propinacyi ięzeli by się należąca do Mieszczan bydź okazała, y wszelkich Przychodow Prowent uregulują, ustanowią, y opiszą, y oddzieliwszy częśćkę każdemu Miałteczkowi do przywoitey onego *pro Publico* potrzebney Reparaty, Intratę każdego Miałteczka zlikwidowawszy, na co roczny do Skarbu Publicznego dwoma Ratami, wszelkim Podatkom zwyczajny Dochod, naznaczą, y takowe Lustracye do approbacyi Kommissyi Skarbowey oddadzą, wedle których Prowent przez Mieszkańców każdego Miałteczka, y Wsi do nich należących, porządkiem w Lustracyach ułożonym, wypłacany bydź ma. Tak iednak też Lustracye powinności Miałteczek ułożyć y opisać mają, ażeby ciż Miałteczek Magdeburckich Mieszkańce nad Płacę swych Dochodow do Skarbu Publicznego należącą, y nad dawne

dawne według swych Ustaw powinności dla Starostów, do żadnych innych przez tychże Starostów pociąganiem nie byli. A gdy już od-
tąd Sądy Magdeburskie nieużytecznie sprawowane ustać powinny, a
Płaca z Miałeczek y Wsi do nich należących Lustratorskim będzie do-
kładnie opisana naznaczeniem, w przypadkach więc małych Sporów
między temiż Mieszkancami, Starostowie Sądy odbyć powinni; De-
kreta swe w porządnym na to Protokółach zapisując, od których w
przypadku uciążliwości, y w wymaganiu nad Lustracją iakiegokolwiek
Daniny, Pozwanie przez tychże Mieszczan Starostów, iako w okoli-
cznościach od-
tąd po ustatych Przywilejach, *ex re* Lustracyi rozsądze-
nia wyciągających, do Kommissyi Skarbowey, a w innych przypad-
kach nietyczących się rzeczony Lustracyi do Assessorji, wolne bę-
dzie: którym bezpieczeństwo własności od Starostów y kogożkolwiek,
bawienie się Kupiectwem, Handlem y Rzemiosłem, wolność nabycia y
przedania Domów, Placów y wszelkich Maiątków oraz przeniesienia
się, y wyścia z swych Sadzib waruje się y ubezpiecza się. A Mag-
deburgie Miałt Dziedzicznych y porównanych z niemi w Podatkowa-
niu Dobr Stołowych (procz celniejszych Miałt wyż wyrażonych)
podobnemuż uregulowaniu, pierwsze Dziedziców, a drugie Admini-
stratorów Naszych na przyzwoity Prowent swym Aktorstwom należą-
cy, y Sądom według zwyczaju w Dobrach Stołowych, Administra-
torów Naszych *definitivè* podległemi by-
dź mają. Gdyby zaś zdawała
się Dziedzicom w swych Miałteczkach konserwacya Magdeburgii, wol-
no to Im będzie, lecz te Magdeburgie do wewnętrznego według swych
Ustaw porządku, czyli Potocznego Sądu swych Mieszczan, a nie do
sądzenia ustronnych Spraw Kryminalnych, *abusivè* po niektórych mie-
scach *per ignorantiam* zażywanego, należec mają.

3to. Używanie Kart, ponieważ od dobrowolnego każdego za-
leży przedsięwzięcia, zaczym od nich Podatek powszechności nie doty-
kający, y używającym Kart niedotkliwym sądząc, dla pomnożenia
Skarbu Publicznego, y dostarczenia onego potrzebom, procz dawney
płacy na Cłach od Kart z Zagranicy wprowadzanych, które przy
weyciu w Granice, y przy odesłaniu śtępowanemi by-
dź mają, te-
raz naznaczamy: od każdej Gry Kart Francuskich po Złotyeh dwa,
a od Gry Kart Polskich po Złotym jednym, które iak mają by-
dź śtę-
powane, y od nich naznaczony Prowent, iak bez uszczerbku Skar-
bowi publicznemu dochodzić ma, Kommissyi Skarbowey urządzenie
tey Eksekucyi zlecamy.

4to. Od wszystkich Młynów Zbożowych w Xięstwie Litewskim;
a Possessorów *cujuscunque Status & Conditionis* ustanawiamy Podatek
podług następującej Kłasyfikacyi, to jest: Od koła na wielkicy wod-
dzie po Złotyeh dziesięć; Od koła na średnicy wodzie po Złotyeh
ośm, od koła na małej wodzie po Złotyeh sześć; Od koła na naj-
mniejszey wodzie po Złotyeh cztery; w Mieście zaś Wilnie, ze są
na wielkicy wodzie wysoko Intratne Młyny, tedy od koła po Złotyeh
sześćnaście; A z wietrznych Młynów w całym Xięstwie Litewskim od
każdego Kamienia po Złotyeh sześć naznacza się; który Podatek ro-
wnie z innemi dwoma zwykłemi Ratami przez połowę w każdej, pod
Rygorem Podatki Publiczne warującym, do Kancellaryów w każdym
Woiewództwie y Powiecie z Młynów w nich sytuowanych, od Posses-
sorów Dobr wypłacany by-
dź ma, a na zlustrowanie takowych Mły-
now, y spisanie tego Podatku, Lustratorów Kommissya Skarbowa na-
znaczy; Którym Pensyą z tychże Młynów od każdego koła po Złote-
mu jednemu ustanawiamy. Y takowy Podatek koł Młynskich od na-
stępującej Raty Marcowey zaczynać się ma, w ktorey Possessorowie
przy należytości od koł Młynskich y Dochod na Pensyą Lustratorską

wyznaczony, importować powinni będą, a Luſtratorom po przejrzeniu y zaaprobowaniu ich luſtracyi, naznaczony Dochod do wypłacenia przez Kommiſſyą Skarbową aſſygnowany bydz ma. Te zaś Podatki iako wſzyſtkie y wſzelkie inne w Wielkim Xięſtwie Litewſkim do Skarbu Publicznego Percepcyi należące, ſprawiedliwcy równie iak przezorney podług Prawa Exekucyi Kommiſſyi Skarbowey zalecamy; arendowania zaś ich pod wſzelkim pretextem zakazujemy.

Deklaracya o Kommiſſyach oſtatniego Seymu do Prowincyi W. X. Litewſkiego ſtoſu- iących ſię.

SPrawy wſzyſtkie y wſzelkiey natury, niezawierające w ſobie *mat-
teriam Status*, w ktorzych o Dobra, Summy y Granice w Wiel-
kim Xięſtwie Litewſkim leżące z prywatnych między Obywatelami
Procederow exportowane były z Seymu przeſzłego Kommiſſye, a przez
Reiekty lub Remiſſy Kommiſſyjne, albo Trybunalne, czyli *in Con-
tutnaciām* drugiey Strony, lub *ex paritate Votorum* na Kommiſſyach
odeſzłe, albo też dla innych przyczyn dotąd niezakończony y nie roz-
poczęte: na oſtatnie ich rozładzenie, *sine quavis exceptione* odyſyłamy
do Trybunału, ktore że na ſtopniu przyſpieszoney były rozprawy,
więc *in eodem Juris gradu* w Trybunale, z Regeſtru Spraw *Ter-
mini taſti* rozładzone bydz mają. Oczewiſte iednak między ſtawiającemi
obu Stronami, finalnie *in Principali* zaſzłe na Kommiſſyach, a przez
obu ſtronnych Kommiſſarzow *ſervato Juris gradu* ferowane, y dotąd
z ſłuſznych pobudek zaſkarżeniem niewzruſzane, iako też wyrokami
Trybunalnemi rezolwowane, lub konwencyami między Aktorami ztwier-
dzone Dekreta, za niewzruſzone mieć chcemy. A w Sprawie J.W. Ka-
rola Woiewody y Urodz. Hieronyma Woiewodzica Wileńſkich Xiążąt
Radziwiłłow, z Kuratorami, *Ex re Curatorii* z Poſſeſſorami Dobr
tychże Xiążąt, iako też z Pretenſorami, oſobną Kommiſſyą w Po-
niższych Uſtawach naznaczyć ſię mającą oſtrzegamy.

Sprawiedliwość dla J. W. Karola Woiewody, U. Hieronyma Woiewodzica Wileńſkich Xiążąt Radziwiłłow, iako też dla Kuratorow, Kredytorow y Pretenſorow.

DLa uſtatwienia zachodzących Pretenſyow między J.W. y U. Xiążętami
Radziwiłłami, WW. UU. Tutorami, Kuratorami, Kredytorami
y Pretenſorami, obmyſłone Seymem 1768. Roku Sądy *Ultima Inſtan-
tia* iedne w Polſzcze, dla wſzczętych w ten czas rozruchow Kraio-
wych dopełniać ſię niemogące, drugie w Litwie w terminie roz-
poczęte przyſtąpieniem wſzyſtkich Stron przyięte, a niedokończony,
nie tylko odyſunęły żądających ſprawiedliwości Xiążąt Radziwiłłow od
ſkutecznego oney doſwiadczenia y zupełnego zaſpokojenia ſię, ale też
dały powod, iż Dobra tychże Xiążąt w krotkim czasie w różne wplą-
tano przypadki, a z nich potym wydobyte Sancytami od Konfедера-
cyi 1773. rozpoczętey, a w Roku 1775. ſkończony, mimo treść y
brzmienie Konſtytucyi 1768. Roku z podnieſieniem nawet rozpoczę-
tego, a na Powadze wſpomnioney Konſtytucyi umocowanego Proce-
deru, y wſzelkich Aktow poſzadowane zoſtały. Na oſtatek też dwoia-
kie

TABELLA EXPENSY GENERALNEY

w W. X. Litewskim Regulowana do Percepty która nad 5000000. Złotych *inclusive* z tera-
 znieyszym ustanowionych Podatkow Projektem sperandowaną być nie może.

Krołowi Jmci.	Dochodu Roczne go ze Skarbu Rzeczypospolitey W. X. Litt.		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
			-	-	-	-	1,333,333	10
Woysko	Na Departament Woyskowy.		-	-	-	-	2,300000	
Departament Marszałkowski.	Marszałkowi Wielkiemu.		-	-	-	-		
	Marszałkowi Nadwornemu.		-	-	-	-		
	Na Chorągiew Krucką.		-	-	-	-		
	Na Officyalistow Marszałkowskich do odkładania co Rok przez Lat 6 na Sejm w Litwie.		-	-	-	-		
Departament Kanclerski.	Kancierzowi Wielkiemu.		-	-	-	-		
	Podkanclerzemu.		-	-	-	-		
	Pisarzowi Dekretowemu.		-	-	-	-		
Stan Cywilny	Departament Skarbowy.	Podskarbiemu Wielkiemu	-	-	-	-		
		Podskarbiemu Nadwornemu	-	-	-	-		
		Ośmiu Kommissarzom à fl. 8000.	-	-	-	-		
		Skarbnemu	-	-	-	-		
		Regentowi Jurydycznemu	-	-	-	-		
		Regentowi Ekonomicznemu	-	-	-	-		
		Sekretarzowi	-	-	-	-		
		Kassycrowi	-	-	-	-		
		Na Manualistow dwóch Kancellaryi	-	-	-	-		
		Plenipotentowi stawiającemu w Sprawach Skarbowych	-	-	-	-		
		Attendentowi Spraw Skarbowych	-	-	-	-		
		Archiwście Aktow Skarbowych	-	-	-	-		
		Instygatorowi	-	-	-	-		
		Woznemu	-	-	-	-		
		Architektowi	-	-	-	-		
		Na Milicyą Kommissyi Skarbowey z Regimenty - Felczere y Medykamentami	-	-	-	-		
		Na małe różne Expensa Kommissyi drukowanie Uniwersałow Dyspozycyi, rozsyłanie onych, na świece, Drwa, Papier &c.	-	-	-	-		
		Na Allewiacyą z Konflagrat, wrocenie Cła, y nadarzane Decessa	-	-	-	-		
		Różne Expensa Roczne.	Na Szkołę Rycerską w Części 3ciey	-	-	-	-	
Marszałkowi Trybunalskiemu	-		-	-	-			
Na umorzenie Długow Rzeczypospolitey	-		-	-	-			
Instygatorowi Wielkiemu	-		-	-	-			
Na Posłów Zagranicznych; Gabinet, Tłomaczow y Szkoły Orientalne	-		-	-	-			
Na naieście Pałacu dla Posła Rossyjskiego pod Sejm w Grodnie do odkładania Roczne go	-		-	-	-			
Na Reparacyą Zamku Grodzieńskiego	-		-	-	-			
Marszałkowi Sejmowemu w 3ciey Części	-		-	-	-			
Pisarzowi Sądow Sejmowych co rok	-		-	-	-			
Sekretarzowi Sejmowemu	-		-	-	-			
Na czyszczenie Rzek Portowych y kontynuacyą kanału między Bugiem y Muchawem dla złączenia tych dwóch Rzek rozpoczętego	-		-	-	-			
Krolewicom Polskim Xiążętom Saskim Pensyi	-		-	-	-			
Na Chorągiew Trybunalską	-		-	-	-			
Na Expensa Extraordynaryjne y nie przewidziane, z ktorey Summy y Rada z Kancellaryą swoją Złotych 30,000. wynoszącą zapłaconą będzie			-	-	-	-	151241	20
Summa Generalney Expensy W. X. Litt. Złotych			-	-	-	-	5000000	

kie Sądy *ultima instantia* na wielość Kommissyow w różne Strony rozrzuconych, też *immediate* przeszła Konfederacya przelawszy, od-
 ięła sposób Xiążętom Radziwiłłom tak zgrzecznego krzywd swoich opo-
 minania się, iako też usprawiedliwienia tym, od których pretenzyc
 zarzucane byłyby, y którzy po różnych Subsellach Procedera *in con-*
sumaciis niestawiających ciągnęli Xiążąt, y ciągnąć nie przestają, a
 przeto zabiegając, ażeby sprawiedliwość w swoich zamiarach uszczu-
 ploną, y z przypadków odmienioną niezostawała, iako wszelkie Pro-
 cedera y Dekreta na Xiążętach Radziwiłłach y Dobrach Ich od Roku
 1764. do daty terażniejszey po różnych Subsellach, y od kogożkol-
 wiek bez bytności onych w kraju Oyczyściym przewidzione y zylka-
 ne wespół z Sancytami od przeszley Konfederacyi na obięcie Dobr
 wydanemi y Kommissyami wyznaczonemi, w całej treści y brzmie-
 niu kassujemy, tak nieodwołczną z pod Processow, Dekretow y San-
 cytow dopiero kassowanych, Rehabicyą Dobr przez Urzędy użyte ka-
 żdego czasu dla Xiążąt Radziwiłłow uznawając, Konstytucyą 1768.
 Roku, takowe Sądy *ultima instantia* składającą reasumujemy, a tyl-
 ko Osoby Kommissarzow odmieniając, niemniej Punkt warunkom
 Prawa pospolitego o dawności Ziemskiej uwłaczający uchylając, za
 Prezydenta W. Prozora Kasztelana Witebskiego, za Vice-Prezyden-
 ta W. Bystrego Kasztelana Brzeskiego; a Uur. Chmarę Instygatora
 Litewskiego, Bouffała Łowczego Nadwornego Litewskiego, Korze-
 niewskiego Regenta Kancellaryi więkzey Litewskiej, Wołłowicza
 Marszałka Grodzieńskiego, Billewicza Ciwona Eyragolskiego Xięstwa
 Zmudzkiego, Wołkowickiego Grodzieńskiego, Jeleńskiego Mozyr-
 skiego Podkomorzych, Czyża Wileńskiego, Mackiewicza Oszmiań-
 skiego, Narbuta Lidzkiego, Kuszelewskiego Wiłkomirskiego, Wol-
 mera Grodzieńskiego, Przyjałgowskiego Zmudzkiego, Suchodolskie-
 go Wołkowyskiego, Skirmonta Pińskiego Ziemskich Sędziow, Paca
 Starostę Wileyskiego, Korfaka Stolnika Nowogrodzkiego, Kamiń-
 skiego Lidzkiego, Bułharyna Wołkowyskiego Ziemskich Pisarzow,
 Goyzewskiego Podstarostę Zmudzkiego, Łastowskiego Oszmiańskiego,
 Zyniewa Wołkowyskiego Sędziow Grodzkich, Laudąńskiego Zmudz-
 kiego Wierzyńskiego Nowogrodz: Grodzkich Pisarzow; Głuchowskiego Pod-
 czaszego Słonimskiego, Janowicza Cześnika Wiłkomirskiego, Supiń-
 skiego Oszmiańskiego, Białłopiotrowicza Lidz: Łowczych, Jasińskiego
 Kowieńskiego, Kalszyca Mściławskiego Krayczych, Czyża Strażnika Wi-
 leńskiego, Stockiego Miecznika Mozyrskiego, Sulistrowskiego Podko-
 morzego Naszego, Borowskiego Chorążego Hussarskiego, Mozycę
 Starostę Nowosadzkiego, Bochdanowicza Kowalewskiego Starostę za
 Komissarzow naznaczamy; którzy w komplecie y sposobie Konsty-
 tucyą 1768. Roku przepisany, w Roku 1777. Miesiąca Maia dnia
 1. do Miasta Naszego Nowogrodka ziachawszy, po wykonanych Ro-
 tą Trybunałską Przyśięgach, *circa Acta* tamiecznego Grodu, Sprawy
 wszystkie, stosując się do Regul Konstytucyi 1768. Roku y Ordyna-
 cyi przy niey, tudzież do Praw Statutu Wielkiego Xięstwa Lite-
 wskiego y sprawiedliwości, zupełnie rozkładają, a ta Kassacya Sancy-
 tow, y Rehabicya Dobr Xiążętom Radziwiłłom *praesenti lege* dozwo-
 lona ściągać się nie ma do Sancytow y Possessyi Dobr w aktualnym
 dzierzeniu Xiążęcia Jozefa Radziwiłła Woiewody Mińskiego, W.
 Chreptowicza Podkanclerzego, y UU. Przezdzieckich Podkanclerzycow
 Wielkiego Xięstwa Litewskiego zostających, podług zaślętych z Ple-
 nipotentem tychże Xiążąt Radziwiłłow, U. Michałem Radziśzewskim
 w Roku terażniejszym 1776. dnia 14. sbra Komplanacyi, które te-
 rażniejszym Prawem potwierdzamy. Nie implikując Pretenzji Xiążąt
 Sanguszkow, według opisu Prawa ostatniego 1775. *folio* 37. pod ty-
 tułem

tuſem == Sprawa Xiążąt Sanguszkow, z Xiążętami Radziwiłłami ==
a ta Konſtytucya nie ma ſię ſciągać do Dobr w Koronie leżących.

Dozwolenie działu wieczyſtego między Xiążętami Radziwiłłami.

Znoſząc przyczynę małoletnoſci Xiążęcia Mateuſza Radziwiłła Koniuſzyca Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, Dział Subſtancyi z Stryami Jego zatrzymującą, a przybliſzając przedſie intereſſu tego uſpokojenie, pozwalamy W.W. y U.U. Andrzejowi Młodziejowskiemu Biſkupowi Poznańskiemu, Michałowi Xciu Radziwiłłowi Kaſztelanowi Wileńskiemu, Antoniemu Tyzenhauzowi Podskarbiemu Nadwornemu Litewskiemu, Szczęſnemu Czackiemu Podczaſzemu Koronnemu, Szczęſnemu Jabłonowskiemu przełſzemu Obożnemu Koronnemu, od Nas Kroła dodanym Opiekunom, aby wybrałszy y umocowawszy któregokolwiek *ex medio ſui* lub od ſiebie Plenipotenta Pełnomocnego, uſtanoſiwszy dział wieczyſty Subſtancyi leżących y ruchomych, w Koronie Polſkiej y w Wielkim Xięſtwie Litewskim znajdujących ſię, między tymże Xciem Mateuſzem, niegdys Xcia Udaleryka Radziwiłła Koniuſzego Wielkiego Xięſtwa Litewskiego Synem, a Xiążętami Albrychtem Puſkewnikiem y Stauiſławem Podkomorzym Wielkiego Xięſtwa Litewskiego Radziwiłłami, *in ſpatio* roku y niedziel tzeſciu uczynić, iſtać, y poſtanowić mogli, który dział, gdy naſtąpi, za mocny y niewzruszony na wieczne czasy *legit praſenti* deklarujemy. Jeſliby zaś Strony takowego działu lub pretenſyi ztąd wynikłych ugodliwym pomiarkowaniem *in ſpatio* roku y niedziel tzeſciu nie uſatwify, Trybunałom Obojga Narodow o Dobra Koronne w Koronie, a Litewskie w Litwie rozſądzenie *Sortiſm Juris natura* y wſzelkich Tranſzakcyi, podług Praw y ſprawiedliwości *non attenta minorennitate* z Regeſtrow Spraw *Termini Taſti ante omnes cauſas* zalecamy, a *to non praſudicando* Proceſſowi U.U. Głębockich y Kerdyſzow.

Przydanie Kommiſſarza na mieyſce zmarłego do Kommiſſyi Konſtytucyą Roku 1768. wyznaczoney.

Ponieważ determinowana na Seymie Roku 1768. w Sprawie Xiążąt Radziwiłłow Podkomorzych Wielkiego Xięſtwa Litewskiego z XX. Auguſtyanami y Sukceſſorami U.U. Bielikowiczow Kommiſſya, dla ſmierci Ur. Hauryſkiewicza Skarbnika Lidz: wyznaczonego do niey Kommiſſarza, tkucku nie wzięła; Zaczym też Kommiſſyą reaſumując y wſzyſtkie oneyże zawarcia utwierdzając, na mieyſce zmarłego Ur. Hauryſkiewicza, Ur. Piotra Hubarowicza Obożnego Powiatu Lidz: wyznaczywszy, iżby naznaczeni w Roku 1768. a teraznieyſzą Konſtytucyą utwierdzeni Kommiſſarze, podług Reguł tąż Konſtytucyą opiaſanych, Sprawę między wspomnionemi Stronami oſtatecznie rozſadzili, zalecamy; y Dekret naſtąpić mający za nieprzemienny deklarujemy.

Deklaracya o Regentach Kancellaryi Naſzey Wielkiego Xięſtwa Litewskiego.

Regenci Kancellaryi Naſzey Wielkiego Xięſtwa Litewskiego w Sądach Zadwornych Aſſeſſorſkich, odtąd iako *Aſſeſſores nati cum*
2060

voto Consultivo zasiadać będą, którym między Urzędnikami Naszemi miejsce po Obożnych Polnych naczynać; My Król *post cessum vel decessum* teraźniejszych Przywileja dawać będziemy.

Naznaczenie Sądu dla rozśdzenia wszystkich długow stopniem Sukcesyi Braterskiej na Ur. Tadeusza Zabę Podkomorzego Wileńskiego spadłych.

Słuznemu dogadzać żądaniu Ur. Zaby Podkomorzego Wileńskiego wywizującego się z ciężarów stopniem Sukcesyi po zesłłym Ignacym Zaby Szambelanie Naszym na Jego spadłych, a z tego powodu wydanych od Jego różnym Kredytorem Zapisów y Obligów usiłującemu wszystkim Kredytorem nayprędzłą uczynić sprawiedliwość, y skutecznie w Pretensjach ułatwienie, gdy Dobra tegoż Ur. Podkomorzego w różnych Woiewodztwach y Powiatach zostające, samymiż Kredytorem w przewodach sprawczy musiały trudność, a U. Podkomorzemu w dopilnowaniu rozmaitych Subsellion mitregę y wycieńczenie przynosiłyby, zaczym zwłokom y zawiśłościom Prawnym chcąc zapobiec, na ostateczne wszystkich na wzajem Pretensyi rozśdzenie Sąd Ziemski Powiatu Wilkomirskiego naczynaemy; Który to Sąd Sprawę Ur. Podkomorzego Wileńskiego między wszystkimi Kredytorami sposobem w Konstytucyi na Sejmie teraźniejszym o Podarkowaniu przez Kapitalistów ustanowionej opisanym przedsięwzięwszy, Summy Kapitałne rozważy, Prowizye wykalkuluie, Intraty z Dobra wszystkich Ur. Podkomorzego, nie wciągając w to żadnym pretextem Dobra własnych Wnioskowych Zony onego U. Zabinicy Podkomorzyny Wileńskiej, y Prawem Jej dożywotnim zajętych zweryfikuje, nie inwolując oraz do tego Sądu Dobra Dziedzicznych s. p. Franciszka Zaby Woiewodzica Minskiego pod Dożywociem y Oprawami y Summami U. Cecylii z Lipskich Zabinicy będących, a potym *pro certitudine* tak Kapitałów, iako też Procentów uproporcyonowanych y wykalkulowanych corocznie dochodzić powinnyych dla każdego z Kredytorów na samych Dobrach U. Podkomorzego zabezpieczając, Dekretem swym *in Principali* ostatecznie rozśdzi, y wszystkie y wszelkie Pretensye na wzajem zachodzić mogące, rozczna y zaspokoi. Od którego Dekretu *in principali* zayść mającego, Appellacya do Trybunału G. W. X. Litt. Stronie lub Stronom nie kontentującym się tego Sądu wyrokiem rezerwujemy, y Rozprawę z Regestrow obligowych w tymże Trybunale naczynaemy.

Przywrocenie Kadencyi Rokow Ziemskich Trockich.

Lubo Woiewodztwu Trockiemu przez Konstytucyą 1766. Dwie tylko Kadencye Rokow Ziemskich, Święto - Michalską y Trzy-Krolską wyznaczono. Jednak dla przyspieszenia żądającym i sprawiedliwości remuż Woiewodztwu Kadencyą Święto-Troiecką podług dawnego Prawa *praesenti Lege* do śdzenia Spraw przywracamy.

Klemencya dla U. Franciszka Gzowskiego.

Gdy U. Franciszek Gzowski o Kryminal oskarżony od U. Kalenkiewiczów, nie mogąc się doczekać w Trybunale Litewskim śdzenia

nia siebie, pod ciężką przez Lat cztery Strażą Warty Trybunałskiej zostawał, y od tak przedłużoney niewoli mało się z życiem nie rostał, Sąd też następnie Trybunału W. X. Litt. bez względu na to, zachowując sprawiedliwości zwykły Rygor, półroku nad to *in fundo* Wieży iemu naznaczył, którą że Ur. Gzowski z pułuszeństwa Prawu w Terminie przyzwoitym zasiadł, y onę już przez trzy Miesiące wyśledzić. Przeto My Krol z Stanami Rzeczypospolitey przychylając się do prozb Posłów Ziemskich, y mając za dopełniony przez niego wyrok wspomnianego Trybunałskiego Dekretu, resztę Dni na siedzenie Wieży determinowane darujemy, y od rygoru Dekretu *causam Facti* tylko tycającego się *in omnibus Punctis* tegoż Urodz. Gzowskiego *abinc in perpetuum* uwalniamy.

Dyspartyment Powiatow na Sądowe Repartycye Xieństwa Zmudzkiego.

POnieważ Repartycya Telszewika, Konstytucyą przeszłego Seymu z Telsz do Miasta Szawel Ekonomicznego Naszego została przeniesioną, przeto dogadziąc wygodzie Obywatelow Xieństwa Zmudzkiego, następujący do każdej Repartycyi kanowiemy Rozdział Powiatow. A nayprzód do Repartycyi Rosieński; Wieloński, Eyragolski, Wilkiński, Jaswoński, Tendziagolski, Rosieński, Widuklewski, Kroski, Korszewski, Pojurski, Szawdowski, Telszewski, Twerki, Retowski, Pożagowski. A zaś do Szawelskiej: Szawelski, Wielkich-Dyrwian, Małych-Dyrwian, Berzański, Ulszewski, Wiczwianki, Gadyński, Birżyniański, Powondeński, Medyngiański, Korklański, Zorański, Potumszewski, Powiaty, y z Powiatu Wielońskiego Traktę Darnowski y Laudanski należeć będą, z tym ostrzeżeniem: ieżeliby który z Obywatelow przed terazniejszym Rozdziałem Powiatow miał swoy Aktorat w Regestrach Sądowych tej Repartycyi, do ktorey *in ante* podług Konstytucyi dawniejszey należał, terazniejszym zaś Rozdziałem do inney przeniesionym został, takowy każdy, ieżeli już dylacyą *Copiarum* Spraw, lub jaką inną zyskał, ma do końca, nie przenosząc się podług Powiatu swego do drugiej Repartycyi, aż do ostatniego stopnia swoy Proceder kończyć; ieżeliby zaś Aktorat tylko miał wpisany, a żadna przy nim nie znajdowała się Decyzya, takowy każdy ma się z swoją Sprawą y Aktoratem przenieść do tej Repartycyi, do ktorey Powiat Jego przez niniejszy dyspartyment jest przyłączony.

Zabespieczenie U. Jozefa Kuszelewskiego Sędziego Ziemskiego Powiatu Wiłkomirskiego od Procederu *ex vi* pretensyi do Xieźda Kawieckiego Dziekana Zmudzkiego uformowaney.

POnieważ Xieźd Kawiecki Dziekan Zmudzki *ex ratione* wytknięcia w Lufracyi o Intencyi spólney z U. Tomaszem Kuszelewskim Podstarostą Wiłkomirskim do fundowania Misyy, pociągniony do Sądow Kommissyi Po-Jezuickiej zupełnie wyemundował y oczyścił się. Przeto My Krol za zdaniem Stanow, tegoż Xieźda Kawieckiego, oraz Sukcesorow Urodz. Tomasza Kuszelewskiego *ab ulteriori Juris persecutione* na zawsze uwalniamy.

Obia-

Obiaśnienie Ordynacyi Regestrow Sądowych.

Alternatę y sposób wołania Regestrow w Subsellach mniejszych, następujący ustanawiamy. Regestr *Summarii Processus* aż do odsądzenia Wpisów Kadencyi iedney, wołany bydz ma, po którym Regestr ordynaryiny *Incarceratorum* do oczywistej iedney odsądzenia wołać się powinien, a zaś po nim Regestr ordynaryiny Spraw Cywilnych, także do odsądzenia iedney oczywistej Sprawy wołany, y znowu do Summariynego Regestru powrot przez ustawną Alternatę, y sposób teraz opisany wołanemi bydz mają, *presenti lege* deklaruiemy.

Obiaśnienie *Abusus Officiorum*.

GDy Prawa Narodowe Urzędy mniejszych Subsellów *pro sententia* pozywać nawet pod winą zabroniły, a pod zasłoną *abusus Officii* powszechnie Strony przegrywające, Urzędy y Urzędników *malitiosę* do Trybunałów pociągają, a ztąd nie tylko Straty y Expens w ustawnym pilnowaniu się w Trybunałach, bywają przyczyną, ale też Urzędy Narodowe dla prac swych y usług *pro publico*, oraz dla powagi Kraiu, poszanowania godne, na proflutacyę y zniewagę są wystawionemi; przeto zabiegając dalszym w tej mierze inkonweniencyom, w czym się ma rozumieć *abusus Officii*, objaśniamy y stanowimy: *Primo* nieziedzanie na Sądy *sine legalitate vel infirmitate*, wedle dawnych o tym Ustaw. *Secundo*. Niezachowanie Ordynacyi Regestrow Sdom swym przepisany. *Tertio*. Niesprawienie się wedle Przepisów Prawa za Dekretami *Executionum*, y to tylko *pro abusibus Officiorum* rozumiane bydz ma, a Urzędy za nie odpowiadać, y za dowiedzeniem karani bydz mają. A koby mimo wyż wyrażone obiekcy z wynalazkow y pretextow Urząd lub Osoby ich, *in materia abusus Officii* pozywać ważył się, takowy winie tyśiąca kop y siedzeniu Wiczy Niedziel sześć Cywilney za samą takową obiekcyą podlegać, y w Trybunałach *irremissibiliter* karany bydz ma, deklaruiemy.

Warunek dla U. Bohusza.

CZyniąc wzgląd nad unieszczęśliwionym Stanem U. Ignacego Bohusza, w oddaleniu się iego z Kraiu Rygorem Dekretu w Sądach Konfederacyi 1764. Roku, *in Contumaciam* zaszęłego, od honoru y wszelkiey Substancyi odsądzzonego, teraz go do tego obojga, majątku y Urzędu własności przypuszczając, oraz znosząc wszystkie y wszelkie przez odsądzenie go, y ztąd zasze przeciw niemu Konwikcy y *Actus*, *ad quaque* onego *propria*, *salvo recessu* od Związku Barskiego przywracamy. W przypadkach zaś zawikłaney iego pod niebytność w Kraiu substancyi, y niedoyscia iey; Proceder w Trybunale W. X. Litt. z Regestru Spraw *termini tacti* naznaczamy.

Pozwolenie zamiany niektórych Gruntow.

GDy przez Urodzonych Dzierżawcow Lesnictwa Puńskiego, Starostw Kadaryskiego y Seweyskiego iest przełożono, iż Grunta pomieszczone y w Szachownicach będące nieustanną są kłorni, y sporow przyczyną; Przeto pozwalamy za zgodą powszechną Stanow Skonfederowanych zamienić Jeziora niektore, gruntu włok dwanaście *à Corpore* Lesnictwa Puńskiego, na włok *in idem* dwanaście od Starostwa Seweyskiego,

skiego, nie mniej włok dwie od Lesnictwa Puńskiego za Morgow czterdzieści, do funduszu Kościoła Puńskiego należących; także pozwalamy nadać Kościołowi Lubowskiemu Gruntu włok piętnaście *à Corpore* Starostwa Kadaryskiego, na Erekcję w tymże Miasieczku Plebanii. A takowe zamiany y nadania, iako powinny być udziałane, bez umniejszenia *respective* Dochodów Skarbowych, tak wykonane przez przysięgłych Geometrow, opisania onych dostateczne, *ad Archivum* Kommissji Skarbowey Litewskiej, y pod Approbatę Jej oddane być mają.

Ubezpieczenie dla U. Theodora Billewicza Ciwona Wieszwiańskiego Xięstwa Zmudzkiego.

GDy różne przypadki U. Theodorowi Billewiczowi Ciwunowi Wieszwiańskiemu Xięstwa Zmudzkiego, stały się przyczyną oddalenia się za Granicę, a w tym czasie Dobra onego przez zaoczne Procederę, różnym w Posseßją dostały się Pretensorom; przeto tegoż U. Theodora Billewicza Ciwona Wieszwiańskiego Xięstwa Zmudzkiego do wszystkich Dobra onego (iako do własności) *instantaneè per rehabilitationem* przywracamy. A Pretensorow do Urodz. Billewicza, iako też *vicißim* Ur. Billewicza do wszystkich: *ad forum competens* (*ubi Bonna* Ur. Billewicza *consistunt*) odsyłamy.

Lokacya Summy na Starostwie Borysowskim.

GDy w nadgodę dwuletnie podniesionych kosztów y pracy W. Xięcia Michała Radziwiłła Kasztelana Wileńskiego, czasu ostatniego Seymu udzielną Konstytucją z Czopowego Wielkiego Xięstwa Litewskiego czterekroć sto tysięcy Złotych przeznaczonych nie doszła zapłata, zaczym też Summę 400.000. Złotych na Starostwie Borysowskim w Powiecie Orszańskim *cum Attinentiis* lokujemy y wnosimy; które Starostwo *post cessum vel decessum* aktualney Posseßorski, y po ustałym dożywociu W. Xcia Michała Radziwiłła Kasztelana Wileńskiego y Małzonki Jego, nie wprzód podpadać na *Emphyteusi*, aż poki Summa czterekroć sto tysięcy zupełnie y realnie wypłacona nie będzie przez Skarb W. X. Litt. Sukcessorom W. Xiążęcia Radziwiłła Kasztelana Wileńskiego, lub temu, komu przez niego ustąpią na będzie.

Leśnictwo Puńskie czyli Mackowskie y Starostwo Kadaryskie y Płotelskie.

STosując się do zażużoney nagrody Urodzonemu Andrzejowi Ogińskiemu Marszałkowi Konfederacyi Generalney Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Seymowemu, w danym mu Prawie *in Solidum* na przeszłym *immediate* Seymie Leśnictwa Puńskiego, czyli Mackowskiego y Starostw Kadaryskiego y Płotelskiego, mieć chcemy, aby niektóre Wsie y *Avulsa* w Przywileiach Uu. Ogińskim służących specyfikowane, a za osobnemi chodzące Przywilejami, Prawu na przeszłym Seymie otrzymanemu podlegały, a tak należały *ad Fura in Solidum* Urodzonych Ogińskich, iak gdyby *post cessum vel decessum* osobnym Przywilejem onymże konferowane były.

Ubezpie-

Ubeśpieczenie dla U. Sielickiego Regenta Kancellaryi większey Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Sukcessorów Jego.

WSzytlich Pretensorow y Kredytorow za różnemi inskrypcyami y konwikcyami do Dobr Chosławicz we Mściławskim Woiewodztwie sytuowanych zbiegających się, z przyczyny: że też Dobra Chosławicze Ziemskie dziedziczne Ur. Ciechanowieckiego Kordonem Rosyjskim są zajęte, dla kognicyi długow wszelkich, ewikcyi y lokacyi do Sądow Zakordonowanemu kraiowi właściwych odsyłamy; Dobra zaś Czerniewicze w Woiewodztwie Połockim leżące, jako własne y wieczyste Ur. Sielickiego od ewikcyi y pretensyi, oraz od wszelkich konwikcyi, w jakimkolwiek Sądzie zasfitych, niemniej od opisow *ex ratione* Dobr Chosławicz wynikających, wiecznie uwalniamy.

Pozwolenie zamiany Placow XX. Bernardynom Trockim.

DLa wygody Klasztoru XX. Bernardynow, *extra mania* Trok miejskających, zamiany pięciu Placow, czy to z Miastem Trockim, czyli też z Dziedzicami Placow w przyległości y zręczności Klasztorowi zofstających, dozwalamy.

Zasfionienie od obiekcyy UU. Struczkowskich y Kochańskich.

ZA świadectwem y prozbą UUr. Posłow Woiewodztwa Trockiego, UUr. Jozefa y Bonawenturę Struczkowskich Braci rodzonych, oraz UUr. Kochańskich, z okolicy Bieniun, Talkun, y w innych okolicach Woiewodztwa Trockiego tegoż imienia Szlachtę, *circa Prerogativam Nobilitatis*, od wszelkich przeciwnych imże obiekcyy zasfaniając, zachowujemy.

Dodanie Posłow Xięstwu Zmudzkiemu.

DOgadzaiąc żądaniu Obywatelow Xięstwa Zmudzkiego, do pierwszych trzech Posłow Konstytucyą 1764. Roku wyznaczonych; drugich trzech *presenti Lege* dodaliśmy, y ażeby na przyszłe da Bog Seymy sześciu z pomiędzy siebie Xięstwo Zmudzkie Posłow wybierali, *presenti Lege* pozwalamy.

Desiderium Powiatu Rzeczyckiego.

Zokazyi zakordonowania Miasta Rochaczewa, na żądanie UUr. Posłow Powiatu Rzeczyckiego, miejsce Sądom, Seymikom, y wszelkim Aktom publicznym Rzeczyce naznaczamy.

Miało Ufacz.

Ponieważ przez *Sancitum* przeszley Konfederacyi dla Sądow Ziemskich y Grodzkich, niemnicy dla Seymikow y wszelkich Zjazdow Publicznych, Woiewodztwa Połockiego, po odeysciu Stołecznego te-

goż Woiewodztwa Miasta za Kordon Miasto Lepel *temporance*, y ni-
 żeli Stany inaczej zadecyduią, naznaczone, częścią z swoiey pozycyi,
 częścią z niedostatku konsumpcyi y edyficow potrzebnych, iż iest
 nadto dla Obywatelów pomienionego Woiewodztwa niewygodnym,
 od Uu. Połow Wielkiego Xięstwa Litewskiego Nam Krolowi y Sey-
 miującym Rzeczypospolitey Stanom doniesiono, a z tego powodu, po-
 nieważ od tych y Uu. Połow Instrukcyami obowiązanych o nazna-
 czenie Miasta Uszacza do Possessyi U. z Lipskich Zabiney Woiewodzi-
 cowey Mińskiej należącego, które wśrzedku pozostałego od Kordonu
 Woiewodztwa Połockiego położone, y ze wszęch miar iest wygodnym
 dopraszano. Przeto pomienione Sądy, Seymiki y wszelkie Ziazdy pu-
 bliczne Obywatelów Woiewodztwa Połockiego, z Lepela do Miasta
 Uszacza przenosiemy, y ażeby one *perpetue* tamże odprawowały się,
 y wszelkie Akta miały, stanowiąmy. Maiąc oraz przełożoną potrze-
 bę Rabina nad Kahałem Uszaczkim, który pierwey do Rabina Ka-
 hału Połockiego należał, a teraz po odcyściu Miasta Połocka za Kor-
 don, pozostały Kahał Uszaczki onego potrzebuie; więc dożywotna
 Dzierżawczyni, a po niey następni Dziedzice moc ustanowienia Ra-
 bina Uszaczkiego, powagą tego Prawa na zawsze mieć będą. Do
 którego to Kahału Miasto Sieliszcz, y przyłączone do niego całe
 Babinicze, oraz wszystkie Karczmy y przy-Kahałki zdawna do Sie-
 liszcza przysłuchające, że należeć nie mają, tym Prawem ostrzega-
 my. A że Miasto Pyszno ma swego Pod-Rabinka y osobny Kahał;
 więc od Rabina Uszaczkiego dependować nie ma pod żadnym pretext-
 em zdawna do siebie należącemi Karczmami.

Powiększenie Kwarty Ekonomii y Starostwa Słonimskiego.

WSie Przewłokę, Pażynicze, Sielawicze, Krokotkę, Łopuchow
 do Ekonomii Słonimskiej, Miżewicze, Juchnowicze, Woroni-
 cze, y dalsze do Starostwa Miżewickiego, Woytostwo Głowsiewi-
 ckie do Dzierżawy Wołczkow Wsie Surynkę, Jarutycze, Sosnowkę
 do Starostwa Słonimskiego należące Dekretami Asseßorskiemi y De-
 kretem Kommissyi przez Konstytucyą 1766. Roku wyznaczoney do
 ciągłej powinności pełnienia obowiązane, we wszystkim z powinno-
 ściami poddanych ciągłych Ekonomii Słonimskiej porównyując,
 zlecamy W. Hermanowi W. Litewskiemu, ażeby *etiam adhibito mi-
 litari brachio*, na co go niniejszym Prawem autoryzujemy, podda-
 nych tych wsiow do pełnienia powinności Dzierżawcom swym przy-
 musić, a skoro takowa powinność regularnie przez poddanych będzie
 odbywana, *Possessores* tych Dzierżaw powiększoną przez Kommissyą
 Seymową Kwartę z tych powinności w Ratach zwyczajnych do
 Skarbu Litewskiego wypłacać mają.

Desiderium Połow Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

NA prozbę Uu. Połow Litewskich, Uu. Platerowi Brzeſkiemu Li-
 tewskiemu, Brzoſtowskiemu Wołkowyskiemu, Przeddzieckiemu
 Pińskiemu, Scypionowi Lidzkiemu, Prozorowi Kowieńskiemu, Stra-
 wińskiemu Słonimskiemu, Judyckiemu Raczyckiemu y Mozyrskiemu
 Grodowym Starostom, na takowe swe Grodowe starostwa Cessye,
 za exportowaniem na to z Kancellaryow Naszych Przywileciow *conſen-
 ſum* poczynić, *Lege praesenti* za zgodą Stanow pozwalamy.

Okaza-

ie Łaski Naszey Krolewskiej, na względ
sioney proźby Posłow Ziemskich Pro
wincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego
za Przewielebnym Biskupem
Smoleńskim.

powszecznie wniesioną Posłow Ziemskich Prowincyi W. X. Lite
wskiego proźbą y zgodą Stanow; okazując względną Łaskę Na
Krolewską Przewielebnemu Biskupowi Smoleńskiemu: Po odecy
do Kraiow Rosyjskich Dyecezyi, y z niey wszelkich użyt
Jego; ku zachowaniu przyśtoyności Stanu Biskupiey y Senator
Godności, iako też na znak szacunku w Krolestwie Naszym
u Duchownego, ażeby corocznie Przewielebny Biskup Smoleński
sierał ze Skarbu W. X. Litt. Zł. Polk. dwadzieścia tysięcy, *Le
rasenti* stanowiemy y wyznaczamy; A to dorąd, poki My Król
nieśieniem się z Świętą Stolicą Apostolską nie postanowiemy do
ecznego *ex fundo Ecclesiastico* Biskupstwu Smoleńskiemu dochodu.

DRZEY MOKRONOSKI Mar- ANDRZEY OGINSKI Marzałek
szałek Generalney Konfederacyi Konfederacyi Generalney W. X.
Koronney y Seymowy. Litewskiego y Seymowy.

MICHAŁ Xiążę PONIATOWSKI Biskup Płocki, Deputat do Kon
stytucyi z Senatu.

OZEF STEMPKOWSKI Kasztelan Kiiowski, Deputat z Senatu
Prowincyi Małopolskiej.

XIążę Ordynat SUŁKOWSKI Woiewoda Kaliski, ex Se
natu Deputat Prowincyi Wielkopolskiej.

ANTONI GIEŁGUD Kasztelan Zmudzki, ex Senatu Deputat z Pro
wincyi W. X. Litewskiego mp.

HYACYNT Nałęcz MAŁACHOWSKI Referendarz Koronny, Poseł
Woiewodztwa Sandomirskiego, Deputat z Prowincyi Małopol
skiej.

K. J. LIPINSKI Podkomorzy Latyczewski, Poseł z Woiewodztwa
Podolskiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Małopol
skiej mp.

MACIEY z Piętk SOBOLEWSKI Pifarz Ziemski, Grodzki Warsza
wski, Poseł Woiewodztwa Mazowieckiego, Deputat do Kon
stytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej mp.

JOZEF MIKORSKI Podkomorzy y Poseł Ziemi Gostyńskiej, Depu
tat do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej mp.

STEFAN DOMINIK ROMER Podkomorzy y Poseł Woiewodztwa
Trockiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Litewskiej
mp.

KAZIMIERZ WOLMER Sędzia Ziemski Grodzieński y Poseł, De
putat do Konstytucyi z Prowincyi Litewskiej mp.

FRANCISZEK de RAES Sędzia Grodzki
Wdztwa Trockiego Generalney
Konfederacyi Litewskiej y Sey
mowy Sekretarz.

R E G E S T R

TYTUŁOW KONSTYTUCYI W. X.

NA SEYMIE ROKU 1776.

USTANOWIONYCH.

Kwit dla Kommissyi Woyska Litewskiego	-	-
Komput y Płaca Woyska W. X. Litewskiego	-	-
Kwit WW. Podskarbin W. X. Lit. y UU. Kommissarzom Skarbowym	-	-
Ustawa Podatku Xieśtwu Litewskiemu	-	-
Tabella Expensy Generalney w W. X. Lit.	-	-
Deklaracya o Kommissyach ostatniego Seymu do Prowincyi W. X. Lit.	-	-
posługujących się	-	-
Sprawiedliwość dla J. W. Karola Woiewody, U. Hieronima Woiewo-	-	-
dzica Wileńskich Xiążąt Radziwiłłow, iako też dla Kurato-	-	-
row, Kredytorow, y Pretensorow	-	-
Dozwolenie Działu wieczystego między Xiążętami Radziwiłłami	-	-
Przydanie Kommissarza na miejsce zmarłego do Kommissyi Konstytucy	-	-
Roku 1768. wyznaczoney	-	-
Deklaracya o Regentach Kancellaryi Naszey W. X. Lit.	-	-
Naznaczenie Sądu dla rozszadzenia wszystkich długow Stopniem Sukces	-	-
sji Bratarskiej na U. Tadeusza Zabę Podkomorzego Wileńskie-	-	-
go spadłych	-	-
Przywrocenie Kadencyi Rokow Ziemskich Trockich	-	-
Klemencya dla U. Franciszka Gzowskiego	-	-
Dispartymient Powiatow na Sądowe Repartycye Xięstwa Zmudzkiego	-	12
Zabezpieczenie U. Kufzelewskiego Sędziego Ziemskiego Wiłkomirskiego od	-	-
Procederu ex vi Pretensyi do Xiędza Kawieckiego Dziekana	-	-
Zmudzkiego usformowaney	-	-
Objasnienie Ordynacyi Regestrow Sądowych	-	-
Objasnienie Abusus Officiorum	-	-
Warunek dla U. Bobusza	-	-
Pozwolenie Zamiany niektórych Gruntow	-	-
Ubezpieczenie U. Teodora Billewicza Ciwona Wieszwiańskiego Xięstwa	-	-
Zmudzkiego	-	14
Lokacya Summy na Starostwie Borysowskim	-	14
Leśnictwo Puńskie czyli Mackowskie y Starostwo Kadaryjskie y Płotelskie	-	15
Ubezpieczenie dla U. Sielickiego Regenta Kancellaryi większey W. X.	-	-
Lit. y Sukcesorow Jego	-	15
Pozwolenie Zamiany Placow XX. Bernardynom Trockim	-	15
Zafianowienie od Obiekcyi UU. Struckowskich y Kochańskich	-	15
Dodanie Posłow Xięstwu Zmudzkiemu	-	15
Desiderium Powiatu Rzeczyckiego	-	15
Miasto Uszacz	-	15
Powiększenie Kwarty Ekonomii y Starostwa Słonimskiego	-	15
Desiderium Posłow W. X. Litewskiego	-	16
Okazanie Łaski Naszey Krolewskiej na wzgląd wniesioney Prośby Po-	-	-
slow Ziemskich Prowincyi W. X. Lit. za Przewielebnym Bi-	-	-
skupem Smoleńskim	-	17

KONSTYTUCYE SEYMU

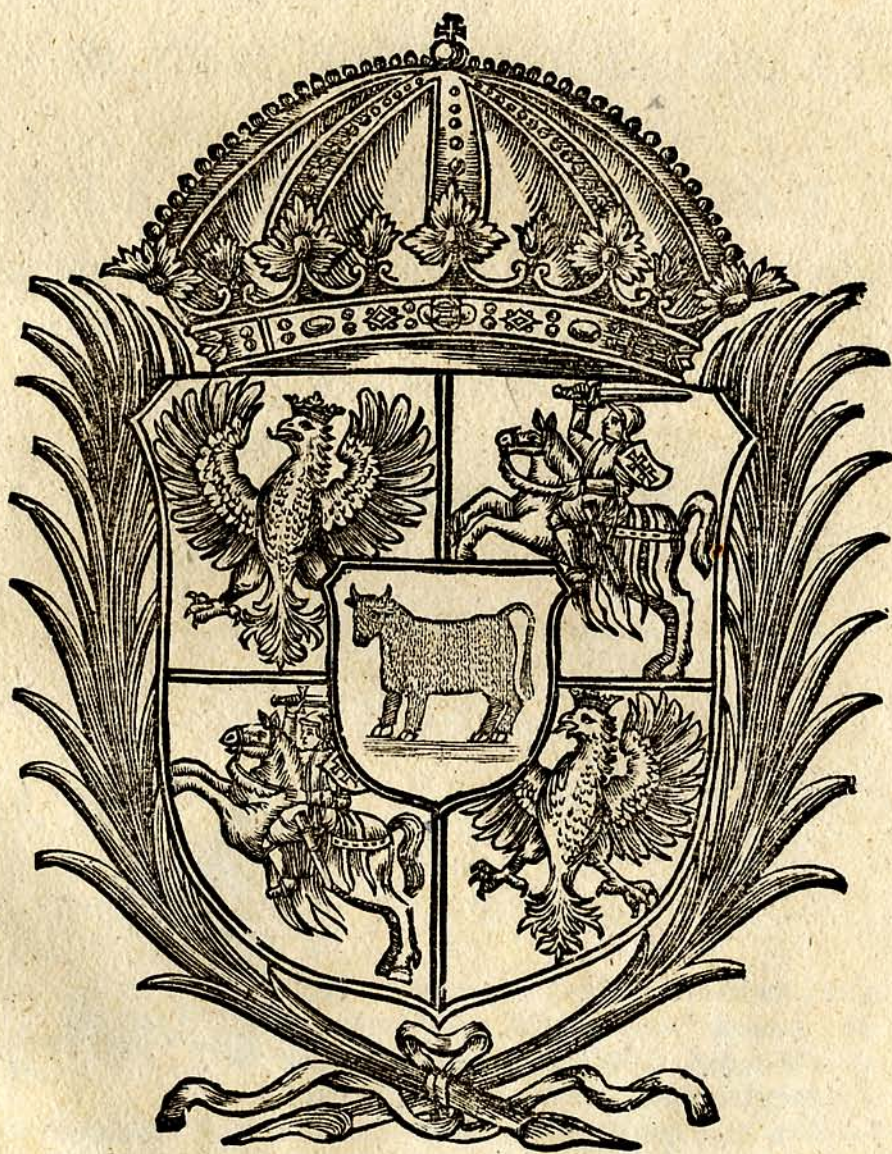
WALNEGO ORDYNARYINEGO

WARSZAWSKIEGO SZESCIO NIEDZIELNEGO

ROKU PANSKIEGO MDCCLXXVIII.

DNIA 5. MIESIĄCA PAZDZIERNIKA

ODPRAWIAJĄCEGO SIĘ.

w WARSZAWIE ROKU 1778.

w Drukarni J. K. MCI i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum.

38094

13

W J M I E P A N S K I E A M E N .

S T A N I S Ł A W A U G U S T

Z B O Z E Y Ł A S K I , K R O Ł P O L S K I , W I E L K I X I Ą Ż E L I T E -
W S K I , R U S K I , P R U S K I , M A Z O W I E C K I , Z M U D Z -
K I , K I J O W S K I , W O Ł Y N S K I , P O D O L S K I , P O D -
L A S K I , I N F L A N T S K I , S M O L E N S K I , S I E -
W I E R S K I , I C Z E R N I E C H O W S K I .

W S Z E M w obec , i każdemu z osobna , ko-
mu to wiedzieć należy oznajmujemy : Iż
według Prawa pospolitego Sejm Walny
Ordynaryiny w tym Roku przypadł ;
z powinności N A S Z E Y K R O L E W S K I E Y złożyliśmy go ; na kto-
rym Prawa i Ustawy wszystkie niżej opisane , ku Dobru
Krolestwa Naszego , za zgodą wszech Stanow Obojga
Narodów , Stanowimy , i Uchwalamy .

A

Ose-

23

OSOBY DO RADY NIEUSTAJĄCEJ WYBRANE *EX PLURALITATE*.

z Starej Rady z Senatu.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Wielmożni. Giełgud Kasztelan Zmudzki.
Zienkowicz Kasztelan Smoleński.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEJ.

Przewielebny Xiążę Poniatowski Biskup Płocki.
Wielmożny Ostrowski Kasztelan Czerski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEJ.

Wielmożni. Łącki Kasztelan Sandomirski.
Popiel Kasztelan Małogoski.

Z Starej Rady z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Urodzeni. Plater Starosta Inflantski.
Slizien Stolnik Starodubowski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEJ.

Urodzeni. Miaskowski Starosta Gieźnoleński.
Kwilecki Kasztelan Lędzki.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEJ.

Urodzeni. Xiążę Czartoryski Generał Ziemi Podolskich.
Małachowski Starosta Sandecki.

Z Nowych Kandydatów z Senatu & *ex*
Ministerio.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Przewielebny Giedroyc Biskup Zmudzki.
Wielmożni. Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.
Chreptowicz Podkanclerzy Litewski.
Gurowski Marszałek Nadworny Litewski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożni. Xiążę Jabłonowski Woiewoda Poznański.
Moszczeński Woiewoda Inowrocławski.
Xiążę Sułkowski Woiewoda Gnieźnieński.
Xiążę Lubomirski Marszałek W. Koronny.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Przewielebny Okecki Biskup Hełmski.
Wielmożni. Lanckoroński Woiewoda Bracławski.
Branicki Hetman W. Koronny.
Kossowski Podskarbi N. Koronny.

Z Nowych Kandydatow z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI W. X. Lit:

Urodzeni. Moszyński Referendarz W. X. Lit:
Potocki Pisarz W. W. X. Lit:
Łopott Oboźny W. W. X. Lit:
Gutakowski Starosta Kapinoski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Xiążę Sapieha Generał Artylleryi W. X. Lit:
Mikorski Pisarz Ziemi, i Poseł Kaliski.
Łuba Generał Maior.
Łoyko Szambelan J. K. MCI.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Czaplic Łowczy Koronny.
Mierzejewski Strażnik Polny Koronny.
Kurdwanowski Podkomorzy Buski.
Oraczewski.

Za Marszałka Rady Nieustaiącey *Ex Equestri*
Ordine pluralitate obrany

Urodzony Potocki Pisarz W. W. X. Lit:

Sekretarzem Rady Nieustaiącey obrany
Pluralitate Votorum

W. Alexandrowicz Pisarz W. Koronny.

OSOBY ZA SĘDZIO W SEYMOWYCH OBRANE NA SESSYACH PROWIN- CYONALNYCH.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Koziełł Starosta Dziesieński Poseł Oszmiański.
 Kościółkowski Szambelan J. K. MCI, Poseł Wił-
 mirski.
 Ogiński Marszałkiewicz, i Poseł Braśławski.
 Borowski Pisarzewicz i Poseł Upitski.
 Puttkamer Sędzia Ziemski Rościeński, Poseł
 Zmudzki.
 Przeciszewski Pułkownik i Poseł Zmudzki.
 Korsak Koniuszy i Poseł Połocki.
 Giełgud Szambelan J. K. MCI, Poseł Zmudzki.
 Świeżyński Sędzia Ziemski i Poseł Piński.
 Karwowski Starosta Augustowski Poseł Inflancki.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Z Woiewodztwa Poznańskiego.

Xiąże Kalixt Poniński Starosta Braclawski.

Z Woiewodztwa Kaliskiego.

Węgorzewski Generał Adiutant J. K. MCI.

Z Woiewodztwa Gnieźnieńskiego.

Łubiński Poseł Kaliski.

Z Woiewodztwa Sieradzkiego.

Ostrowski Podstoli Sieradzki.

Z Woiewodztwa Łęczyckiego.

Mikorski Sędzia Grodzki Łęczycki.

Z Woiewodztwa Brzeskiego Kuiańskiego.

Prusimski Starosta Nieszczewicki.

Z Woiewodztwa Inowrocławskiego.

Mnie-

Mniewski Pułkownik Woysk Koronnych.

Z Woiewodztwa Płockiego.

Zołtowski Woyski Płocki.

Z Woiewodztwa Mazowieckiego.

Nakwaski Podkomorzy Wyszogrodzki

Z Woiewodztwa Rawskiego.

Karczewski Poseł Braclawski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Z Woiewodztwa Krakowskiego.

Bystrzanowski Podstoli Radomski, Poseł Krakowski.

Z Woiewodztwa Sandomirskiego.

Romer Podczaszy Radomski Poseł Sandomirski.

Z Woiewodztwa Kijowskiego.

Denisko Pisarz Grodzki Krzemieniecki, Poseł Wołyński.

Z Woiewodztwa Ruskiego Ziemi Hełmskiej.

Węgleński Starosta i Poseł Hełmski.

Z Woiewodztwa Wołyńskiego.

Worcell Poseł Wołyński.

Z Woiewodztwa Podolskiego.

Moszczeński Generał Adiutant J. K. MCI, Poseł Braclawski.

Z Woiewodztwa Lubelskiego.

Głuski Podsedek Lubelski.

Z Woiewodztwa Braclawskiego.

Świdziński Starosta Lityński.

Z Woiewodztwa Podlaskiego.

Hryniewiecki Sędzia Ziemski i Poseł Bielski.

Z Woiewodztwa Czerniechowskiego.

Pułaski Starosta Czereszynski, Poseł Czerniechowski.

**OSOBY DO KOMMISSYI SKARBU W. X. LIT:
EX PLURALITATE WYBRANE.**

Z Senatu.

Wielmożny Tyszkiewicz Kasztelan Mściśławski.

Z Stanu Rycerskiego.

Urodzeni. Dziekoński Strażnik Polny W. X. Lit:
Bilewicz Ciwun Eyragolski.
Suchodolski Poseł Wołkowyski.
Jelski Poseł Starodubowski.
Kozakowski Poseł Kowieński.
Potocki Starosta Tłomacki.
Narbut Poseł Lidzki.

DO KOMMISSYI SKARBU KORONNEGO

Z Senatu.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożny Dzierzbicki Woiewoda Łęczycki.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Wielmożni. Xiąże Lubomirski Woiewoda Lubelski.
Rogaliński Woiewoda Inflantski.

Z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Walewski Szambelan J. K. MCI.

Wiszowaty Miecznik Łomżyński, Poseł Rożański.
Cieciszowski Łowczy i Poseł Liwski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Zeleński Podstoli i Poseł Krakowski.
Bądryński Poseł Mielnicki.
Międzyński Poseł Czerniechowski.

Zaświadczenie Czynności Rady przy Boku Naszym Nieustającej.

PO wysłuchaney przed NAMI KROLEM, Senatem, i Posłami Ziemskimi, Stanami Rzeczypospolitey, Relacyi, od Delegowanych z pomiędzy tychże Stanow do examinowania Czynności Rady Nieustającej przy Boku NASZYM KROLEWSKIM, kiedy z porządku Seymowania przed rozłączeniem Izb in ordine stanowienia Praw nastąpić mającym, przychodzi Nam dawać zaświadczenie Radzie Nieustającej; wdzięczność przyzwoitą za prace publiczne całej Radzie, i Osobom w niey zasiadającym oświadczamy, i deklarujemy. Chcąc aby niniejsze Zaświadczenie, podług ustawy w Konstytucyą, do Druku inserowane było. Rezerwując sobie po rozłączonych Izbach poprawę niektórych Czynności, i Rezolucyi przeszłej Rady; Co aby zaraz po rozłączeniu Izb nastąpiło *pluralitate Votorum*, podług Prawa 1776, warujemy.

Warunek dla Korony, i W. X. Lit:

GDY przy rozłączeniu Izb, Warunek względem niektórych Czynności, i Rezolucui przeszłej Rady, w Zaświadczeniu Teyże wydanym, jest ostrzeżony; Przeto niżej wyrażone Rezolucye Rady, rezolvujemy.

1mo. Kondemnaty, stosując się do Praw dawnych, mianowicie Konstytucyi 1726. równie *tangunt* Senatorow, Ministrow, i Posłow. Każdy z nich *carere Activitate* ma dotąd, pokąd Processu nie ugodzi.

2do. Konstytucye 1726. i 1776. *de Potioritatibus*, i o warunkach Possessorow zastawnych iasno stanowione, nie-

naruszone mieć chcemy. Rezolucyje Rady przeciwnie *hoc in puncto*, uchylamy.

- 3to. Rezolucyą *de Successionibus*, za nieważną uznaiemy.
- 4to. Gdyby wiecey pozwanych do iedney Sprawy należących było, tedy Konwikcyą ich, *et Bonorum Responsioni Subiectorum*, podług Praw dawnych mieć chcemy; i Rezolucyą w tey mierze zapadłą uchylamy.
- 5to. *Bona Conuicta ad tenorem* Konstytucyi 1726. *proportionatè in negotio etiam principali*, ac *Proventibus*, seu *Provisionibus retentis* tradowane, i spokojnie posiadane staniemy.
- 6to. Rezolucyą względem Dożywociów wypadłą uchylamy.
- 7mo. Rezolucyą Rady przeciwko Dekretowi Trybunału Lit: Oczewistemu, według Praw temu Xięstwu służących, naruszyć się nie mogącemu, wydaną uchylamy.
- 8wo. Odesłanie do Regestru *Remissarum* do Trybunału W. X. Lit: , którego tam nie masz; tudzież Odesłanie do Regestru Appellacyjnego, równie opisom Prawa W. X. Lit: przeciwne, wydane z Rady znosimy.
- 9no. Rezolucyą Rady względem Podatku Procentowego od Summ w W. X. Lit: na zapytanie Kommissyi Skarbowey uchylamy.
- 10mo. Rezolucyje względem Dekretów *Executionis*, które przeciwnie Prawu zaszły, uchylamy.

Uchylenie Rezolucyi, Liwrantom Woiewodztw Ruskich służącey.

Rezolucyą Rady z Obywatelami i Żydami, Woiewodztw, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, i Bracławskiego, Kommissyą dla Liwrantów przywracającą, uchylamy.

Uchylenie Rezolucyi między Miastem, a Żydami Krzemienieckimi zaszłej.

Rezolucyą Rady wstrzymującą Exekucyą Dekretu Assessorskiego między Miastem, a Żydami Krzemienieckimi ferowanego, *ex quo* się wdała *in Iudicaria*,

aria, podnosimy. A wszystkie Prawa i Przywileja *ante Unionis*, w nienaruszonej mocy zostawujemy, według Konstytucyi 1569. i 1661. Woiewodztwom, Kijowskiemu, Wołyńskiemu, Podolskiemu, i Bracławskiemu służących.

Uchylenie Rezolucyi Rady, względem Grodu Szawelskiego.

Rezolucyą Rady w Sprawie z Grodem Szawelskim, że się także *in Judiciaria* wdała, uchylamy: Warując *in posterum*, aby Sąd Assessorski W. X. Lit: w Kadencyi *Judicii Mixti*, tylko w dozwolonych sobie Prawem gatunkach, Sprawy rozsądzał, nie oddalając się od Konstytucyi 1768.

Kwit dla Departamentu Wojskowego.

Odebrawszy Rapport od Wielebnych, Wielmożnych, i Urodzonych Delegowanych do examinowania Czynności Departamentu Wojskowego; Gdy ciż Delegowani dali zaświadczenie o wszelkich Czynnościach, i o iak naydokładniejszym Rządzie Woyska, i opatrzeniu tegoż w Broń nową, i wszelkie rekwizyta: Z tego powodu Zaśiadającym WW. Branickiemu Koronnemu, Ogińskiemu Litewskiemu, Wielkim; Rzewuskiemu Koronnemu, Sosnowskiemu Litewskiemu Polnym, Hetmanom; Niemniej WW. i UU. Augustowi Xięciu Ordynatowi Sułkowskiemu Woiewodzie Kaliskiemu, Łądzkiemu Sandomirskiemu; Popielowi Małogoskiemu, Kasztelanom; Dziekońskiemu Straznikowi Polnemu Lit: Gadomskiemu Podkomorzemu Sochaczewskiemu, Xięciu Czartoryskiemu Generałowi Ziem Podolskich, Miaskowskiemu Staroście Gnieźnieńskiemu, tegoż Departamentu Konsyliarzom; tudzież UU. Kurdwanowskiemu Podkomorzemu Buskiemu Koronnemu, Olęndzkiemu Lit: w przerzeczonym Departamencie *cum voto decisivo* zaśiadającym Pisarzom; winną pracy ich, i usiłowaniom, przyprowadzić Woysko do iak naylepszego porządku, wdzięczność zostawujemy; i z rozrządzenia oraz wszelkich wydatkow, iako dla potrzeb Woyska następujących, tychże kwitujemy.

Kwit WW. Podskarbin Koronnym, tudzież
WW. i UU. Kommissarzom Skar-
bowym.

Ponieważ WW. i UU. z Senatu i z Stanu Rycerskiego do konfrontowania z dowodami Rachunkow Skarbu Koronnego Delegowani, od Wielmożnych, Adama Łodzi Xięcia Ponińskiego Wielkiego, Rocha z Głogowy Kossowskiego Nadwornego, Podskarbin Koronnych; tudzież WW. i UU. Szymona Dzierzbickiego Łęczyckiego, Ignacego Franciszka Przebendowskiego Pomorskiego, Woiewodow; Jozefa Wilczewskiego Kasztelana Podlaskiego, Piotra Sumińskiego Starosty Bobrownickiego, Waleryana Piwnickiego Miecznika Ziem Pruskich, Walentego Sobolewskiego Chorążego Warszawskiego, Jana Rzeszotarskiego Sędziego Ziemskiego Rawskiego, Felixa Łoyka Starosty Szróbkiego, Anastazego Walewskiego Podkomorzego NASZEGO Nadwornego, na Seymie 1776. wyznaczonych Skarbu Koronnego Kommissarzow; Stanisława Kostki Kraiewskiego Instygatora Koronnego, Jozefa Mikorskiego Podkomorzego Gostyńskiego, Pisarza Kommissyi Skarbu Koronnego, na Sejm terazniejszy Posła, *cum voto decisivo* w teyże Kommissyi zasiadających, dochodow i wydatkow Skarbu Koronnego od Dnia 1. Miesiąca Września, Roku 1776. do Dnia 1. Miesiąca tegoż; Roku terazniejszego 1778. przez nich Rządzonego; tudzież Remanentu Seymowego 1776. dostateczną odebrali Kakulacyą, dowody wszelkie, Protokół, i Akta zrewidowali, i Stanom Zgromadzonym o dobrych Rządach teyże Kommissyi, i zupełnym *de omnibus gestis & transactis eorum* uiszczeniu się donoszą; Przeto za prace i usilne starania, w przykładney Administracyi Skarbu Koronnego czynione, o względach i wdzięczności tychże WW. Podskarbin, WW. i UU. Kommissarzow, i Zasiadających upewniwszy, tychże z ich Sukcessorami, żadney nie zostawując pretensyi, zupełnie kwituujemy. Summy zaś resztujące, to iest: w gotowiznie z Percept à die 1. Septembris 1776. *ad ultimam Augusti* 1778. Złotych 62,085. groszy 20. denarow 17½. Z Funduszu na opłatę długow Rzeczypospolitey, i grosza sześćdziesiątego dla Kommissarzow Likwidacyinych Złotych 23,922. groszy 5. denarow 13½. Z Proweniencyi z Dobr Ostrogskich Złotych 4,192. groszy 20. denarow 16½. in Summa gotowizny Złotych 90,200. groszy 17. denarow 11½. Na Retentach z Remanentu Seymowego 1776. na Łanowym Złotych 448,007. groszy 14. Z Percept à die 1 Septembris 1776. *Anni, ad ultimam Augusti* 1778. na półtory Kwarcie i Łanowym Złotych 159,804. groszy 19. denarow 11½. Z Fun-

du-

duśzu Długi Rzeczypospolitey umarżającego, Złotych 16,839. grosz 1. denarow 15 $\frac{1}{2}$. Z Proweniencyi z Dobr Ostrogskich Złotych 30,398. groszy 13. denarow 13 $\frac{1}{2}$. In Summa Retentow Złotych 655,049. groszy 19. denarow 5. Nad to osobną Summę Złotych 35,632. grosz 1. z trzeciej części Expensy na podróż i Stancją dla Posła Tureckiego z Skarbu Koronnego zastąpioney wynikającą, przez Skarb Litewski Skarbowi Koronnemu powrócić winną, w rachunkach przez tychże WW. i UU. Delegowanych wyrażone, *ad dandum* z nich *rationem*, Kommissyi następującej zostawuujemy.

Kwit dla Kommissyi Skarbowey W. Xtwa Litewskiego.

Ponieważ Wielmożni Michał Hrabia Brzostowski Wielki, Antoni Tyzenhauz Nadworny, Podskarbiowie W. X. Lit: tudzież WW. UU. Stanisław Hrabia Tyszkiewicz Kasztelan Mściśławski, Tadeusz Billewicz Ciwun Eyragolski Xięstwa Zmudzkiego, Tadeusz Zaba bywszy Podkomorzy Wileński, terażniejszy Kasztelan Połocki, Stefan Romer Trocki, Konstanty Jeleński Mozyrski, Podkomorzowie; Michał Bułharyn Pisarz Ziemski Wołkowyski, Jakob Rukiewicz bywszy Podstarości, terażniejszy Sędzia Ziemski Grodzieński, Kazimierz Stypalkowski Pisarz Grodzki Lidzki, na Seymie przeszłym 1776. Roku od NAS wyznaczeni Kommissarze Kommissyi Skarbu W. X. Litewskiego; oddawszy NAM i Stanom Rzeczypospolitey Rachunki z wszelkich Dochodow i Wydatkow Skarbu W. X. Lit: od dnia 25. Aprila 1776. Roku, czyli od Daty ostatecznego Zakwitowania, do Dnia ostatniego tegoż Miesiąca Aprila Roku niniejszego 1778. Rządzonego; Przed Delegowanemi od NAS i Stanow Rzeczypospolitey w Konstytucyi też Delegacyą ustanawiającę wyrażonemi, dostatecznie dochodow i wydatkow tegoż Skarbu W. X. Lit: Z Rat czterech Rachunkiem *calculatorie* obiętych, Dokumenta, i wszelkie Akta swoje pokazali, z tychże Dochodow Skarbu W. X. Lit: (łącząc w toż i Summę od Rachunku poprzedzonego Roku 1776. w Kassie Skarbowey i na Remanentach pozostałą) tudzież z wydatkow tegoż Skarbu za czas wzwyż wyrażony czterech Rat zupełną uczynili Kalkulacyą, oraz *de omnibus suis gestis, & transactis* dostatecznie uścili się; Przeto tychże WW. Podskarbich i UU. Kommissarzow Skarbu W. X. Lit: upewniwszy o wdzięczności, za przykładne i doskonałe Urzędow

wych Obowiązkow sprawowania, i podjęte *pro publico* prace, żadney nie zostawiając pretensyi, zupełnie ich samych, i Sukcessorow ich z czterech wykalkulowanych Rat kwituujemy; a Piątą Ratę Marcową teraźniejszego Roku 1778. jako *intra spatium* zdawanych w niniejszym Seymowaniu Rachunkow, do obrachowania na teraźniejszey Kadencyi Oktobrowey przychodzącą, & *ad futurum Calculum* pozostającą, i tylko dla wiadomości wedle Stanu Skarbu Rozrządzonych z teyże Raty Prowentow *prænotatoriè* w Rachunku położoną, oraz Summę w Kassie Skarbowey i na Kancelaryi Grodzkiej Upitskiej resztującą, Złotych Polskich 35,107. groszy 20 $\frac{1}{2}$. wynoszącą, niemniej na Remanentach *circa Funda* pozostałą *in quantitate* Złotych 44,825. groszy 23 $\frac{1}{2}$. w Rachunku podanym wyrażoną, tudzież Summę Złotych Polskich 60,000. z teraźniejszych Skarbu Intrat na Kopanicę ku potrzebnemu złaczeniu defluitacyi Muchawca z Bugiem wydaną, dla wyexplikowania Wydatkow oneyże Regestrami, przy teyże Operacyi expensowemi, *ad dandum* z tych wszystkich Summ przy Remanentach Skarbu wyrażonych *rationem*, następującey Kommissyi Skarbowey zostawujemy.

Ostrzeżenie Kadencyi dla Kommissyi Skarbu Litewskiego.

CHęć aby Kommissya Skarbu Litewskiego, ostatnią Ratę przed Seymem Marcową, w Rachunkach swych dotąd *prænotatoriè* podawaną, & *ad futurum Calculum* zostawowaną, odtąd *Calculatoriè* w tychże Rachunkach Stanom Rzeczypospolitey podawała. Do przystawienia takowych Rachunkow Dzień 10. Octobra po zaczętych Seymie naznaczając, ażeby WW. i UU. Kommissarze Skarbowi w ostatniey przed Seymem Kadencyi Oktobrowey, dla wypieszenia na Seym pomienionych Rachunkow, w Dniu 15. Septembra, ostatnią swey Juryzdykcyi Kadencyą rozpoczęli, i pomienione Rachunki, w sposobności przydanego *intra* Kadencyi czasu, *inclusivè* z Ostatnią Marcową Ratą, na Seym wedle Schematow dla Obojga Narodow Kommissyi od Rady Nieustającej wydanych, przystawili, ustanowiamy. Zeby zaś Perceptowanie od Obywatelstwa Podatkow, i wnaszanie onych do Skarbu *cum strictiori* było *exactitudine*, takową Exekucyą sposobem Skarbu Koronnego, ku nayskuteczniejszemu Urządzeniu, teyże Kommissyi Skarbu Litewskiego zlecamy.

Wzgląd

wych Obowiązkow sprawowania, i podjęte *pro publico* prace, żadney nie zostawując pretensyi, zupełnie ich samych, i Sukcessorow ich z czterech wykalkulowanych Rat kwituemy; a Piątą Ratę Marcową terażniejszego Roku 1778. iako *intra spatium* zdawanych w niniejszym Seymowaniu Rachunkow, do obrachowania na terażniejszey Kadencyi Oktobrowey przychodzącą, & *ad futurum Calculum* pozostającą, i tylko dla wiadomości wedle Stanu Skarbu Rozrządzonych z teyże Raty Prowentow *prænotatoriè* w Rachunku położoną, oraz Summę w Kassie Skarbowey i na Kancelaryi Grodzkiej Upitskiej resztującą, Złotych Polskich 35,107. groszy 20 $\frac{1}{2}$. wynoszącą, niemniej na Remanentach *circa Funda* pozostałą *in quantitate* Złotych 44,825. groszy 23 $\frac{1}{2}$. w Rachunku podanym wyrażoną, tudzież Summę Złotych Polskich 60,000. z terażniejszych Skarbu Intrat na Kopanicę ku potrzebnemu złaczeniu defluitacyi Muchawca z Bugiem wydaną, dla wyexplikowania Wydatkow oneyże Regestrami, przy teyże Operacyi expensowemi, *ad dandum* z tych wszystkich Summ przy Remanentach Skarbu wyrażonych *rationem*, następującey Kommissyi Skarbowey zostawuemy.

Ostrzeżenie Kadencyi dla Kommissyi Skarbu Litewskiego.

CHeąc aby Kommissya Skarbu Litewskiego, ostatnią Ratę przed Seymem Marcową, w Rachunkach swych dotąd *prænotatoriè* podawaną, & *ad futurum Calculum* zostawowaną, odąd *Calculatoriè* w tychże Rachunkach Stanom Rzeczypospolitey podawała. Do przystawienia takowych Rachunkow Dzień 10. Octobra po zaczętych Seymie naznaczając, ażeby WW. i UU. Kommissarze Skarbowi w ostatniey przed Seymem Kadencyi Oktobrowey, dla wyśpieszenia na Seym pomienionych Rachunkow, w Dniu 15. Septembra, ostatnią swey Juryzdykcyi Kadencyą rozpoczęli, i pomienione Rachunki, w sposobności przydanego *intra* Kadencyi czasu, *inclusivè* z Ostatnią Marcową Ratą, na Seym wedle Schematow dla Oboygą Narodow Kommissyi od Rady Nieustaiącey wydanych, przystawili, ustanowiamy. Zeby zaś Perceptowanie od Obywatelstwa Podatkow, i wnaszanie onych do Skarbu *cum strictiori* było *exactitudine*, takową Exekucyą sposobem Skarbu Koronnego, ku nayskuteczniejszemu Urządzeniu, teyże Kommissyi Skarbu Litewskiego zlecamy.

Wzgląd

Wzgląd na Zasługi Ur: Jana Komarzewskiego
Generała Majora w Woysku Oboyga Naro-
dow , przy Boku Naszym Amplo-
yowanego.

Ponieważ Urodzony Jan Komarzewski Generał Major w Woysku Oboyga Narodow przy Boku Naszym Amployowany , równie dla Woyska W. X. Lit: iako i dla Koronnego pracuje ; Przeto mieć chcemy : aby oprócz Dwunastu Tysięcy Roczney Gaży , które dotąd ze Skarbu Koronnego odbiera ; ze Skarbu Lit: po Sześć Tysięcy Złotych Polskich *ad vite tempora* corocznie był płacony.

Zakwitowanie Sukcessorow niegdy Urodzonego
Adama Małachowskiego, Krayczego Koron-
nego , Starosty Oświęcimskiego.

Ponieważ niegdy Urodzony Adam Małachowski Krayczy Koronny, Starosta Oświęcimski, z dozwolenia Konstytucyi 1736. Roku, Cło Wodne pod Broszkowicami na reparacyą Zamku Oświęcimskiego, a drugie Ładowe od Soli, podług Praw w Latach 1565. 1674. i 1736. zaszyłych, Miastu Oświęcimowi służące wybierał, z pierwszego Reparacyą Zamku Oświęcimskiego utrzymywał, o drugie z Miastem Oświęcimm ugodził się. Przeto rzeczonych Cefł wybieranie za Prawne uznawszy, Sukcessorow tegoż niegdy Urodzonego Adama Małachowskiego Starosty Oświęcimskiego, od wszelkich przez kogożkolwiek, i gdzieżkolwiek, z przyczyny wybierania rzeczonego Cła Solnego roszczonych pretensyi, i impetycyi, za zgodą wszerch Stanow na zawsze uwalniamy ; Salwę w Dekrecie Kommissyi Skarbowey Koronney 1764. Roku zapadłym, Urodzonemu Instygatorowi Koronnemu zostawioną, znosimy ; żadney sobie i komużkolwiek do Sukcessorow rzeczonego niegdy Urodzonego Adama Małachowskiego, względem wybierania pomienionego od Soli Cła, nie zostawiamy pretensyi, i owszem oneż wiecnie umarzamy.

Kwit *de Perceptis*, & *Expensis* Kommissyi Edukacyney.

Z Uczynioney NAM dokładney Relacyi przez Delegowanych do Obrachowania *de Perceptis & Expensis ad mentem* Konstytucyi 1776. Funduszu Kommissyi Edukacyney; Iż taż Kommissya od Dnia 1. Miesiąca Lipca w Roku 1776. to jest od czasu, do którego zajmowała Kalkulacya Seymu ostatniego, aż do Dnia 1. Lipca w Roku terażniejszym 1778. iasne i dowiedzione Percept i Expens okazała Rachunki, ktore Delegowani od NAS, po pilnym roztrząśnieniu, Podpisami swemi zaświadczyli. MY KROL, i Stany Rzeczypospolitey Kommissyą Edukacyną *de Perceptis & Expensis* dwuletniey Funduszu Administracyi kwitujemy, i zaspokoiamy. Jako zaś okazano jest temiż Rachunkami, iż od Dnia 1. Lipca terażniejszego Roku pozostaie Remanent w Kassach Kommissyi Edukacyney 129,326. Złotych, groszy 24 $\frac{1}{2}$. takowy Remanent do Rachunkow przyszłego Seymu wciągniony być ma.

Odbierając uwiadomienie z Protokołow Kommissyi Edukacyney, że taż Kommissya oddalając od siebie *possibilitatem* nawet Personalnych zyskow, postanowiła *per Legem curiatam* iednomyslnie, żeby żaden z Osob ją składających, Summ Funduszowych brać na Procentową Lokacyą, lub Dobr na opłacanie z nich *perpetui Censús* nie mógł; My Stany Rzeczypospolitey dając publiczne Swiactwo, i zaletę takowemu Postanowieniu, mieć chcemy: ażeby taż chwalebna Ustawa, iako od dziś zasiadających dobrowolnie przyięta, tak przyszłych nawet na zawsze Kommissarzow była obowiązująca, i od nich ściśle zachowana.

Zakwitowanie Kommissyi Likwidującey Długi Rzeczypospolitey.

POnieważ Delegowani od Stanow do Kommissyi Likwidującey Długi Rzeczypospolitey, donieśli nam i przełożyli, iż taż Kommissya po zakończeniu Likwidacyi Długow pierwszej Klassy, lubo się usilnie starała

rała o zakończenie drugiej Klasy Długow Rzeczypospolitey, i tym końcem wiele czasu na te prace poświęciła, gdy atoli tak z powodu zadawnionych Spraw, a ztąd Dilacyi od Skarbow Obojga Narodow, częstokroć dla szukania Dowodow w *Archivum* Skarbu Rzeczypospolitey, ku odbiciu pretensyi branych; iako też z przyczyn samychże pretensyi, trudność w okazaniu Stonom czyniących, i wiele czasu w Likwidowaniu zabierających, też Czynność zakończona być nie mogła, i nie została. Przeto *de peractis* Kommissyą Likwidacyiną zakwitowawszy, i Osobom w niey zasiadającym, pilnie *pro publico* pracującym, pomimo Prawami Lat 1775. i 1776. ustanowioney nadgrody, iako iuż zasłużoney, i teraz za Czteroletnią pracę przyznaney, za chwalebne Funkcyi sprawowanie, iłożyć w reszcie miane dokończenie i starania, wdzięczność i względy upewniwszy, żądając mieć toż Dzieło skutecznie dokończone, mieć chcemy: aby też Klasę ciż Kommissarze, żadnych innych, iako iuż z Opisu Praw upadłych (procz w komunikacyi będących pretensyi) nie przyimując, zupełnie, podług Przepisu Prawa, zakończyli, i NAM po zakończeniu, oraz okazaniu każdego długu, czy się należeć, lub nie będzie? podać starali się.

K A D U K I.

LUbo dawniejsze Prawa, szersze daleko szafowanie Kadukow w Ręku NASZYCH zostawowały, i nawet do rozdawania na nie Przywileiow NAS obowiązywały, iednak MY, przekładając nad inne względy spokojność Obywatelow, z własnego pòchopu proponowaliśmy na terażniejszym Seymie od Tronu, i teraz za zgodą wszech Stanow postanawiamy, i za Prawo mieć chcemy, aby każda Possessya Ruchoma i nieruchoma, Duchowna i Swiecka Prawu Kaduka podlegać mogąca, od Pięciudzięci lat prawnie nie zakwestyonowana, iuż ani Przywileiem NASZYM, ani Juryzdycznym Processem wzruszana być nie mogła; to iednak warując, ażeby Przywileie NASZE do Dnia dzisiejszego na Kaduki wyszłe, po przyzwoitym wprzod *in Foro Competenti* rozsądzeniu, zupełny swoy wigor, podług Praw dawniejszych, zachowały. A zaś kiedy się trafi, że Polski Obywatel, *cujuscunque conditionis*, odumrze Maiątek swoy bez Sukcessorow w Osmym Gradusie, takowa Puścizna po dawnemu w Szafunku

NASZYM zostawać ma. A co do Cudzoziemców, potwierdzamy *in toto* Prawo 1768. o Kadukach.

Warunek Woysku Oboyga Narodow.

GDY szcuptość czasu nie dozwala na terażniejszy Szymie dogodzić potrzebom Woyska Obyga Narodow; przeto tę materiją puszczaemy w Recess do przyszłego pierwszego Seymu, z tym warukiem, aby między naypierwszemi Rzeczypospolitey Interessami, tak do powiększenia Woyska w Gemeynach, i Towarzystwa Kawaleryi Narodowej, iako i opatrzenia szczegulnie potrzebnego, *pluracitate votorum* decydowana była; a tym czasem, cokolwiek się pokaże nad Expens Prawem przepisana w Skarbach Oboyga Narodow, to wszystko na polepszenie Stanu aktualnego Woyska obroconym mieć chcemy, i rozrządzenie tej *residuitatis* NAM KROLOWI, i Departamentowi Woyskowemu w Radzie *in Pleno*; podług ostatniego Prawa, zostawuiemy. Likwidacye Brygad, Regimentow, i Korpusow Woyska Oboyga Narodow, lubo dwa razy na Rok, podług Prawa, Departamentowi posyłane będą, iednak Officyerowie do zaprzysiężenia onych raz tylko na Rok zieżdżać mają.

Obiaśnienie Prawa Wexlowego.

LUBO Prawo Wexlowe Roku 1775. deklarowało, że Małoletni są *inhabiles* dawania Wexlow; gdy iednak toż Prawo nie determinowało, wiele Lat mieć potrzeba do wyjścia z małoletności; Przeto Postanawiamy: iż odtąd nikt dawać Wexlow nie powinien, kto nie doydzie Roku Dwudziestego Czwartego wieku swego, deklarując: iż Wexle przeciwko ninieyszemu Prawu dane, w każdym Sądzie kassowane być mają, i Kredytor Prawem Wexlowym Summy windykować nie będzie mógł. Także postanawiamy, iż odtąd żaden Obywatel Stanu Szlacheckiego Possessyą Dziedziczną mający, Wexlu na Ukażycie-

ciela dawać niepowinien, ale zawsze z wyrażeniem Imienia i Przewiska Kredytora swego, od którego Summy pożyczą, albo walor Summy bierze; a to pod podobną nieważnością, i kassacyą takowych Wexlow na Ukażyciela danych; Co się iednak do Kupcow i Mieszczan zciągac nie ma, którym wolno dawać Wexle na Ukażyciela, i takowe walor swoy mieć powinny. Ktoreto Prawo dopiero od publikacyi onego skutek swoy napotym mieć będzie, *non præjudicando* Wexlom, które przed publikacyą onego od kogokolwiek są wydane. W innych zaś Punktach, oprócz wzwyż wyrażoney odmiany, Prawo Wexlowe Roku 1775. *plenum robur* mieć powinno. Ażeby przez antydaty nie uczyniono podstępu przeciwko ninieyszemu Prawu, mieć chcemy: ażeby Wexle na Ukażyciela dane przed dniem dzisieyszym, oblatowane były przed dniem Pierwszym Marca, Roku blisko następującego.

Rozkaz podania Noty, iedney do Rezydenta Pruskiego, a drugiej do Posła W. Rossyiskiego.

UCISKI, które ponosi handel Polski na Wiśle od Rządu Pruskiego, tudzież to wszystko, co się dzieje na Pograniczu Kraiow Krola Jmci Pruskiego, przeciwnie Traktatowi 18. Martii 1775; Są NAM powodem wraz z Stanami Seymującey Rzeczypospolitey, rozkazania Pieczętarzom Oboygą Narodow, podania Noty J. P. Blanchot Rezydentowi Pruskiemu; w ktorey Jmieniem NASZYM i całej Seymującey Rzeczypospolitey, wyrażone być ma przypomnienie tych wszystkich Not, które dwie przeszłe Rady Nieustające z chwalebną pilnością, i dokładnością tylekroć podawały w teyże materyi; tudzież ponowienie uroczyste tychże dawnieyszch przekładań, z domaganiem się iak nayusilniejszym, pomyslnieyszego, niż dotąd, skutku onych. A ieżeliby w czasie Seymu pomienieni Pieczętarze, uskutkowac nie mieli, Radzie Nieustającey przez Departament Cudzoziemskich Interessow dopełnić to Dzieło zlecamy, i z tym dodatkiem: ażeby w teyże Nocie uwiadomionym był J. Pan Rezydent Pruski, iż ma rozkaz tenże Departament Spraw Cudzoziemskich, komunikowac teyże Noty J. P. Posłowi W. Rossyiskiemu, z rekwirowaniem Medyacyi Dworu Iego, ku skutkowi teyże Noty,

Jakoż oraz rozkazujemy, wraz z Stanami Seymującymi Rzeczypospolitey temuż Departamentowi Spraw Cudzoziemskich, aby *incessanter* drugą Notę podał Departament Cudzoziemski J. Panu Posłowi W. Rossyiskiemu, przez którą rekwirowany będzie Dwór Rossyiski o wdanie Medyacyi swojej, dla uskutkowania domagań NASZYCH, względem handlu u Dworu Berlińskiego, i na ten koniec komunikowana być ma J. Panu Posłowi W. Rossyiskiemu, Nota J. Panu Rezydentowi Pruskiemu podana.

Ostrzeżenie względem Departamentu Cudzoziemskiego.

Ponieważ Konstytucye Roku 1607. i 1662. *Titulo: o* Cudzoziemcach stanowią, ażeby Poselstwa wszelkie do Zagranicznych Dworow, sama rodowita Szlachta Polska dobrze osiadła sprawowała; Uskuteczniając więc rzeczzone Ustawy, takowe Poselstwa, Rezydencye, i inne tym podobne w Zagranicznych Państwach Urzędy, gdy terazniejszych J. K. MOSC odwoła, przez Rodowitą tylko Szlachtę Polską sprawowane być mogą.

Seymiki Relationis dla Korony i Xięstwa Litewskiego.

Zadając dawne Prawa i zwyczaje, względem Seymikow Relacyinych, mieć w Exekucyi, za zupełną Stanow Zgromadzonych zgodą chcemy; aby po niniejszym Seymie w Każdym Woiewodztwie, Ziemi lub Powiecie, na pierwszych Obradach, Seymiki Relationis odprawione były; który czas, aby odtąd na zawsze był terminem Seymikow Relacyinych, po następujących Seymach każdych, terazniejszą Konstytucyą stanowiemy.

Konsensa.

ZA powszechną Stanow Seymujących zgodą, Konsensow *ad cedendum* Starostw, czyli Krolewskich, za Przy-

Przywilejami posyadowanych dwadzieścia pięć, i dwa Woytostwa, bądź w Koronie, bądź w Xięstwie Litewskim wydamy; nie ubliżając w niwczym Przywileiom iuż wyszłym, i Prawom iuż zapadłym, oraz Osobom za dawnieyszymi Przywileiami *in Possessione* do życia będącym.

Umieszczenie Szlachetney Młodzi Litewskiej w Korpusie Kadeckim w trzeciej części z Młodzią Koronnych Prowincyi.

Prowincya Litewska Podatek na utrzymywanie Kadetow rowny w trzeciej części z Koronnym do Skarbu Rzeczypospolitey składająca, aby w zamiarach swoich nie była pokrzywdzoną, zawsze odtąd; iż z Młodzi Litewskiej tenże Korpus Kadetow, rownie trzecią liczbą będzie kompletowany, postanawiamy.

Uwolnienie od Dekretu W. Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, i innych.

GDY Trybunał Główny Wielkiego Xięstwa Litewskiego 1777. Roku, rozsądzaiąc Sprawę przed Siebie wprowadzoną z Wielmożnym Andrzejem Zienkowiczem Kasztelanem Smoleńskim iako Marszałkiem, tudzież UU. Garwaskim Lidzkim, Michniewiczem Kowieńskim, Daneyko Nowogrodzkim, i Brodoskim Słonimskim, w Roku 1769. Deputatami, iednych osądził, drugich do Stanow Rzeczypospolitey odesłał; MY KROL wrodzoną NAM prowadzeni sprawiedliwością, deklaruiemy: iż wyroki Trybunału W: X: Lit: w 1777. Roku, sławie i honorowi W. Andrzeia Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, tudzież UU. Garwaskiego, Michniewicza, Daneyki, i Brodoskiego szkodzić nie mogą, i nie mają; a razem tegoż W. Andrzeia Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, UU. Garwaskiego, Michniewicza, i Daneykę, od odpowiedzi przed NAMI, i Stanami Rzeczypospolitey; a U. Brodoskiego Skarbnika Słonimskiego, od siedzenia Wieży *in Fundo*, tymże Dekretem 1777. Roku wskazaney, uwalniamy. Oraz wyda-

wania Dekretu i Widimusow do Osob wyżej wyrażonych stosującego się, *sub pœnis contra transgressores legum præscriptis*, zakazujemy. Nakoniec, aby najmniejszego z tegoż Dekretu wynikającego, pomienionemu W. Zienkowiczowi i jego następcom, zarzutu, iako co do kathegoryi jego leży zatartego, nikt odtąd nie ważył się czynić, i tym przestładować; *sub pœna peculatûs*, mieć chcemy.

Przyspieszenie Sprawiedliwości.

Długim czasu przeciągiem, oczekiwaną UU. Walewskich z Sukcessorami Herbutowskiemi, względem wyposażenia niegdy Urodzoney Zofii Kossowskiej, UU. Walewskich Antecessorki, Prawem natury należącego, przybliżając rozprawę; gdy dotąd swego dla wielości Osob w ten Interest wchodzących dożyć nie mogła skutku; Przeto za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą, i za prozbą UU. Posłów, Sprawę tę między Stronami, do Trybunału Koronnego Lubelskiego odsyłamy: który nie dozwalając dłuższej zwłoki, *ante omnes Causas*, z Regestru Expulsowego, tę Sprawę osądzi finalnie.

Wyznaczenie Sądu Rzeczypospolitey do Sprawy U. Potockiego Chorążego Koronnego z U. Czerniszewem Generałem Woysk Rossyiskich o Czarną Kamionkę.

Zbliżając żadaną Sprawiedliwość zakłcającym się o Dobrą Czarną Kamionkę UU. Stanisławowi Potockiemu Chorążemu W. Koronnemu, i Janowi Czerniszewowi Generałowi w Woysku Rossyiskim, uprzątając oraz niepotrzebne między Juryzdykcyami Kraiowemi kolizye; Do rozsądzania tej Sprawy Sąd szczególny z Osob niżej wyrażonych złożony, determinujemy; mianowicie Przewielebnego w Bogu Jmci Xiędza Szembeka Koadjutora Biskupa Płockiego, za Prezesa, *cum facultate resolwowania paritatis Votorum*; Zaś z Strony U. Potockiego Chorążego Koronnego: W. Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego, UU. Walewskiego Podkomorzego Kra-

2-IX-46

D. Z.